

Umor konzula

Ostri protesti ob smrti Edvina Zdvca, črnomaljskega rojaka, tudi na Dolenjskem

Fašistično podzemlje je spet izbrlo nebudnost zahodno-nemških varnostnih organov. V soboto, 8. februarja ob 7.15, je pod streho teroristov izdihnil 45-letni Edvin Zdovec, konzul na frankfurtskem generalnem konzulatu SFRJ. Tragični dogodek se je primeril v času, ko se je Edvin Zdovec iz svojega stanovanja na Bodenhauser Weg 29 v predmestju Sachsenhausen odpravil v službo na konzulat v Melemstrasse.

Zahrbtni uboj našega vladnega predstavnika v tem zahodno-nemškem mestu je sprožil val ogorčenih in najostrejših protestov tako v Jugoslaviji kot v tujini, še posebno med našimi delavci, začasno zaposlenimi v ZRN. Protesti, ki so se od sobote do trenutka, ko to pišemo, zvrstili tudi po vsej Sloveniji, so predvsem opozorili, da se je zločin lažko zgodil je ob skrajni malomarnosti nemške policije, ki ne skrbi niti za osebno varnost uradnih predstavnikov SFRJ. Da je zahodnonemška varnostna služba vedela za fašistično podzemlje, ne more biti dvoma, saj



je že pred tem v najrazličnejših mestih odkrila več podtaknjenih bomb in raziskovala nekaj primerov, ko so bombe eksplodirale.

V torek so bila protestna zborovanja tudi na Dolenjskem. Svoje ogorčenje nad zločinskim umorom Edvina Zdvca so zaposleni izrazili na sestankih, ki so bili v večjem številu delovnih kolektivov. O protestih so sporočili tudi iz Bele krajine, kjer je pokojni konzul preživel mladost. Protestna zborovanja v Sloveniji se bodo nadaljevala vse do danes, ko bodo krsto s truplom pokojnega Zdvca ob 15. uri položili v grob na ljubljanski Žalah.

Konzul Edvin Zdovec se je rodil 1. decembra 1931 v Črnomlju. Trideset let kasneje je diplomiral na germanističnem oddelku filozofske fakultete v Ljubljani. Bil je sodelavec hidro-meteorološkega zavoda v Ljubljani in Beogradu, profesor nemščine v Ajdovščini, v diplomatsko-konzularni službi pa od leta 1971. Avgusta istega leta pa je postal konzul na našem generalnem konzulatu v Frankfurtu. Zapustil je ženo in dve hčerki.

TREBNJE: OGORČENI ZARADI UMORA KONZULA ZDOVCA

Na posvetu predsednikov svetov krajevnih skupnosti in vodij delegacij za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine v ponedeljek v Trebnju so najostreje obsodili zločinski umor našega konzula Edvina Zdvca, dolenskega rojaka, v Frankfurtu. Navzoči so izrazili oster protest proti oblastnim in varnostnim organom Zvezne republike Nemčije, ki ne poskrbijo dovolj za varnost naših predstavnikov in delavcev v tej deželi kljub številnim sklepom in danim obljubam, da bodo to storili.



Večno živ spomin na pesnika

Številne prireditve na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju ob kulturnem prazniku

Dolenjska, Bela krajina in Posavje so se dostojno oddolžili slovenskemu kulturnemu prazniku — spominu na pesnika dr. Franceta Prešerna. Prireditve, ki so se začele že januarja, se vrstijo v vseh občinah, ponekod so februar proglasili za kulturni mesec.

V Novem mestu so odprli razstavo slik in grafik Branka Suhiya, nastopil je Koroški akademski oktet, v Dolenjski galeriji so za dva dni razstavili ukradene arheološke predmete, Studijska knjižnica pa je ob 100-letnici Kettejevega rojstva poleg drugega razstavila gradivo novomeške Zadruga. V ponedeljek je v Novem mestu gostovalo tudi Mestno gledališče ljubljansko s Cankarjevo farso „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“.

V Črnomlju so v počastitev slovenskega kulturnega praznika

uvrstili gostovanje gledališke skupine kulturnega društva „Dušan Jereb“ iz Novega mesta z Machiavelijevo „Mandragolo“. To delo bodo danes videli tudi v Krškem, kjer je

Na dobri poti

V petek in soboto je komite občinske konference ZK v Sevnici v sodelovanju z Zavodom za kulturo in prosveto iz Sevnice pripravil seminar za sekretarje osnovnih organizacij Zveze komunistov v občini, člane komiteja in komisij.

Prvi dan sta predavala sekretar komiteja občinske konference ZK v



Emil Rojc, član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS (prvi z leve v ozadju) je pohvalil prispevek skupne komisije v Posavju o izhodiščih usmerjenega izobraževanja v regiji. (Foto: Železnik)

Sevnici Jože Bogovič o vsebini in načinih delovanja ZK ter Emil Rojc, član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS, o izobraževanju, kulturi, vzgoji in znanosti. V soboto je udeležence seminarja seznanil z metodami političnega dela Zdravko Troha, predsednik komisije CK ZKS za zunanja politična vprašanja. Račko Močivnik pa o aktualnih zunanje-političnih vprašanjih.

Predavanja Emila Rojca so se udeležili tudi ravnatelj šol v sevnški občini. Tovariš Rojc se je zavzel za odločen vpliv združenega dela na preoblikovanje našega šolskega sistema in tehtno pripravo javne razprave o pripravljenem gradivu o usmerjenem izobraževanju v republiko. Po udaril je, da je skrbno proučil gradivo, ki ga je o usmerjenem izobraževanju pripravila posebna komisija v Posavju, ki je dober prispevek k temu vprašanju. V kulturi se je zavzel za razvoj oblik, lastnih socializmu, ki plemenitijo delovnega človeka.

Za opremo nove šole v Leskovcu

O njihovi prihodnosti bodo v nedeljo odločali na referendumu občani krajevne skupnosti Leskovec v krški občini. Glasovali bodo o krajevnem samoprispevku za opremo nove šole, ki bo sprejela učence pod streho že to jesen. V treh letih nameravajo zbrati 2,25 milijona dinarjev. Zaposleni naj bi plačevali po 1,5 odst. od osebnega dohodka, upokojenci 1 odst. od pokojnine, obrtniki in drugi 1,5 odst. od obrti, kmetje pa 3,5 odst. od katastrskega dohodka. Za kmete z največjo obremenitvijo bo samoprispevek okoli 230 din na leto, kar ni pretirano. Samoprispevek po 1000 din na leto je predviden tudi za zdomece, ki so stalno prijavljeni v krški občini. Občani so začeli akcijo prepričani v uspeh.

SIS - otrok v plenicih

Preveč je še vplivov na njihovo odločanje

„Delo samoupravnih skupnosti v skupščinskem sistemu spremlja veliko perečih problemov, zato je zadnji čas, da se jih lotimo,“ je opozoril Ivan Videnič iz Brežic na nedavnem posvetu, ki ga je za predstavniške SIS iz Posavja organiziralo uredništvo glasila Občan.

„Bojim se, da nismo prišli daleč“, je menil Vinko Jurkas, „saj imamo položaje, s katerih se da močno vplivati na odločanje. Marsikateri delegat se sprašuje, kakšna je njegova vloga, če se strokovne službe istovestijo z organi samoupravljanja. Največ defektov opažamo pri republiških interesnih skupnostih, ki zelo težko najdejo pot do občin. To velja zlasti za kulturno skupnost. Pismeni stiki z delegacijami so premalo, zato bodo morale regionalne in republiške interesne skupnosti poiskati še druge poti“.

Glede strokovnih služb SIS v občini pa je Vinko Jurkas menil, da so preveč razmetane. Razen tega bi morale SIS o pomembnejših stvareh razpravljati skupaj z občinsko skupščino.

Več predstavnikov SIS je poudarilo, da ni prav, če so koordinacijski odbori pri izvršnih svetih. Tak odbor bi moral delovati pri občinski skupščini. „Če mu predseduje na primer podpredsednik izvršnega sveta, ki je obenem še načelnik oddelka za družbene službe, potem se tu ne moremo otežiti uradniškega vpliva,“

V CELULOZI SO HOTELI KRASTI

Miličniki iz Krškega so 3. februarja raziskali primer tatvine v tovarni papirja in celuloze ter prijavi javnemu tožilstvu 23-letnega Rajmunda Sokoloviča iz Kostanjevice, 28-letnega Mirka Jankoviča iz Srečnice in 28-letnega Slavka Kržana iz Malega Podloga. Osumljeni so kraje v lastnem kolektivu.

V tovarni celuloze, kjer so vsi trije zaposleni, so 3 kose uvožene ožemalne klobučevine ob zamenjavi na stroju spravili in jo hoteli uporabiti zase. Ti trije kosi pa so vredni okrog 60.000 dinarjev. Ožemalno klobučevino so spravili pod papirni stroj, da bi jo odnesli ob prvi priložnosti, vendar so jih že prej odkrili.

POVEJTE NAM!

V torek, 17. februarja, bo uredništvo Dolenjskega lista gostovalo

NA RAKI

Novinarji vas bodo v gostilni pri Bonu čakali od 17. ure naprej. Ponuja se vam možnost, da spregovorite o vašem delu, načrtih in skrbih, ki vas težijo. Dobrodošlo nam bo vsako sporočilo, s katerim bomo predstavili bralcem življenje ljudi v vaši krajevni skupnosti.

je zaključil svojo razpravo Ivan Videnič, ki je prepričan, da je treba samoupravnim interesnim skupnostim dati vse možnosti za uveljavljanje, ne pa jih pustiti plavati, se zaganjati in potem utrujeno odnehati.

J. TEPPEY

SEMINAR IN POLITIČNA ŠOLA

7. februarja je bil v hotelu Lahinja seminar za novospregate člane Zveze komunistov v črnomaljski občini. Udeležilo se ga je 50 novih komunistov. Obravnavali so statut ZKJ in ZKS in metode političnega dela; odnos samoupravnih socialističnih sil do cerkve, religije in klerikalizma; nastanek in razvoj delavskega gibanja; nastanek in razvoj ZK ter aktualne naloge Zveze komunistov. V soboto, 14. februarja, pa se bo v Črnomlju začela politična šola. Program obsega 53 ur, šole pa se bo udeležilo okoli 50 slušateljev.

LETOS PRVIČ PLAKETE OBČINE ČRNOMELJ

Letos 19. februarja, za občinski praznik, bodo prvič podelili plakete občine Črnomelj. Kovinsko plaketo, na kateri je upodobljen umetniški relief, vklesan na domu kulture v Črnomlju, kjer je bilo prvo zasedanje SNOS, bo žirija lahko podelila posameznikom, organizacijam združenega dela in delovnim skupinam, društvom in družbenopolitičnim organizacijam ter skupnostim za dolgoletno uspešno družbenopolitično delo, ki je prispevalo k napredku, ugledu in uspehu občine.

Vsakokrat bodo podelili največ pet plaket.

IZSILJEVAL V KRIŽIŠČU

8. februarja proti večeru je Branko Zabkar iz Krškega (24 let) vozil z osebnim avtom proti Drnovemu. V križišču pri mostu je zapeljal, ko je na semaforju še utripala zelena luč. Prišlo pa je do trčenja z avtomobilistom Antonom Mavserjem (44 let) s Trške gore, ki je zapeljal v križišču ter izsiljeval prednost. Voznik Mavser je bil v nesreči laže ranjen, razen tega je na avtomobilu za 10.000 dinarjev škoda.

V enem tednu devet filmov

V ponedeljek se bo v Novem mestu začel Teden slovenskega filma — Lepa priložnost spet videti „Kekca“ in „Vesno“ — V goste prideta Milan Ljubič in Ljubiša Samardžić

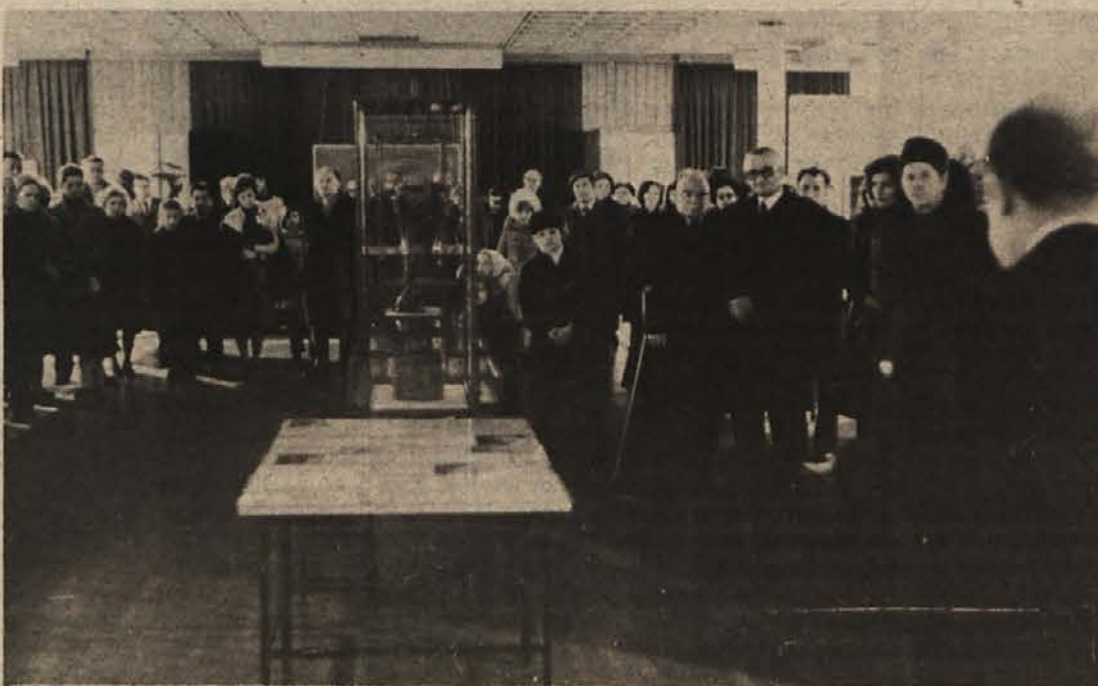
Slovenski film bi tako po času obstoja kot kvantiteti sodil med mlajše in majhne kinematografije sveta, vendar lahko ob njegovi tridesetletnici zapisemo, da je bil njegov razvoj filma niso ravno najugodnejši, pognal dober sad.

V počastitev tega jubileja je odbor za filmsko vzgojo pri ZKPO Novo mesto v sodelovanju z Zavodom za kulturno dejavnost organiziral

Teden slovenskega filma, ki se bo začel v ponedeljek, 16. februarja, zaključil pa v petek, 20. februarja. Filmske predstave za srednješolce

bodo ob 13. in 15. uri, za osmale občane pa ob 17. in 19. uri v dvorani kina „Krka“ v Novem mestu. Ob tej priložnosti bosta filmska krožka ekonomske šole in gimnazije izdala bilten, ki bo vseboval kratko razpravo o slovenskem filmu, filmografijo in kritike prikazanih filmov.

(Nadaljevanje na zadnji strani)



V navzočnosti številnih Novomeščanov ter gostov iz vse Slovenije so v soboto v Dolenjski galeriji za dva dni postavili na ogled dragocene arheološke predmete, ki so jih lani ukradli italijanski zlikovci. Do ureditve primernih varnostnih naprav bo znamenita zbirka iz obdobja Ilirrov spravljena v trezorjih.

Kako pripraviti in obravnavati sklepne račune

Z novim letom smo razumljivo spet slišali dosti opozoril, da moramo še odločneje nadaljevati stabilizacijska prizadevanja in to na vseh ravneh. Nekateri, ki se vsekakor dobro razumejo na našo gospodarsko politiko, so celo opozorili, da bo treba letošnje leto bolj krepko prijeti za delo. Prvi uspehi, ki smo jih lani dosegli, pomenijo prav gotovo samo „eno lastovko“, ki pa še zdaleč ne pomeni gospodarske pomladi.

Opozorila, ki smo jih tako slišali, temeljijo predvsem na enem bistvenem spoznanju: vseh povsod moramo temeljito proučiti položaj, določiti poglobljene naloge, ki zahtevajo enotno delovanje vseh tistih, ki se morajo prizadevati za stabilizacijo in so se tudi pripravljene spopadati ne le s problemi, temveč tudi z vsemi tistimi, ki se neodgovorno obnašajo pri delu ali odločanju.

V tem pogledu pa moramo voditi poglobljeno bitko predvsem na štirih bistvenih točkah: delovni programi morajo biti vsklajeni z usmeritvijo, ki jo nakazuje resolucija o ekonomski politiki, uresničevati moramo samoupravne sporazume in družbene dogovore, med katerimi velja še posebna pozornost dolžnosti do elektrogospodar-

stva in železniškega transporta, nadalje moramo vskladiti skupno in splošno porabo in temeljito oceniti zaključne račune, ki smo jih v preteklosti največkrat samo formalno potrdili.

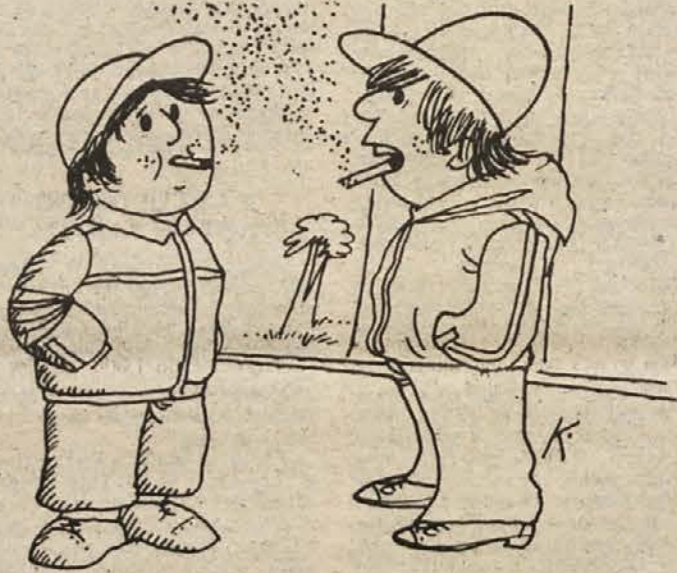
Zaključni računi so namreč bili doslej za večino med nami samo nekakšen finančni pregled, ki naj bi služil predvsem strokovnjakom, ki se spoznajo na številke. Toda iz teh zbranih podatkov lahko temeljito ocenimo in tudi realno ugotovimo rezultate gospodarjenja, produktivnosti dela, rentabilnosti in izkoriščanja sredstev, razmerja pri delitvi, akumulacijo, izkoriščanje zmogljivosti in tako naprej. Nadalje lahko ugotavljamo, kje so možnosti za varčevanje, kakšne so obveznosti iz dohodka, kakšna je naša likvidnost, katera merila za osebne dohodke bi bila skladna s prizadevanjem in skratka, kaj moramo narediti, kako bolje delati in za katera vprašanja zahtevati od delegatov in delegacij, da se zavzemajo za njihovo reševanje.

Vsega tega pa ni mogoče zagotoviti, če bodo zaključni računi

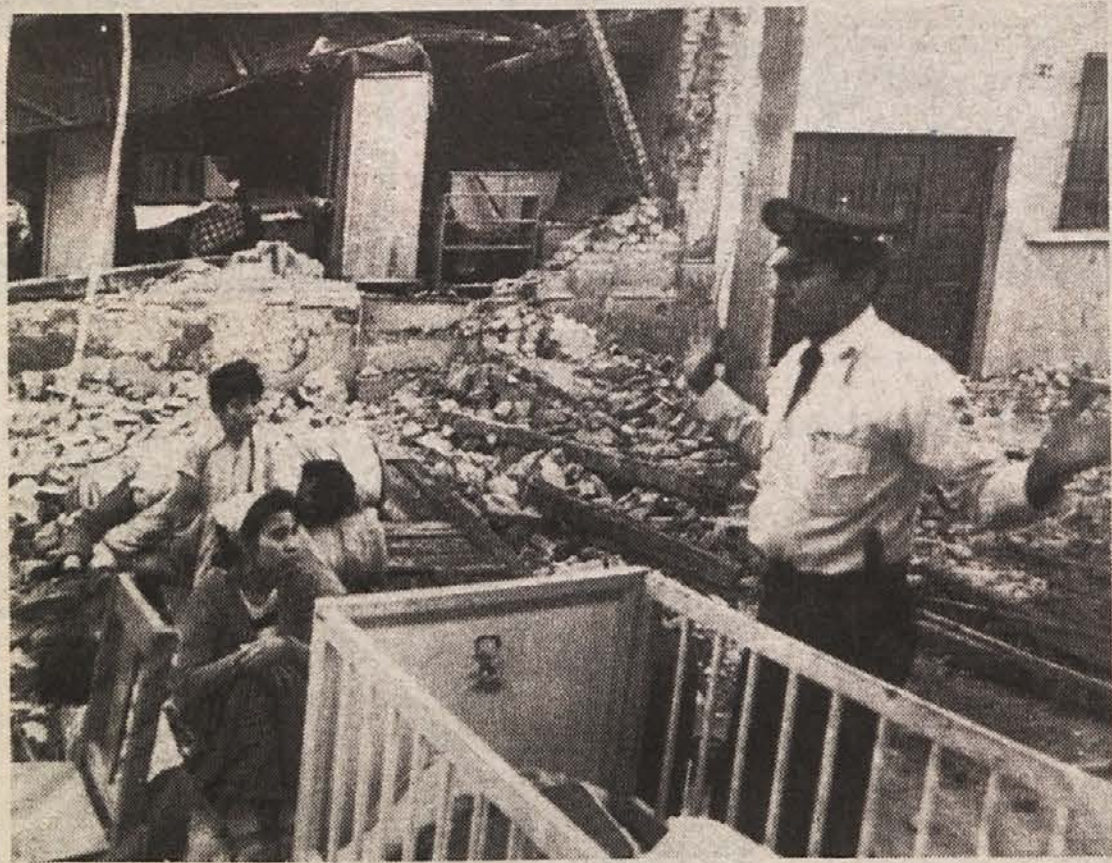
TELEGRAMI

VARŠAVA — Prvi sekretar CK poljske združene delavske partije Gierk se je v ponedeljek srečal s sekretarjem izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stanetom Dolancem in članom predsedstva CK ZKJ ter predsednikom PK ZK Vojvodine Dušanom Alimpićem.

IZ ZADNJEGA PAVLIHE



— Pravijo, da je kajenje zmeraj škodljivo. Pa ni. Meni škoduje samo takrat, kadar me foter zaloti!



GVATEMALA — Medtem ko seizmološka postaja mehiške univerze še naprej beleži manjše potrese v Gvatemali, pa poročajo iz te srednjameriške dežele o vedno novih žrtvah katastrofalnega potresa, ki je po najnovejših podatkih v Gvatemali terjal okoli 14.000 smrtnih žrtev. Neka tera poročila govorijo celo o 20.000 mrtvih, medtem ko so že potrdili, da je okrog 40.000 ljudi ranjenih, 200.000 prebivalcev pa je izgubilo domove in imovino. Vlada Gvatemale je prosila za pomoč svetovno javnost, na kraj nesreče pa poslala več reševalnih ekip z zdravili in hrano, ki naj omogočijo čim hitrejšo in čim bolj učinkovito pomoč prizadetemu prebivalstvu. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Zahodnonemške oblasti še vedno nadaljujejo s preiskavo, ki pa do trenutka, ko to poročamo, še ni odkrila morilcev v soboto zjutraj zahrbtno ubitega jugoslovanskega konzula v ZR Nemčiji Edvina Zdovca, 45.

Še vedno neidentificirana oseba je jugoslovanskega konzula petkrat ustrelila v hrbet. Jugoslovanski diplomat je umrl na kraju zločina, zločincu pa je uspelo zbežati.

Najnovejši napad in gnusen uboj jugoslovanskega konzula sta vzbudila v domovini veliko ogorčenje in ostre obsodbe družbenopolitičnih skupnosti, podjetij in posameznikov, ki so se jim pridružili tudi Jugoslovani, začasno zaposleni v ZRN.

Čeprav zločinec še ni znan, obstajajo utemeljeni dokazi, da so jugoslovanskega konzula Edvina Zdovca ubili pripadniki skrajne jugoslovanske emigrantske desnice, ki že od konca druge svetovne vojne delujejo v nekaterih zahodnoevropskih državah.

Sporočila frankfurtske policije o sobotnem zločinu potrjuje to prepričanje, saj jasno pravi, da je preiskava naperjena proti „ekstremnim emigrantom“.

Sobotni uboj konzula Zdovca je samo zadnji v vrsti nasilnih dejanj, ki se vrstijo v večjih ali manjših presledkih že od konca druge svetovne vojne sem. Jugoslovanske oblasti, ki so ob tem uboju poslale pristojnim organom Zvezne republike Nemčije oster protest, poudarjajo, da terjajo od zahodnonemških oblasti večjo zaščito za naše državljane, ki delujejo na zahodnonemškem ozemlju. Pri tem je v protestu, ki ga je jugoslovanski veleposlanik v ZRN Budimir Lončar izročil podkanclerju in zunanjemu ministru ZR Nemčije Genscherju, rečeno, da mečejo taka nasilna dejanja sence na zadnje čase sicer zelo dobre jugoslovansko-zahodnonemške odnose.

Minister Genscher je izrazil sožalje in obžalovanje zaradi storjenega zločina in dejal, da bo bomska vlada storila vse za razsvetlitev tega gnusnega uboja in njegovega ozadja ter kaznovanja storilcev.

Minister je ob tem poudaril, da so ostanki fašistične skupine, katerih pripadniki so verjetno zagrešili sobotni zločin, zbežali v ZRN takoj po drugi svetovni vojni, še preden je bila ustanovljena prva vlada te države.

Sožalno brzojavko je ob uboju konzula Zdovca poslal jugoslovanski vladni in generalnemu konzulatu SFRJ v Frank-

furtu tudi predsednik deželne vlade zahodnonemške pokrajine Hessen Albert Oswald. V njej je poudaril, da si bo policija še bolj prizadevala varovati jugoslovanske državljane, začasno zaposlene v ZRN in jim omogočila normalno življenje ter delo.

Obsedba
zahrbtnega
ubojja

To so vzpodbudne napovedi, ki pa žal niso prve, saj smo podobne prejeli že ob poprejšnjih napadih na naše diplomatske in konzularne predstavnike v ZRN.

Ti napadi prepričljivo dokazujejo, da kljub vsem obljubam in napovedim o boljši varnosti naših državljanov, začasno zaposlenih v ZRN, oblasti te dežele vendarle niso uspeli odpraviti vseh temeljnih vzrokov, ki pogojujejo občasne napade sovražne emigracije na naše državljane. To se ne dogaja samo v ZR Nemčiji, marveč tudi drugod in to kljub temu, da so jugoslovanske oblasti v zadnjih nekaj letih sicer dosegle boljše raven sodelovanja z mnogimi zahodnoevropskimi deželami, v katerih delujejo nekatera sredstva nam sovražne skrajne emigracije.

Medtem ko jugoslovanska javnost še vedno pričakuje skorajšnje sporočilo o zaključku preiskave in kasneje tudi o obsodbi storilcev, pa se vrstijo v domovini in med našimi državljani, začasno zaposlenimi v ZRN in drugih deželah, ostri protesti ter zahteve, naj vlade teh dežel, še posebej pa vlada ZRN, enkrat za vselej in dokončno onemogočijo delovanje sovražnih terorističnih skupin, ki ogrožajo življenje in varnost naših državljanov na začasnem delu v teh deželah.

TELEGRAMI

BOSTON — Po besedah predsednika Fonda je mogoče sporazum o omejitvi strateškega jedrskega orožja (Salt II.) skleniti letos, čeprav je še čutili nekaj razlik v menjih. „Prihodnji mesec bomo v sporazumevanju napredovali, če pa bo ostalo še kaj manjših nesporazumov, lahko pripravimo potovanje v Moskvo in srečanje z generalnim sekretarjem KP SZ Brežnjevom,“ je rekel Ford.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V minulih dneh sta našo javnost pretresli dve smrti, od katerih slednja — zločinski uboj — je izzvala ogorčene proteste tudi drugod po svetu. Sredi prejšnjega tedna je v Igali v Črni gori umrl v starosti 69 let ugledni revolucionar našega delavskega gibanja Blažo Jovanović, narodni heroj, dolgoletni sekretar ZK Črne gore ter član najožjega vodstva KPJ in ZKJ, dejavni soustvarjalec naših novih družbenih odnosov in eden najbližjih sodelavcev tovariša Tita. Ob izgubi velikega revolucionarja je bila vrsta komemorativnih slovesnosti — tudi izvršni komite predsedstva CK ZKJ se je sestal na razširjeni komemorativni seji, na kateri je član predsedstva SFRJ Cvijetin Milatović spregovoril o življenjski in revolucionarni poti pokojnega Blaža Jovanovića.

Minulo soboto pa smo pretreseni izvedeli, da so v Frankfurtu zahrbtno ubili konzula našega tamkajšnjega generalnega konzulata Edvina Zdovca. Zločincu je po njegovem podlem dejanju uspelo zbežati — vse pa kaže (in tudi prve vesti o preiskavi pričajo o tem), da so ta zločin nad našim predstavnikom v tujini spet zagrešili pripadniki fašistične teroristične organizacije iz vrst ekstremsne sovražne emigracije. V naši javnosti se je ob tem najnovejšem zločinu sprožil val protestov, ker v nekaterih tujih državah navzlic opozorilom ter deklariranim načelom ne znajo zagotoviti varnosti pred ekstremisti raznih barv in profilov. Tudi oster protest jugoslovanske vlade pri zahodnonemških oblasteh terja, naj ob sedanjem najnovejšem zločinu sovražne emigracije tamkaj izvedejo odločno preiskavo in naj odkrijejo ter kaznujejo zločince ter vse tiste, ki usmerjajo takšna zločinska dejanja.

V začetku prejšnjega tedna je bilo v Splitu posvetovanje komunistov s področja ladjedelništva — posvetovanje je organiziral izvršni komite predsedstva CK ZKJ. Sekretar izvršnega komiteja Stane Dolanc, ki je govoril na

posvetovanju, je posebej poudaril pomen integracij v našem gospodarstvu ter reševanje aktualnih gospodarskih problemov. Ladjedelništvo in pomorstvo ne moreta veljati za poseben del našega gospodarstva, je poudaril Dolanc, saj bi bilo napak, ko bi jima hoteli priznati posebne pravice ali obveznosti. Razvoj vseh gospodarskih vej lahko rešujemo edinole v celotnem sistemu samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov — prav v tem pa imajo trdne gospodarske integracije še poseben pomen.

Zvezni izvršni svet je na svojem zasedanju konec prejšnjega tedna preučeval več vpra-

beseam pomeni, da bo treba poslej za pridobitev inozemskih kreditov predvsem tudi zavijati lastne rokave, da bo, skratka, treba najprej pokazati lastne rezultate (zlasti izvožno realizacijo), šele potem pa bo mogoče računati na pomoč tujih vlaganj.

Republiški izvršni svet pa je prejšnji četrtek obravnaval predlog dogovora o letošnji skupni porabi v slovenskih občinah — ta dogovor naj bi sklenile skupščine občin, skupščina mesta Ljubljane in skupščina skupnosti obalnih občin v skladu z okviri naše letošnje razvojne resolucije za Slovenijo. Dogovor predvideva, da bo letošnja splošna poraba po občinah približno za 20 % manjša od realne stopnje rasti družbenega proizvoda v občinskih okvirih. Prevladuje teh sredstev, kjer jih bo preveč, naj bi potekalo po načelih solidarnosti med občinami. V svojih proračunih bodo občine zagotavljale sredstva za dejavnost državnih organov, družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti, za borbevske priznavačine, za del dejavnosti splošne ljudske obrambe in za financiranje drugih nalog, določenih z ustavo. Občine se bodo po tem dogovoru obvezale, da ne bodo v breme proračunskih sredstev prevzemale nobenih drugih obveznosti, ki ne sodijo v čisto splošno porabo.

Konec prejšnjega tedna so na priložnostni slovesnosti podelili letošnje tradicionalne Prešernove nagrade ter nagrade Prešernovega sklada. Pet letošnjih Prešernovih nagrad je bilo podeljenih: slikarju Avgustu Cernigoju, pisatelju Karlu Grabeljsku, pisatelju Mišku Kranjcu, arhitektu Milanu Miheliću in skladatelju ter dirigentu Radu Simonitiću. Petnajsterica nagrajenih pa je prejela letošnje nagrade sklada.

Po podatkih zveznega urada za statistiko vse kaže, da so se začele cene pri nas vendarle nekoliko umirjati. Drobnoprodajne cene so se letos na začetku leta povečale manj kot v zadnjih štirih letih, saj so bile januarja le za 0,5 % višje od lanskih decembrskih. Življenjski stroški nasploh pa so bili letos januarja le še za 0,3 % višji od lanskih decembrskih. Upajmo, da ti ugodni znaki nižjih cen ne bodo prehitro splahneli!

Določena
devizna
bilanca

šanj s področja ekonomske politike in družbenopolitičnega sistema — med drugim so na tokratni seji sprejeli devizno bilanco Jugoslavije za letošnje leto. S to bilanco je določen obseg letošnje zunanjetrgovinske menjave ter neblagovnega deviznega priliva, za črtani pa so tudi okviri našega letošnjega zadolževanja v tujini. Povedati je treba, da je z letošnjo razvojno resolucijo določeno, da se bo politika zadolževanja v tujini poslej bolj usklajevala z regionalno strukturo menjave in da bo predvsem usmerjena v povsem konkretne cilje: v reševanje tistih gospodarskih problemov, ki sovpadajo z začrtano politiko družbenega razvoja. Vse to z drugimi



LUKOV DOM POZIMI. Cesta je sicer spluzena vse do Lukovega doma pri Bazi 20 v roških gozdovih, toda k legendarnim bolnišnicam v času, odkar je zapadel sneg, še ni stopila človeška noga. V nedeljo so bile na poti le stopinje živali, pa tudi dom je zdaj zaprt. (Foto: Splichal)



V soboto je bil v Kostanjevici občni zbor društva inženirjev in tekstilnih tehnikov Dolenjske. Izvoljeno je bilo novo vodstvo društva, začrtane so bile nove smernice bodočega dela, obravnavana pa je bila zlasti perspektiva razvoja tekstilne industrije v Sloveniji. (Foto: Miha Gošnik)



Osrednja proslava Prešernovega dne za ribniško občino je bila v nedeljo, 8. februarja, v Dolenji vasi pri Ribnici. Na njej so med drugim razvili tudi prapor KUD „France Zbašnik“ Dolenja vas, za nakup katerega so prispevali „botri“ in drugi darovalci. (Foto: J. P.)



Posebno presenečenje letošnje proslave kulturnega praznika v Kočevju je bil nastop dr. Božidarja Tomiča na miniaturnih orglicah. Ob spremeljavi harmonikarja Cveta Kržiža je zaigral več narodnih pesmi in požel za nastop velik aplavz. (Foto: J. Prime)

TREBNJE:
„KAJ VEŠ O KMETIJSTVU?“

Kmetijski šolski center Grm in Kmetijska zadruga Trebnje bosta priredila v soboto, 14. februarja, ob 9. uri v kinodvorani v Trebnjem med kmečko mladino priljubljeno kviz tekmovanje „Kaj veš o kmetijstvu?“. Sodelovalo bo sedem ekip mladih zadržnikov iz Brezice, Krškega, Novega mesta, Bele krajine in Trebnjega.

Sejmišča

NOVO MESTO: Skromna ponudba in nespremenjene cene, to sta poglavitni značilnosti ponedeljkovega sejma. Naprodaj je bilo 308 prasičev, od tega le 17 starih nad tri mesece, prodanih pa skupno 205. Majše so prodajali po 480 do 650 dinarjev, starejši prasiči pa po 660 do 780 dinarjev.

BREŽICE: Na sobotnem rednem tedenskem sejmu je bilo povpraševanje po prasičkih izjemno majhno. Rejci so pripeljali v prodajo 442 prasičev, med njimi 37 starih več kot tri mesece, prodali pa so jih komaj 244. Brez kupca so ostali predvsem pujski. Prodajali so jih po ceni do 30 din, nad tri mesece stare prasiče pa po ceni do 20 dinarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Najnovejšo o rastlinskih boleznih in škodljivcih Sovražniki številka ena II.

Kot je bilo že zadnjič rečeno: simazin in gesaprim uporabljamo zoper plevel v koruzi že poldrugo desetletje, vendar večina uporabnikov ne pozna natančneje njihovih lastnosti.

Simazin je slabo topen, deluje skozi korenine – dovolj učinkovito le, če je dovolj vlage, kar pa pri nas ni vprašanje. Uporabljamo ga ob setvi koruze, vsekakor pa pred vznikom. Enako velja za gesaprim, ki je bolj topen in deluje skozi korenine in liste. Za oba herbicida velja, da zadostajo odmerki 3 do 4 kilogrami na hektar, razen, če ni na njivi nadležne plevelice. Plevel uniči šele 10 do 15 kg simazina na hektar.

Novost pri uporabi je v naslednjem. Na čisti zemlji ima simazin prednost pred gesaprimom, če pa je zemlja že obraščena, je primernejše ob setvi koruze uporabljati gesaprim. Če je setev pozna, je simazin spet v prednosti, saj deluje dlje časa in lahko prepreči še rast muhviča in drugih enoletnih plevelov, ki se tako radi razpasejo v poletni vročini. Žal pa je ponavadi treba proti poletnim plevelom posebej škropiti, na primer z gramoksonom, ki uniči trave, koruzo pa pusti.

Od vseh znanih postopkov pa je najzanesljivejši naslednji: simazin in gesaprim dodamo 3 kg pripravka (za 1 ha) z imenom lasso. Lasso je resda drag strup proti poletnim travnatim plevelom, vendar zanesljiv. V kombinaciji s simazinom ali gesaprimom ohrani koruzno njivo čisto vse leto, razen če se ne pojavijo nevarni širokolistni koreninski pleveli, kot so ščavje, volovski jezik, slak. V tem primeru zaleže škropljenje z deherbantom A v času, ko je koruza do 15 cm velika. Razen zelo priporočenega lassa je mogoče v mešanici z gesaprimom uporabiti tudi pripravek napon (oleogesaprim) in s tem škropiti, ko ima plevel tri, štiri lističe.

Zelo pomembno pa je še to: hormonske pripravke je treba uporabljati v neprepletem, brezvetrnem vremenu, šest ur po uporabi ne sme padati dež. Njiva mora biti dobro pripravljena in vlažna, nikakor ne grobo grudasta, sicer bodo herbicidi „neučinkoviti“.

Inž. M. L.

Zanesljiva energija iz Brestanice

Brestaniška elektrarna je v sedanjih krizi veliko prispevala k temu, da Slovenija ni tako močno občutila pomanjkanja elektrike kot sosednja Hrvaška. Elektrarna Brestanica je celo dajala del energije Zagrebu. Njena zmogljivost je 2 milijona 300 tisoč kilovatnih ur na dan, to je 12 odstotkov dnevnih potreb Slovenije.



Elektrarna Brestanica po rekonstrukciji prizanaša okolju, saj bistveno manj onesnažuje zrak in vodo kot prej.

Plinske turbine potrebujejo od zagona do polne obremenitve komaj sedem minut, parne pa 60 minut. Ta kombinirana plinsko-parna elektrarna lahko proizvede na leto pol milijarde kilovatnih ur.

V rezervarjih hrani elektrarna Brestanica v obliki tekočih goriv za 56 milijonov kilovatnih ur energije, to je več kot jo ima akumulacijsko jezero Jablanica (okrog 50 milijonov) ali Vinodol (okrog 40 milijonov).

nov). Poskusno obratovanje vseh naprav v kombinirani tehnologiji je decembra lani pokazalo, da je rekonstrukcija Brestanice popolnoma uspela. K obstoječi termoelektrarni na premožni prizidali novo s tremi plinskimi turbinami po 23 MW.

Vročji izpušni plini, ki so svoje delo v plinskih turbinah že opravili, vsebujejo pa še precej toplotne energije, tečejo skozi posebne kotle, ki jim odvzamejo pretežen del energije, da z njo poganjajo še parne turbine v stari elektrarni. Na ta način dosežejo zelo visok toplotni izkoristek, okoli 2300 kilokalorij. Skupna moč kombinirane elektrarne znaša od 95 do 100 megavatov MW.

V svetu ne poznajo tega, da bi novo elektrarno prigradili k stari. Brestaniška je prvenec, zato so s strahom pričakovali, če bo šlo vse po sreči. Gradili so jo 14 mesecev, dodatna dovršitvena dela po začetku obratovanja pa so trajala še 7 mesecev. Lani 23. maja je namreč prišlo do loma na plinsko turbinskih napravah in tedaj je bil popolnoma poškodovan generator 3. Firma dobaviteljica AEG-Kanis je na lastne stroške in v izredno kratkem ter točno dogovorjenem času obnovila poškodovani stroj, ki sedaj zopet v redu obratuje. Za to napravo so celo podvojili garancijsko dobo.

Brestaniška elektrarna je od vseh elektroenergetskih objektov, ki jih gradijo sedaj v Sloveniji, najhitreje in po specifični ceni najceneje zgrajen objekt (specifična cena pomeni investicijske stroške za en kilovatno ur). Kljub visokemu izkoristku pa je njena energija draga in v podjetju menijo, da so cene tekočih goriv za elektrarne preveč obremenjene z davkami. Gorivo za proizvodnjo ene kilovatne ure velja od 0,5 do 0,75 din. Cena goriva se je od izdelave idejnega projekta v letu 1971 do danes povečala za šestkrat.

J. T.



Opuščene ovce

Razlog za ta zapis je zadnje borzno poročilo, ki pravi, da je mogoče v dežele Evropske gospodarske skupnosti prodati znatne količine

Obeta se novost, po kateri bo mogoče priti vsaj do manjše odškodnine brez klicanja milicnikov in neskončnega čakanja. Združenje zavarovalnih organizacij Jugoslavije se je namreč odločilo, da bodo zavarovalnice škodo do 1.000 dinarjev, nastalo v prometnih nesrečah, izplačevale brez formalnosti in takoj. Potreben bo le „sporazumni zapis“.



— Tale naš Jože je že tak mojster v svoji stroki, da mu kmalu ne bo treba več delati, ker bo odšel v pisarno... (Karikaturna: Marjan Bregar)

ovčjega mesa. Tudi lanski, za 40 odstotkov povečani izvoz tovrstnega mesa iz Jugoslavije potrjuje, da je prišla prava ura za našo ovčerejo. Tega se je zavedal tudi zvezni izvršni svet, ko je pred kratkim odobril dvodinarsko premijo pri prodaji ovčjega mesa na domačem in tujem trgu.

Povpraševanje po ovčetini v tujini še ne bo ponehalo. Države EGS, s katerimi imamo tradicionalno slabo plačilno bilanco, s svojo ovčerejo krijejo komaj polovico svojih potreb, poraba ovčjega mesa pa iz leta v leto narašča. Trenutno je celo tako, da je samo to meso mogoče izvažati brez ovir, in to v vse večjih količinah. Priložnost torej.

Morda se bo komur zdel predlog nevreden obravnave, a vendar: spreminjene razmere in potrebe po mesu ponujajo možnost tudi slovenskemu ovčarstvu, tudi belokranjskemu, suhokranjskemu, kozjanskemu... Reja ovac v naši republiki resnično malo pomeni; komajda za vzorec je teh približno 30.000 glav, kolikor jih po nekaterih statističnih podatkih še meketa po naših hribovskih in kraških pašnikih in košenicah.

Ce velja, da je perspektiva jugoslovanskega ovčarstva velika zlasti v reji kombiniranih pasem (meso, volna), bi to lahko vsaj delno veljalo tudi za našo republiko. Seveda se ni mogoče nadejati čudeža na primer z belokranjsko vrsto pramenke neplemenite pasme, pač pa bi bilo nujno domače ekstenzivne pasme oplemeniti, podobno, kot so v Nemčiji vzgojili nemški domači merino. Akcija zahteva seveda resen pristop, ne vnaprejšnje dvome in podcenjevanje. Zavedati se je treba dejstva, da imamo tudi v naši pokrajini veliko in vse več slabših zemljišč, ki jih lahko s pridom izkoristimo le manj zahtevna žival – ovca.

M. LEGAN

Tisoč na roko

Če ste že dalj časa avtomobilist, je veliko verjetnosti, da se vam je že pripetilo: za manjšo nezgodo; denimo trk na parkirnem prostoru, ste imeli z zapisniki in zavarovalnico več sitnosti, kot je bilo na koncu vse skupaj vredno.

Obeta se novost, po kateri bo mogoče priti vsaj do manjše odškodnine brez klicanja milicnikov in neskončnega čakanja. Združenje zavarovalnih organizacij Jugoslavije se je namreč odločilo, da bodo zavarovalnice škodo do 1.000 dinarjev, nastalo v prometnih nesrečah, izplačevale brez formalnosti in takoj. Potreben bo le „sporazumni zapis“.

nik o materialni škodi“, kot se imenuje poseben obrazec, ki ga bodo udeleženci nesreče izpolnili



Po novem do 1.000 din odškodnine le s pomočjo „sporazumnega zapisnika o materialni škodi“

sami in seveda obojestransko podpisali. Izpolnjen in podpisan obrazec bo osnova, na podlagi katere bo zavarovalnica izplačala svojemu zavarovancu do 1.000 dinarjev veliko odškodnino.

In kaj, če se udeleženci v nesreči ne bosta mogla sporazumeti o krivdi? V tem primeru je predvideno, da bo treba dobiti izjave prič in pregledati prizadeta vozila, kar pomeni, da bo postopek trajal dlje, kot bi lahko.

Bolehno ljudstvo

Ne vznemirjajo se zaman v kočevski, črnomaljski, ribniški in še nekaterih naših občinah, kot smo poročali, zaradi naraščajoče odsotnosti z dela, ki občutno zmanjšuje delovni učinek, produktivnost in dohodek. V jugoslovanskem merilu je seštevek delovnih odsotnosti naravnost veljansk.



Komaj čakam, da se vrnem z letnega dopusta, da vzamem „bolniško“. (Karikaturna: Bjelovarski list)

Samo v devetih mesecih lani je bilo zaradi bolezenskih izostankov izgubljenih kar 50 milijonov delovnih dni. Če upoštevamo skupno število zaposlenih, je mogoče ugotoviti, da je v tem času v povprečju vsak zaposlen prebil v „bolniški“ dva delovna tedna; pol meseca torej ni delal. Ni verjetno, da bi bili mi tako bolehno ljudstvo, bolj verjetno je, da je vmes veliko izogibanja delovnim obveznostim.

Boj zoper neupravičene izostanke pa ni enostaven, saj palica, ki udari počez, udari krive in nedolžne. Tudi strokovnjaki si niso povsem na jasnem, kakšne ukrepe bi bilo treba uporabiti zoper namišljene bolnike, da ne bi prizadeli resnično bolnih delavcev. S povečanjem živčnih motenj in obolenj, ki jih prinaša „moderna doba“ in ki so manj opredeljene, se zdravnikova odločitev še otežkoči, saj čisto ne ve povsem zagotovo, ali ima pred seboj resničnega bolnika ali le simulant. To nekateri zdravniki tudi priznajo.

Kakorkoli: odsotnost z dela je nenormalno velika, izkoriščanje zdravstvene zaščite večkrat očitno. To pa so dejstva, ki kličejo po ukrepih.

credno je zapisati...

Industrijska proizvodnja se je v Sloveniji v dveh desetletjih štirikratno povečala. Količina prepeljanega blaga je devetkrat večja, alkoholnih in drugih pijač prodaj v trgovini na drobno trikrat več, poraba bencina se je povečala desetkratno... Na veliko smo začeli uporabljati

Plačilo za „grehe“

plastične izdelke, detergente, kurilno olje, nove, neuničljive izdelke. Prodaja je postala „kulturna“, predmeti so videti boljše, prikupnejši, toda ta „dekoracija“ leži povsod – pred prodajalnami, na ulicah, po parkih in zelenicah, kazi bregove in struge rek, razmetana je po gozdovih... (dr. Avgustin Lah, predsednik komiteja za varstvo okolja).

To je napredek in to je cena, ki smo jo plačali zanj. V prvih dneh februarja je bilo v Ljubljani izjemno pomembno posvetovanje, ki je nakazalo, kako je mogoče velik del teh odpadkov uporabiti kot „sekundarno“ surovino. Posvetovanje nas je, kar je še važnejše – streznilo, da ni mogoče plačevati vsakršne družbene cene napredka in da mora biti v ospredju človek in zdravo okolje, šele potem vse drugo. In to brez vsakršne demagogije!

Predelava sekundarnih surovin in skrb za okolje sta v neposredni medsebojni odvisnosti. Predelava sama pa ne samo čisti okolje, temveč lahko prinaša tudi izredne koristi. Konec je ropanja surovin, vsaj v socialističnem družbenem redu mora biti tega konec, in iz dneva v dan že narašča pomen predelave odpadkov, toda žal še ne povsod. Kot nam je na petkovski novinarski konferenci v Ljubljani navedel dr. Lah, predelujemo, denimo, komaj 6 odstotkov tekstilnih odpadkov, ob tem pa stare „flikle“ uvažamo celo iz Japonske (!). Če se jih Japoncem izplača zbirati, zakaj se jih ne bi nam? Se več podobnih primerov je.

Ljubljansko posvetovanje, na katerem so prebrali ali predložili čez 200 referatov, med njimi tudi dva za nas še posebno zanimiva – o skladiščenju oziroma predelavi odpadkov pri atomski elektrarni v Krškem ter o uporabi krompirjevih olupkov v predelovalnici krompirja na Mirni – je pokazalo, da tudi glede tehnike predelovanja nismo tako na slabem, kot smo mislili, in da obstaja možnost, da lahko predelamo in koristno uporabimo večino uporabnih industrijskih odpadkov. Trenutno bi lahko naš uvoz zmanjšali za nič manj kot 100 milijonov dolarjev, če bi izkoristili vse izkoriščane vredne odpadke.

M. LEGAN



Filatelistični kotichek

Zastava in politik

Februarja bosta izšli dve novi znamki za 1,20 din

14. februarja bo izšla znamka v nominalni vrednosti 1,20 din. Posvečena bo stoletnici delavskih demonstracij v Kragujevcu. Tedaj je nad pet sto demonstrantov hodilo po mestu z rdečo zastavo, na kateri je bilo z velikimi črkami napisano „SAMOUPRAVA“. Vladajoči knez Milan Obrenović je zelo strogo postopal z demonstranti in dal zapreti znanega revolucionarja in književnika Svetozarja Markovića. Od leta 1969 dalje je v Kragujevcu vsako leto srečanje samoupravljalcev pod nazivom „CRVENI BARJAK“. Udeleženci izmenjujejo izkušnje, do katerih prihajajo pri samoupravljanju. Ob letošnjem srečanju bo izdana znamka s sliko rdeče zastave, ki ima napis „SAMOUPRAVA“, ozadje znamke pa bo modro.

V počastitev 150-letnice rojstva politika Svetozarja Miletića (1826–1901) bo 23. februarja izdana priložnostna znamka za 1,20 din. Miletić je v času bosensko-hercegovske vstaje zbiral prostovoljce, da so se pridružili vstajnikom. Zaradi naprednih idej je bil zaprt, pa se je tudi v zaporu boril naprej. Surovi zaporniški režim je načel njegovo krhko zdravje, zato se je po izpustitvi le še malo časa ukvarjal s politikom, četudi je bil odvetnik in nekaj časa celo župan Novega Sada. Znamke z Miletićevo podobo je likovno izdelal beograjski slikar Andrej Milenković, tiskali pa jih bodo v Leipzigu.

ANDREJ ARKO

RAZSTAVA IN PROSLAVA OB KULTURNEM PRAZNIKU

V počastitev slovenskega kulturnega praznika in stoletnice rojstva Ivana Cankarja smo člani literarno-novinarskega krožka pripravili na šolskem hodniku razstavo, ki je bila odprta do 6. februarja. Na petih panojih smo s 50 fotografijami prikazali Cankarjevo življenje in delo. Vsaka fotografija je bila opremljena z besedilom, razstavili pa smo tudi okoli 250 knjig, ki nam jih je posodila Študijska knjižnica Mirana Jarca iz Novega mesta. Tako so bile na ogled izvirne izdaje Cankarjevih knjig, njegova posmrtna zbrana in izbrana dela, prevodi v tuje jezike in pisma. Razstavljene sta bili tudi dve sliki Božidarja Jakca: portreta Ivana Cankarja in Milene Rohrmannove. Tudi prva letošnja številka šolskega glasila „Z bregov Krke“, ki je izšla 3. februarja v 185 izvodih, obsega pa 87 strani, je večidel posvečena mojstru slovenske besede Ivanu Cankarju. Naj omenimo še, da smo v počastitev kulturnega praznika pripravili 6. februarja proslavo, na kateri so nastopili s svojimi pesnimi člani literarno-novinarskega krožka in gojenci glasbene šole.

DARJA DREVENŠEK
literarno-novinarski krožek
OŠ Žužemberk

VODOVOD ZA ČRNI POTOK IN ZAJČJE POLJE

Ko je Livod v letih 1951 in 1952 dobil vodovod, so pri izkopu pomagali tudi vaščani Črnege potoka. Nihče si ni mislil, da bo minilo kar 25 let, preden bo voda pritekla tudi v Črni potok! Zdaj so v vasi že izvolili režijski odbor, ki bo organiziral delo na 3 km dolgi trasi: en km bo izkopalo podjetje Hydrovod, drugi del Druženo podjetje KGP—tozd Govodora, tretji del vaščani Črnege potoka in Zajčjega polja. Največ težav pri izkopu bo po vaseh, saj je svet precej kamnit. Pomagali bodo tudi vaščani iz Livoda. Vodovod bo veljal milijon din; polovico so dali vaščani v gotovini, po četrtino pa so dobili od samopriskevka in Hydrovoda.

J. G.

PROSLAVA V KOČEVSKI REKI

Skupina mladincev in mladink je 6. februarja pripravila recital Prešernovih pesmi in drugih slovenskih del. Nekaj dni pred tem je posebna komisija ocenila dela mladih literarnih ustvarjalcev in prisodila prvi mesti prozno delo Variacije na temo počitnic in pesmi Bridkost, vsi udeleženci razpisa pa so dobili knjižna darila. V Kočevski Reki sta v počastitev praznika razstavila svoje slike in kipe brata Marinč iz Brige. Razstava je bila dobro pripravljena in lepo obiskana.

JOŽICA MARTINCIC



Kulturna skupnost in DPD „Svoboda“ Krško sta v počastitev slovenskega kulturnega praznika pripravila proslavo, na kateri sta nastopila mešani pevski zbor „Viktor Parma“ DPD „Svobode“ Krško in moški pevski zbor PD „Dušan Jereb“ iz Novega mesta. Pevska zbor sta spet pokazala svojo kakovost in navdušila mnogo poslušalcev. Več poročamo še na kulturni strani. (Foto: Jože Jagrič)

USPEL POHOD NA BOHOR

Prva večja prireditev v počastitev senovskega krajevnega praznika — tradicionalni pohod po poteh „XIV. divizije“ na partizanski Bohor — ki so jo pripravili zadnjo soboto v januarju, je kljub gostemu sneženju lepo uspela. Mladi iz vse krške občine in mladinska partizanska enota so se zbrali pred obeležjem „Štirinajsti“, kjer jim je spregovoril predsednik občinskega odbora ZZB NOV Karel Šterban. Preden so krenili proti bohorski planinski koči, so pred obeležje položili spominski venec, odboru „Štirinajsti“ pa so poslali še pozdravno brzojavko z zagotovitvijo, da bodo pohode še nadaljevali in tako negovali izročila NOB.

KNJIGA, KI JE LUČ

Zmeraj znova prebiram knjigo „Poezija“ in se čudim: pesniku, ki jo je napisal. Zdi se mi kot vrelce, ki je napolnil čašo, knjigo „Poezija“, iz katere pijemo še dandanes. Občudujem pesnikov plemenit odnos do slovenskega jezika, domače vasi, domovine. Njegovi verzi so luč, ki nikdar ne ugasne; sveti v noči hrepenenja in bolečine. Kdor bo hodil naprej ob soju pesnikove luči, Prešernovih „Poezij“, zagotovo ne bo nikoli padel.

ANICA NEMEC
7.b OŠ Bršlin

Še: „Draga elektrika trese...“

Pripombe DES Ljubljana, TOZD Elektro Kočevje, na članek s tem naslovom (DL 29. januarja)

Delavci podjetja DES Ljubljana — TOZD Elektro Kočevje so z ogorčenjem prebrali članek „Draga elektrika trese potrošnike“, ki ga je v 5. številki Dolenjskega lista z dne 29. januarja 1976 objavil vaš dopisnik iz Kočevja tov. Jože Primc.

Zadnje čase imajo družbenopolitični organi v SR Sloveniji zelo veliko razumevanja do problemov v elektrogospodarstvu in jih v okviru interesne skupnosti elektrogospodarstva tudi dokaj uspešno rešujejo. V javnih občilih je bilo objavljeno že veliko gradiva, na kakšen način se zbirajo sredstva za nove investicije v elektrogospodarstvu, prav tako pa tudi, zakaj elektrogospodarstvo postuje z izgubo, zato so potrošniki električne energije razmeroma dobro obveščeni o stanju v elektrogospodarstvu.

Poleg ukrepov, ki jih izvaja družba prek interesne skupnosti

elektrogospodarstva, v kateri je polovica članov iz vrst odjemalcev električne energije, se tudi delovni kolektivi tozdog elektrogospodarstva Slovenije z uresničevanjem akcijskih programov dokaj uspešno vključujejo v zniževanje stroškov poslovanja. TOZD Elektro Kočevje ni med zadnjimi v teh prizadevanjih. Z delom nam je uspelo v letu 1975 zmanjšati izgubo v poslovanju iz 1. trimesečja in 1. polletja tako, da so ob 9. mesečnem obračunu imeli sicer skromen, a vendarle pozitiven finančni rezultat.

Zaradi navedenega so naši delavci toliko bolj ogorčeni nad člankom tov. Primca. Taki članki so se sicer pred približno 7 leti pojavili v javnih občilih na račun celotnega elektrogospodarstva in danes ugotavljamo, da je bila takrat napravljena s tem velika škoda, ki še danes ni popravljena.

Slika našega vozila pred bifejem v Kočevju, zaradi katere je na nas stresel ves svoj gnev, je terensko vozilo našega nadzorništva v Sodražici,

ki ne pride več kot enkrat na mesec v Kočevje. Zato njegova slika pred bifejem v Kočevju gotovo ne more biti slika našega pijančevanja. Sicer je res, da imamo tudi mi težave z nekaj člani kolektiva glede uživanja alkoholnih pijač, vendar smatramo, da te težave niso pri nas prav nič večje kot v drugih delovnih organizacijah.

Tov. Primc verjetno še nikoli ni pomislil, da smo „tovarna brez strehe“. V vseh letnih časih, v mrazu in vročini delajo naše skupine na prostem. Zaradi pogostega menjavanja delovišč zaenkrat še nismo sposobni zagotoviti našim delavcem toplih malic na terenu. V zimskem času se naši monterji lahko ogrejejo in osušijo v javnih lokalih, to pa so na terenu največkrat, žal, res gostilne. Tudi v poletnem času, v vročini, delamo največkrat tudi na mestih, kjer ni niti pitne vode. Čeprav so te stvari za Primca očitno zelo zabavne, je pri nas stanje takšno, da so naši monterji zelo zadovoljni, če dobijo službo v kakšnih drugih proizvodnih organizacijah, kjer delajo pod streho, na tistem, z urejeno prehrano in veliko manjšimi fizičnimi napori.

Naše napore pri vzdrževanju in gradnji električnih omrežij naši odjemalci v veliki večini zelo dobro razumejo in kljub težavam, ki občasno nastajajo, dobivamo od njih številna priznanja. Zelo redki pa so takšni (kot tov. Primc), ki nas nočejo razumeti in stalno negodujejo. Vse takšne, posebno pa še tov. Primca, vabimo, naj se kdaj potrudijo in si ogledajo na terenu delo naših delovnih skupin. In ko bodo naše delo spoznali, bodo verjetno tudi spremenili svoje mnenje oz. ton pisanja o nas.

M. K.
Črešnjevec

ki ne pride več kot enkrat na mesec v Kočevje. Zato njegova slika pred bifejem v Kočevju gotovo ne more biti slika našega pijančevanja. Sicer je res, da imamo tudi mi težave z nekaj člani kolektiva glede uživanja alkoholnih pijač, vendar smatramo, da te težave niso pri nas prav nič večje kot v drugih delovnih organizacijah.

Tov. Primc verjetno še nikoli ni pomislil, da smo „tovarna brez strehe“. V vseh letnih časih, v mrazu in vročini delajo naše skupine na prostem. Zaradi pogostega menjavanja delovišč zaenkrat še nismo sposobni zagotoviti našim delavcem toplih malic na terenu. V zimskem času se naši monterji lahko ogrejejo in osušijo v javnih lokalih, to pa so na terenu največkrat, žal, res gostilne. Tudi v poletnem času, v vročini, delamo največkrat tudi na mestih, kjer ni niti pitne vode. Čeprav so te stvari za Primca očitno zelo zabavne, je pri nas stanje takšno, da so naši monterji zelo zadovoljni, če dobijo službo v kakšnih drugih proizvodnih organizacijah, kjer delajo pod streho, na tistem, z urejeno prehrano in veliko manjšimi fizičnimi napori.

Naše napore pri vzdrževanju in gradnji električnih omrežij naši odjemalci v veliki večini zelo dobro razumejo in kljub težavam, ki občasno nastajajo, dobivamo od njih številna priznanja. Zelo redki pa so takšni (kot tov. Primc), ki nas nočejo razumeti in stalno negodujejo. Vse takšne, posebno pa še tov. Primca, vabimo, naj se kdaj potrudijo in si ogledajo na terenu delo naših delovnih skupin. In ko bodo naše delo spoznali, bodo verjetno tudi spremenili svoje mnenje oz. ton pisanja o nas.

Predsednik IO OOS:
Drago Murn

Večji poudarek sodelovanju

Mladi iz Prapreč pri Straži so imeli lani 70 akcij

20. decembra lani, ob drugi obletnici delovanja svojega akcija, so imeli mladi iz Prapreč pri Straži zadnji sestanek: na njem so pregledali dosedanje delo in sprejeli delovni program za letošnje.

Lani je bil prapreški aktiv mladih dokaj delaven. Dokaz temu je igršče za košarko in odbojko, ki so ga zgradili hkrati z brunarico. Pri slednji so jim pomagali Gorjanci, Novoles, ZB Straža in TTS Novo mesto. Skupaj so imeli lani okoli 70 delovnih akcij, oziroma so prostovoljno delali okoli 2000 ur. Ob večjih praznikih so pripravili proslave, aktivni pa so bili tudi v športu, saj so delovali strelski, šahovski, košarkarski in namiznoteniški krožek. Vseeno pa je za šport v Praprečah premalo mladih ljudi. Mladi Praprečani so se udeležili tudi pohoda 1. SA brigade ter delovnih akcij v Suhji krajini in

na Karteljevem. Nekoliko manj je njihovo delo očitno pri izobraževanju. Od predvidenih petih so imeli le štiri predavanja. Za peto jim OK ZSMS ni poslal predavatelja.

Za letošnje je njihov delovni program še obsežnejši, za osnovo pa so si zadali razširiti sodelovanje z mladimi iz Straže in z OK ZSMS Novo mesto. Za dosedanje delo je aktiv podelil priznanje Heleni Foršček, Bogdanu Kumu, Silvu Plantanu in Cvetku Golobu.

F. MOHAR



JAKOV BLAŽEVIĆ

8. februarja so v Stični v prisotnosti predstavnikov družbenopolitičnih organizacij grosupljske občine in velikega števila prebivalcev Grosuplje, Ivančine gorice in Stične ter pripadnikov JLA iz Ljubljane pokopali Jakova Blaževića, rezervnega kapetana prvega razreda, uslužbenca oddelka za narodno obrambo pri občinski skupščini Grosuplje.

Tovariš Blažević se je rodil 1925 v Sinju pri Splitu. Kot mlad mizararski delavec se je že v začetku narodnoosvobodilnega boja opredelil zanj in delal najprej kot skojcevec, od začetka 1944 pa kot borec Mosorskega odreda. Po vojni je v JLA opravljal različne dolžnosti vse do upokojitve 1956, ko je začel delati v organih ljudske obrambe.

20 let je tovariš Blažević aktivno sodeloval v družbenopolitičnih organizacijah, bil je sekretar osnovne organizacije ZK v Ivančni gorici, tajnik odbora ZRVS in drugo. Za izredne zasluge je bil odlikovan z medaljo za hrabrost in redom zaslug za narod tretjega reda. O tem, kako je bil priljubljen med ljudmi, je pričala tudi njegova poslednja pot in pretrpne besede njegovih najbližjih tovarišev.

SVETISLAV NIKOLIĆ

KLUB SAMOUPRAVLJALCEV

Osnovna organizacija SZDL v Livodu pri Kočevju je januarja izvolila koordinacijski odbor, v katerem so predstavniki vseh organizacij. Na svoji prvi predhodni seji je odbor soglasno sklenil, naj se podpiše sporazum o ustanovitvi kluba samoupravljalcev. Govorili so tudi o uvedbi samopriskevka za gradnjo srednje šole v Kočevju ter o pripravi za predavanja za nerazporejene prebivalce v okviru štaba civilne zaštite, SLO in družbene samozastite.

J. G.

POČASTILI SO PESNIKOV DAN

Dijaki novomeške gimnazije so počastili slovenski kulturni praznik z dokaj bogatim programom. Najprej so recitali Prešernove pesmi, zatem je gimnazijski pevski zbor zapel „Zdravljico“ in še nekaj zborovskih pesmi. Ob koncu slovesnosti pa so podelili dijakom nagrade za najbolj uspešna literarna in likovna dela ter umetniške fotografije.

BOJAN RADOVIĆ
Novo mesto



V soboto, 17. januarja, sta si na matičnem uradu v Črnomlju po petdesetih letih skupnega življenja še enkrat obljubila zvestobo Janez in Marija Hudelja, kmetovalca iz Gornjega Suhorja pri Vinici.

Biti komunist pomeni biti odgovoren

Besedo ima sekretar komiteja OK ZK v Brežicah Miha Haler — Krepitev samouprave v središču pozornosti — Komunisti spremljajo uresničevanje dogovorov

— V Brežicah ste pred kratkim ocenili del občinske organizacije ZK v letih 1974 in 1975. Kam je bila usmerjena aktivnost komunistov v tem obdobju in kakšna je bila njihova učinkovitost?

— Za ti dve leti nazaj je značilno, da se je aktivnost komunistov osredotočila na samoupravno organiziranje v združenem delu in družbenopolitičnih skupnostih. Lahko rečem, da ni osnovne organizacije ali organa ZK, ki ne bi bil večkrat posegel na to področje in usmerjal akcije komunistov za uveljavljanje novih ustavnih konceptov. Za spremljanje te aktivnosti smo imenovali različne delovne skupine ter sproti ocenjevali uspešnost našega delovanja.

ŠE PREMALO SAMOUPRAVNIH PRAVIC

V boju za spreminjanje oblik, predvsem pa vsebine samoupravnih odnosov v združenem delu smo imeli uspeh v mnogih sredinah, toda ponekod pod krinko podjetniške povezanosti še ohranjajo stare načine organiziranosti in zadržujejo proces oblikovanja temeljnih organizacij združenega dela. Imamo še nekaj delovnih enot s sedežem zunaj občine in v občini, ki bi lahko dobile večje samoupravne pravice. Na to smo že opozorili. Nove temeljne organizacije združenega dela so nastale v rudniku Globoko in v Agrotehnik. Spremembo samoupravne organiziranosti pripravljajo pri Slovini, položaj posameznih delovnih enot in odnose med njimi pa bodo morali ponovno oceniti pri Agrarii.

Tudi razvoju samouprave v krajevnih skupnostih so se komunisti zavzeto posvetili, zato so v večini skupnosti že krenili korak dalje. Z doslednejšo uveljavitvijo zborov delegatov v krajevnih skupnostih pa bomo dosegli še širše odločanje občanov.

— Koliko je bilo storjenega za povezovanje tozgov in krajevnih skupnosti?

— Premalo. Uspeh takšnega povezovanja predstavlja že sedaj le do-



Miha Haler

govor o sofinanciranju programa modernizacije občinskih cest.

— Kako je zaživel delegatski sistem?

— Krog tistih, ki odločajo, se je razširil. Dosežena je večja stopnja odgovornosti, vendar bomo komunisti morali narediti še več. Sirjenje delegatske baze bo tudi v prihodnje ena ključnih nalog, ob tem pa uveljavljanje pobud in idej, ki se oblikujejo v bazi. Samo strokovnim in izvršnim organom nikakor ne smemo

prepuščati vpliva na vsebino vprašanj, ki posegajo v delo in življenje delovnih ljudi. Nove odnose lahko razvijemo le z učinkovitim delovanjem komunistov v družbenopolitičnih organizacijah in z razvijanjem delegatskih odnosov.

— Kako ocenjujete odnos komunistov do stabilizacije?

— Stabilizacija v minulemu letu ni bila samo parola. Komunisti v naši občini so bili v delovnih kolektivih pobudniki akcij za oblikovanje varčevalnih programov in ekonomičnejše gospodarjenje. Četudi so v začetku ponekod le pavšalno zastavili stabilizacijske naloge, so kmalu korenito spremenili svoj odnos do naporov za stabilnejši ekonomski razvoj.

Programe so skoraj povsod med letom dopolnjevali, ocenjevali njihovo izvajanje, s tem pa se je bistveno spreminjalo razpoloženje delavcev do stabilizacijskih ukrepov. Marsikje so se začeli zavedati, da sami lahko največ pripomorejo k boljšemu gospodarjenju. Komunisti so pri tem opravili pomembno delo že s pobudo za zavestno sprejemanje stabilizacijskih akcij. V zadnjih dveh mesecih potrjuje to izredno povečan odstotek delovnih kolektivov, ki izplačujejo osebni dohodek na hranilne knjižice. Do oktobra se še 26 delovnih enot v občini ni odločilo za tako izplačevanje, danes pa se v akcijo niso vključili samo še tle kolektivi: Agraria Brežice, OKP Dobova, Šolski center, Agrotehnika Brežice in nekatere manjše enote, vendar so tudi ti že razpravljali o tem.

— Kako se kaže aktivnost komunistov pri družbenem dogovarjanju in sporazumevanju?

— Z zadovoljstvom ugotavljamo, da napor niso bili zaman. Sprejeli

smo dogovore, ki jih večina podpisnikov v celoti izjva. S tem se spreminja miselnost, zakoreninjena pri nekaterih, da je mogoče stvari urejati samo s predpisi in zakoni. Naj navedem le nekaj primerov dogovarjanja v občini iz minulih dveh let. Vse delovne organizacije so podpisale sporazum o štipendiranju učencev in dijakov in ga tudi dosledno izvajajo. Akcijo sta razen Zveze komunistov podprla sindikat in Zveza mladine.

MEJE OBČIN SE VEDNO OVIRA

Večina delovnih kolektivov je podpisala dogovor o sofinanciranju programa modernizacije občinskih cest po uspelem referendumu za samopriskpevek. Do danes se dogovoru niso priključili delavci PPV Dobova, Dekorlesa, Cestnega podjetja — TOZD Brežice, GG — TOZD hortikultura ter nekatere manjše enote s sedežem zunaj občine. Slabše so se odzvali kolektivi iz drugih občin, kjer so prav tako zaposleni naši občani. Za večino teh predstavljajo meje občin oviro za uresničevanje sprejetih družbenoekonomskih odnosov. Obveznosti iz dogovora o cestah so doslej poravnali le v trinajstih delovnih organizacijah v občini, kar pomeni, da se bodo komunisti morali zavzeti predvsem za uresničevanje že sprejetih obveznosti.

Imamo še dogovor o kadrovski politiki, vendar tudi tega do konference še niso podpisali v vseh delovnih organizacijah, čeprav je bil sprejet pred tremi leti. Za njegovo realizacijo so premalo storili komunisti iz bolnišnice, Agrarie, Podjetja za popravilo voz v Dobovi, komunisti Gozdnega gospodarstva, Pekarne, PTT podjetja, Prevoza, OPK in Beti

iz Dobove, osnovne šole v Brežicah, Slovina in še nekaterih delovnih enot v občini.

Naj omenim še dogovor o izobraževanju delegatov ter dogovor za izgradnjo dijaških domov. O obeh prav zdaj razpravljajo v delovnih kolektivih. Menim, da za podpis, če bodo resnično angažirani komunisti, ne bo problemov.

ŠOLA ZA DELAVSKO KONTROLO

V pripravi je nadalje pomemben sporazum o družbeni samozasčiti. Njegova vsebina mora postati vsakdanja praksa nas vseh, saj je to pogoj naše varnosti.

Ob tem moram poudariti, da prav zadnji primer odkrivanja finančnih in materialnih prekrškov v delovnih kolektivih opozarja na velik pomen podružbljanja varnostnih nalog. Čeprav je bilo v preteklem letu odkritih več primerov škodljivega delovanja posameznikov, pa to ne pomeni, da je gospodarski kriminal na pohodu. Verjetno ne presegamo slovenskega povprečja. Vsi znani in odkriti primeri so seveda opozorilo delavcem za večjo iniciacijo pri zaščiti družbenega premoženja. Izkušnje slabega dela delavske kontrole v minulih dveh letih morajo postati spodbuda za učinkovitejšo delo teh organov.

— Sodeč po vrsti problemov, ki ste jih omenili, je tudi delo drugih družbenopolitičnih organizacij merilo za učinkovitost dela zveze komunistov. Kako gledate na ta vprašanja?

— Družbenopolitična organiziranost je osnovni pogoj za samoupravno uveljavljanje občanov in tudi na peti seji CK ZKS je bilo poudarjeno, da dela osnovne organizacije ZK ni mogoče oceniti pozitivno, če v istem okolju ne delujejo tudi sindikat, Socialistična zveza in Zveza socialistične mladine. Če tako gledamo na uspešnost in učinkovitost dela komunistov, moramo zavreči vsako zapiranje v partijske celice, kar velja tudi sestankarstvu in plačevanje članarine kot edino merilo iz-

polnjevanja statističnih obvez ZK. Primere uspešnega dela mladinskih organizacij imamo v kolektivu PPV v Dobovi, v Jutranci, pri Prevozu, Agroservisu, IMV in še ponekod, opozoriti pa moram na neorganiziranost mladine v nekaterih velikih delovnih kolektivih, kot so Agraria, Slovina, Posavje in Motel Petrol. V njih mladinci sploh nimajo osnovne organizacije ZSMS in komunisti so gotovo premalo delali z mladimi. Uspešno delo mladinskih organizacij je marsikje odvisno tudi od neposredne vključenosti mladih komunistov v mladinska vodstva. Podobno je v sindikatu. V izvršnih odborih sindikata v 65 delovnih organizacijah sodeluje nad 90 komunistov. Na volilnih konferencah OO ZK so kljub temu opozorili na nedelavnost sindikata in mladine, iz česar lahko sklepamo, da komunisti premalo spremljajo njuno delo. V zadnjem obdobju so se slabo odrezale sindikalne organizacije pri Agrarii — TOZD proizvodnja in trgovina, pri Gozdnem gospodarstvu, Stanovanjskem podjetju, v brežiški osnovni šoli, pri Slovini, Dekorlesu v Dobovi, v Cateških Toplicah in Kovinski galeriji na Bizelskem.

Poseben problem so nekatere delovne enote s 15 do 30 delavci, ki v svoji sredi nimajo niti komunistov, pa tudi osnovne organizacije sindikata niso ustanovile. Med njimi so Elektro—enota Brežice, Šešir Stara vas, SDK—enota Brežice, LB—enota Brežice in Podjetje Kamnik—enota Skopce.

Po kongresu smo v statutarni sklep občinske organizacije ZK vnesli določilo o obveznem delovanju komunistov v Socialistični zvezi. V mnogih krajevnih organizacijah SZDL so člani ZK zelo prizadevani, marsikje pa so še premalo storili za preoblikovanje Socialistične zveze. Osnovne organizacije ZK bodo morale začeti reševati problem kadrov za delo v SZDL, kar je na podeželju včasih zelo težko. V sleherni vasi in zaselku moramo občane povezati za odločanje in enako tudi v vsaki soseski in ulici, kar velja seveda zlasti za Brežice, kjer bodo občani v manjših enotah lažje sodelovali in odločali.

J. TEPPEY

Je skupna poraba na majavih tleh?

Kaj ugotavlja Jože Padovan, direktor novomeške podružnice SDK?

Za začetek naj obudimo skupno ugotovitev medregijskega posveta, ki je bil prejšnji teden v Novem mestu: da je pomanjkanje denarja za stalna obratna sredstva splošna bolezen gospodarskih organizacij. Posledice, smo pripisali v poročilu prejšnji teden, so hude: take delovne organizacije imajo na mnogih področjih zvezane roke, zlasti sta ohromljeni njihova reprodukcijska in investicijska sposobnost. Ker pa več podjetij posluje z izgubo in

pričakovati manj posojil, kar pomeni, da bi po prvi poti lahko spravili na zeleno vejo le nekaj primerov.

Najbolj problematično je v industriji in trgovini. Padovan zavrača očitke na račun velike akumulativnosti trgovine. Po njegovem so stvari v zvezi s trgovino videti drugačne. „Marža je manjša od stopnje inflacije. To pomeni, da trgovina ne ustvarja toliko, da bi sprejela zaloge, ki se kopičijo pri gospodarstvu. Po mojem bi bilo edino prav, da bi zaloge, ki so nedvomno velika ovira pri poslovanju, če ležijo v skladiščih zavoljo takšnih in drugačnih razlogov, sprejela trgovina. Da pa blago ne bi obležalo kot mrtev kapital v trgovini, bi bilo trgovini nujno pomagati. Sem torej za to, da bi popravili mišljenje oziroma prepričanje o trgovini, in kajpak tudi za to, da bi usposobili njeno zmoglost s krediti.“

Zakaj je zagovor Jožeta Padovana v prid trgovini, in ne trditvam, ki postavljajo trgovino v kategorijo tistih branž, ki naj bi bogatele na račun tujega dela? „Kar pogledajte,“ pravi, „mesto se širi, naši občani pa še vedno hodijo nakupovat drugam, v glavnem seveda predmete, ki so drugod cenejši. Iz tega je dovolj razvidno, da denar odteka, da ostajajo prometni davki in drugi viri v občini, kjer naši ljudje kupujejo. Vse to pa spravlja na kocko načrte splošne in skupne porabe.“

Kakšni so sicer obeti za zagotavljanje skupne porabe? „V novomeški občini na primer so samoupravni sporazumi vredni blizu 40 milijonov dinarjev. Ob problemih, ki sem jih že navedel, in ob dejstvu, da je več podjetij z majhnim ostankom dohodka, da nekatere gospodarske organizacije poslujejo z izgubo itd., se bojim, da združeno delo res ne bo sposobno za-

gotoviti vsega denarja za skupno porabo. Pri tem je potrebno vedeti, da na nekatere velike ne bo možno v celoti računati, mednje pa štejejo IMV, Novoteks in Labod, ki imajo polovico vseh zaposlenih v industriji. Novoteks je imel lani kar ne-nehno blokiran ziro račun, Labod je denar porabil za sanacijo podjetja TIP—TOP, IMV pa je dosegla slabši finančni rezultat zaradi zavlačevanja z novimi cenami.“

Delovna in samoupravna disciplina sta bili, kakor smo omenili na začetku, že na novomeškem posvetu proglašeni za nevarni. Nedvomno bi k temu lahko pristeli tudi veliko odsotnost z dela iz takega ali drugega razloga. Že s sej zdravstvenih skupnosti vemo, da najbolj bodejo v oči bolniške. Stroški zavoljo bolniških niso majhno breme delovnih organizacij, saj kažejo statistike, da zaradi boleznih ni na delovnem mestu povprečno kar 3 do 4 odstotke

zaposlenih. Poleg tega se je število dela prostih dni v zadnjem času zelo povečalo. Delavci imajo več letnega in matere več porodniškega dopusta. Mnogo delovnega časa gre tudi za stanke, seje delavskih svetov, komisij, delegacij in delegatsko sestavljenih skupščin, saj so te seje pretežno dopoldne in večnoma ne krajše od treh ur. Ne gre za očitke, ampak za suho dejstvo, da se tudi zavoljo sestankov zmanjšuje proizvodnja, ustvarja manj za prodajo in naposled dobi manj denarja za delitev. Ne gre prezreti tudi ugotovitve, da je neproduktivnih delovnih mest čedalje več.

„Če hočemo probleme obseči v celoti, si moramo biti tudi s tem na jasnem, kaj je z našim delovnim časom, oziroma bolje, kaj je z našim delom med delovnim časom. Nedvomno sodi tudi to področje vprašanj k delovni disciplini,“ meni Jože Padovan.

I. ZORAN



Samo pridne roke lahko ustvarjajo velik ostanek dohodka.

PROSTO DELOVNO MESTO

Izvršni odbor Občinske skupnosti socialnega varstva Brežice

razpisuje prosto delovno mesto

TAJNIKA

skupnosti socialnega varstva in vodje skupne strokovne in administrativno-tehnične službe interesnih skupnosti

Pogoji:

- visoka ali višja šolska izobrazba in 5 let delovnih izkušenj
 - moralno-politična neoporečnost
- Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa.

PROSTO DELOVNO MESTO!

INLES, industrija stavbnega pohištva, inles Ribnica

— odbor za nagrajevanje in kadrovsko politiko podjetja

razpisuje prosto delovno mesto

SEFA CENTRALNEGA SKLADIŠČA GOTOVIH IZDELKOV v Ribnici

Pogoji:

Višja šola ekonomsko-komercialne smeri z najmanj 2 letoma delovnih izkušenj ali srednja strokovna izobrazba trgovske smeri z najmanj 5 leti delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delovnih mestih.

Kandidat mora poznati izdelke stavbnega pohištva, seznanjen mora biti s poslovanjem skladiščenja blaga in odpreme. Imeti mora organizacijske sposobnosti in sposobnosti vodenja. Zaželeno je družbenopolitična razgledanost in udeleževanje v družbenopolitičnih organizacijah.

Na razpis se lahko javijo tudi kandidati, ki ne izpolnjujejo v celoti navedenih pogojev, vendar bo o imenovanju le-teh posebej razpravljala odbor za nagrajevanje in kadrovsko politiko podjetja.

- Nastop dela takoj ali po dogovoru.
 - Stanovanje zagotovljeno v doglednem času.
 - Osebnih dohodkov stimulativni.
- Prednost pri izbiri imajo pri enakih pogojih člani delovnega kolektiva.
- Prošnje sprejema kadrovska služba podjetja 15 dni po dnevu objave.

vsak četrtek

DOLENJSKI LIST

St. 7 (1386) — 12. februarja 1976



Mirko Rauh



Jože Majerle



Emil Šmalcelj



Peter Rauh



Zalka Šmalcelj



Marija Verderber



Martin Šterk

UREDNIŠTVO V GOSTEH

PREDGRAD

Zagata: ali napredek ali idila?



cest je bolj potrebna republiškega naziva in temu primerne podpore. Goto-vo naša!"

Makadam je pogosto jabolko spora. Jože Majerle iz Dol je zaposlen pri LIK v Kočevju. „V službo se vozim z avtobusom, ki pripelje v Kočevje šele ob sedmih. Naj poudarim, da se delo začne že ob šestih? Še trideset se nas vozi takole!“ Cestar Emil Šmalcelj iz Predgrada je zadovoljen, ker kočevsko komunalno podjetje redno posipava ceste s peskom. Težave pa so s prometnimi znaki. „Stari so in zarjaveli, marsikje celo nepravilni ali pa jih sploh ni,“ je potožil. Asfalt je kajpak želja vseh, tako tudi Petra Rauha, mlinarja in žagarja iz Predgrada, ki bi rad doživel to, da bi pri Blaževcih zgradili most čez Kolpo. „Do zdaj se je izcimilo le, da ima krajevna skupnost veliko nalog in obveznosti do ljudi, denarja ni pa od nikoder.“

MANJKA OBRAT ZA MOŠKE

Cesta, ki utruja ljudi, še preden pridejo na delo, bi zgubila precej ostrih zob, če bi Poljanska dolina ob Kolpi, katere del je tudi predgrajska krajevna skupnost, dobila kakšen koli obrat za moško delovno silo. „Za ženske je deloma poskrbljeno z obratom v Starem trgu,“ je načela to vprašanje Zalka Šmalcelj iz Predgrada, „moški pa se morajo voziti. Brez obrata zanje se tukaj ne bo nikoli nič izboljšalo, saj sodi kočevska občina med razvite in smo že zato na slabšem.“ Tudi Marija Verderber iz Bilpe je podobnega mnenja, le da se ji zdi že obstoječi obrat za ženske še zmeraj premalo. „Saj je veliko žensk, ki bi se rade zaposlile, pa se nimajo kje!“

„Vasi se praznijo zato, ker se mladi pač morajo zaposliti, Poljanska dolina pa jim ne nudi te možnosti,“ je poudaril Predgrajčan Martin Šterk. „Ali se res ne da postaviti tak ali drugačen obrat, ki bi zaposloval do sto ljudi? Edino obrat je rešitev za tukajšnje kraje.“

KMETIJE PROPADAJO

Zdaj leži po poljih sneg, zato imajo ljudje nekoliko več časa za razmislek o usodi, ki čaka vasi, če bo še dolgo ostalo pri starem. Se pravi, če bo cesta še naprej tako nemogoča, da ljudje ne morejo v službo, ko zapade sneg; če ne bo obrata, ki bi jih ni priživilnih nadlog. Tudi kmetijam ni prizaneseno. Zemlja ne dopušča strojnega obdelovanja, pereča je razdrobljenost kmetij. Njive ostajajo v pušči, hiše se praznijo. Saj bi se še dalo zrediti kakšnega bika ali namolsti kakšen liter mleka več, menijo Predgrajčani. Toda „pri nas pogosto velja, da je divjad, ki povzroča kmetom veliko škodo, več

vredna od ljudi,“ je rekel Ferdinand Kuk, ličar iz Predgrada. „Sploh ne vemo, kaj storiti, da bi bili varni pred divjadjo. Jelenov ne ustavijo niti električni pastirji. Res se ne splača garati na zemlji. Denimo: kilogram semena nemške detelje stane 120 din, oračev dan 600 din, pa umetna gnojila, delo, trud... Ko pa kaj prikuka iz zemlje, divjad precej vse uniči. Lov tukaj ni nič posebnega, jelena lahko položiš vsake pol ure. In kakšni jeleni so to? Celo avtobusa se ne bojijo, pri belem dnevu so postavili predenj in se ne umaknejo. Pri moji hiši je jelen izpod snega izbrskal jabolka.“

Nobena redkost ni, da pride na njive kmetov predgrajske krajevne skupnosti naenkrat celo po trideset jelenov skupaj. V škodo hodijo tudi divji prašiči, pred nedavnim pa se je zgodilo, da je medved prišel do hiše sredi vasi, krenil v odprto klet ter se nažrl pese in repe. „Divjačina podi ljudi od doma, po svetu, za kruhom, njive pa ostajajo v pušči, kajti ni moč kupiti toliko bodeče žice, da bi vse ogradili,“ trdi Alojz Šterk, upokojenec iz Predgrada. „Lovci pa se pri oceni škode in plačilu izgovarjajo, češ da nimajo denarja. Ko bi kdo vsaj jasno in glasno povedal: „Kmetijstvo bomo opustili in redili divjačino!“ da bi ljudje vedeli, pri čem so!“ Odkodnino smo dobili šele konec januarja letos, je rekel Tone Tekavec iz Jelenje vasi.

V zadregi so kajpak tudi lovci, saj so imeli lani le okoli 110.000 din dohodka, divjad pa je naredila precej več škode. Kdo bo torej lovcem povrnil razliko med dohodki in izdatki? Med lovci in kmeti tudi ni razčiščeno vprašanje, kako ocenjevati škodo. V Predgradu so soglasni, da sami lovci niso pristojni, zato so določili dva vaščana, ki naj bi bila prisotna pri oceni. Pa se je vseeno dogajalo, da so lovci delali mimo njiju.

Ponovimo še enkrat, da je divjad za Predgrajce huda nadloga. In če k temu prištejemo še ostale zadrege, ki kmetom ne dajo dihati, potem ni nič čudnega, da je po vaseh čedalje več t.i. „tedenskih zdomcev“, se pravi vaščanov, ki so se zaposlili v daljnih mestih, domov pa se vračajo samo ob koncu tedna. Kmetovanje je donosno le, če je kmet hkrati tudi delavec. Predgrajci pa tudi glede tega nimajo veliko možnosti. Obrat?! Cesta?! In tako dalje.

TURIZEM NE SHODI!

Za lov in ribolov so v Poljanski dolini dani vsi pogoji, kar se tiče divjadi in rib, kajpak. „Tudi Kolpa je še čista in zrak svež,“ trdi Jurij Kraškovič iz Predgrada. „Toda kaj pomaga, ko turisti zaidejo v naše kraje le enkrat, pa nikoli več. Odbija jih cesta, slaba pa je

tudi založenost z živili.“ V predgrajski trgovini je moč dobiti le stvari, ki jih potrebujejo ljudje pri vsakdanjih opravilih, polni so tudi kavli v mesnici, problem pa je kruh. Ne vozijo jim ga, zato so gospodinjstva odvisna od domače peke. Turist si gotovo ne more peči kruha, s praznim želodcem pa ni prijetno prežati na divjadi loviti ribe ali se kopati. Svež zrak še nikomur ni odtehtal kosa kruha.

„Neurejen je prevoz mleka od Bilpe do Predgrada,“ je povedal Peter Štaudohar iz Laz, „zato mleka ne prodajamo. Ali se ne bi dalo urediti, da bi avto, ki vozi v šolo otroke, spotoma pobral še mleko?“

Kar se tiče elektrike in vodovoda, se Predgrajci ne pritožujejo. Domala v vseh hišah svetijo električne svetilke, pred leti, ko je bil tok še slabši, pa so postavili nekaj pomožnih transformatorjev. V vse vasi vodovodnih cevi niso mogli napeljati, zato teče voda po ceveh le do Predgrada, Jelenje vasi in Dola. Zajetje je v Sorskem potoku in pred nedavnim so zamenjali črpalke z močnejšimi. V vaseh brez vodovoda si vaščani pomagajo z vodnjaki, marsikje pa je v pomoč že hidrofor.

ŠOLA SE PRAZNI

Pred leti je bilo v predgrajskem koncu Poljanske doline kar pet štirirazrednih osnovnih šol, dandanes pa obiskuje edino šolo, ki je v Predgradu, samo šestnajst učencev. Jeseni bodo štirje začeli hoditi v Stari trg, kjer je popolna osemletka, v prvi razred pa sta vpisana le dva učenca. Kaže, da bo tudi predgrajska štirirazrednica kmalu na seznamu šol, ki bodo za zmeraj zaprle vrata za otroke. Temu bo kajpak krivo odseljevanje, saj fantje odhajajo za kruhom drugam. Zato se tudi tista dekleta, ki so zaposlena v Starem trgu, poročajo daleč od doma. Iz tega docela jasno sledi, da za šolo ne more biti prirastka.

„Potrebujemo splošno in zobno ambulantno,“ je rekel Peter Kapš z Laz. Predvsem zobna ambulantna je nujno potrebna, za splošno ordiniranje imajo za silo urejene prostore. Zdravnik iz Kočevja prihaja enkrat na teden, kar je po splošnem mnenju dovolj. Zobno ambulantno bi lahko uredili v zadržnem domu, toda za to nimajo denarja, kočevska zdravstvena

skupnost pa za njihova prizadevanja nima posluha, saj predgrajska zobna ambulantna sploh ni prišla v njen letošnji program.

Zadržni dom so Predgrajci po vojni preuredili iz nekdanjega Auerspergevega gradu. Zdaj so v njem trgovina, skladišče, krajevni urad, šola, obrat za kmetijsko kooperacijo in kino, v katerem pa že dolgo ne vrtijo filmov, ker ni zanimanja zanje. Žal dom še zdaj ni ometan, četudi so bila pred leti že zbrana sredstva za to. Toda ko se je kmetijska zadruga priključila kočevski, je šel denar v Kočevje.

Ni dolgo, odkar so gasilci obnovili svoj dom, v katerem so tudi prostori za društva in družbenopolitične organizacije. Slednjih je v predgrajski krajevni skupnosti precej, od osnovne organizacije ZK, SZDL, ZSMS do ZB. Njihovo delo, ki se resda šele prav začinja, je že opazno na mnogih področjih. Tudi gasilci, lovci, odbor za splošni ljudski odpor in štab civilne zaštite ne stojijo ob strani. Pri kulturno-umetniškem društvu pa je najbolj dejavna folklorna sekcija.

V zadnjem času imajo precejšnje težave borci, ki bi radi postavili spominsko obeležje padlim borcem. Skupaj z vaščani so zbrali 3500 din, prav toliko je prispeval tudi občinski odbor ZB Kočevje, obeležje pa naj bi stalo 20.000 din. Kaže, da ga še dolgo ne bo, saj krajevna skupnost ne zmora na velikega stroška, na občini pa tudi ni zanimanja.

„ČETRTOV VEČER“ V PETEK

Neki Predgrajčan se je pošalil, da je Poljanska dolina tako daleč od ostalega sveta, da radijsko oddajo „Četrtovečer“ lahko poslušajo šele v petek. Podobno izzveni tudi ugovoritev Ivana Rauha iz Bilpe: „Redneje bi nam morali dostavljati pošto. Saj se ne izgubi, toda prejemamo jo s precejšnjo zamudo. Časopisi so že stari, ko jih dobimo v roke, tudi obvestil za sestanke ne dobivamo pravočasno, najhuje pa je to, da moramo upokojenci hoditi po pokojnino v Stari trg. Novomeška poštna uprava nam noče pomagati, zato smo se obrnili na kočevsko. Še ne vemo, ali bo kaj bolje.“ Da bi bilo, upa tudi Jože Veber iz Predgrada, ki je bil pred dolgimi desetletji Maistrov borec za severno mejo. 82 let ima in dolgo časa je bil trgovec, nakar se je začel ukvarjati s kmetijstvom. „Pred dvema letoma sem kmetovanje onustil, saj mi je divjad vse uničila. Nobena kokoš ni bila varna pred dihurji. Zdaj živim s 660 dinarji preživnine.“

TAKO ALI DRUGAČE?

Pred Predgrajci je veliko dela. Če jim bo uspelo priti do asfaltirane ceste, obrata in še česa, kar si želijo, potem bo njihov vsakdanjik neprimerno lažji, po drugi strani pa bo kraj hitro spremenil podobo. Tega se zaveda Saša Vajs iz Predgrada, študent veterine. „Domov pridem vsak teden in vseh mi je taka Poljanska dolina, kakršna je. Ne želim, da bi posodobili cesto, preveč ljudi bi hodilo semkaj. In srečali bi se s tistim, kar nas doslej še ne tišči – z onesnaževanjem okolja. Obrat bi pa prišel prav.“



Saša Vajs



Jože Veber



Ferdinand Kuk



Alojz Šterk



Tone Tekavec



Jurij Kraškovič



Peter Štaudohar



Peter Kapš



Ivan Rauh

kultura in izobra- ževanje

„Leskova mladost“

Te dni je izšla pri založbi Mladinska knjiga v zbirki „Sinji galeb“ knjiga mladega Ribničana Mihe Mateta „Leskova mladost“. V knjigi je 14 črtic, njihova posebnost pa je, da ima vsaka liričen uvod, zgodbe pa so humoristično obarvane.

V črticah opisuje Miha Mate svojo mladost, pa tudi nekatere originale iz Ribniške doline. Čeprav je še mlad, se je lotil nevhvaležnega opisovanja ljudi, ki jih poznamo, oziroma smo jih poznali, zato, ker meni, da mlajši človek lažje piše o mladosti in pogledih mladih na svet. Seveda pa je pri opisovanju dosledno pošten, saj ne priznava niti sebi.

„Leskova mladost“ je mladost v Ribniški dolini, ki je bila še do nedavnega tesno povezana z lesko. Leskove palice so bile glavno vzgojno sredstvo, pa tudi surovina za razne izdelke domače obrti.

„Leskova mladost“, zbirka 14 črtic, je torej proza, primerna za mladino in odrasle. V črtice je vpleten sočen ribniški humor. Knjiga je izšla v nakladi 6.000 izvodov. To je Matetova druga knjiga. Prva, „Siroka usta“, je izšla 1972 v nakladi 2.000 izvodov pri DZS. „Leskovo mladost“ je ilustriral Matjaž Smid, uvod pa je napisala prof. Berta Golob.

J. PRIMC



Miha Mate

TOKRAT V ZAGREBU

V razstavnem salonu Panoptikum, ki deluje v okviru Družbenega centra žena v Zagrebu, so v petek, 6. februarja, odprli razstavo kiparskih del Rudija Stoparja, samostojnega ustvarjalca iz Sevnice. Na razstavi, odprti po koncertu okteta Boštanjki fantje, je 22 Stoparjevih del, zvarjenih iz pločevine. Stiri dela so iz cikla „Kmečki upor 1573“, ostala pa upodabljajo znane slovenske ljudske like od desetega brata, Petra Klepa do hlapca Jerneja. Sicer pa vsa ta dela dokazujejo, da „ima tudi kovina srce, če se ji približaš s srcem“, kot je avtor Stopar med drugim zapisal v katalog za svojo razstavo, ki je lani obiskala Dunaj, Gradec in Zeleznico v Avstriji.

BRANKO SUHY RAZSTAVLJA

Malo umetnikov, ki se je odločilo razstavljati v Dolenjski galeriji, je bilo že pri otvoritvi deležno tolikšne pozornosti občinstva, kot se je to zgodilo 5. februarja, ko se je s samostojno razstavo prvič, odkar je končal likovno akademijo, predstavil Novomeščan Branko Suhý. Mladega umetnika je po glasbenem sporedu, v katerem sta nastopila Alenka in Igor Dekleva, predstavil Aleksander Bassin, umetnostni kritik iz Ljubljane.

Mali kulturni barometer

STO LET SLOVENSKEGA UČITELJSKA – Pri obalni konferenci SZDL v Kopru so ustanovili odbor za proslavo 100-letnice slovenskega učiteljskega v tem mestu. Učiteljske je imelo tudi oddelek za Hrvate in Italijane. Ravnatelj je bil pedagog in pisec dr. Viktor Bežek. Jubilej bodo proslavili maja.

PREŠERNOVE PESMI V SLIKAH – V galeriji v Prešernovi hiši v Kranju so v počastitev slovenskega kulturnega praznika odprli razstavo „Prešernove pesmi v delih likovnih umetnikov“. Na njej je razstavljenih 63 del 28 likovnih umetnikov.

UMETNIŠKA BESEDA ZAČETNIKOV – Z literarnim nastopom avtorjev najboljših pesmi in proze se je minulo nedeljo končalo v Gradišču četrti srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Slovenskemu kulturnemu prazniku in 100-letnici Cankarjevega rojstva po-



V počastitev slovenskega kulturnega praznika in 100-letnice Cankarjevega rojstva so v prostorih doma Ljudske tehnike v Žužemberku za tri dni odprli knjižno razstavo Cankarjevih knjižnih del in prevodov njegove literature v tuje jezike. Gradivo za to razstavo je posodila Študijska knjižnica Mirana Jarca iz Novega mesta. (Foto: I. Zoran)

Kdo so Prešernovi nagrajenci 76

Najvišje slovenske nagrade za kulturne dosežke so podelili minuli petek v Ljubljani

Dva pisatelja, slikar, arhitekt in glasbenik so dobili letošnjo veliko, dva režiserja, pesnica, filmski scenograf, baletnik, pevski zbor, dve igralki, koncertant, slikarka, arhitekt, karikaturist, dramatik, pisatelj radijske igre in dva oblikovalca pa malo Prešernovo nagrado. Nagrade so dobitnikom podelili 6. februarja na slavnosti v Slovenski filharmoniji v Ljubljani.

Pisatelj Miško Kranjec, avtor številnih romanov in novel, je dobil Prešernovo nagrado za življenjsko delo, pripovednik Karel Grabeljšek, pisec del o naši NOB, pa za izbrano delo umetniške proze v petih knjigah. Za življenjsko delo je bil nagrajen tudi slikar, grafik in oblikovalec Avgust Černigoj, edini slovenski predstavnik konstruktivizma v upodabljajoči umetnosti. Arhitektu

Milanu Miheliču so nagrado prisodili za vrsto ustvarjalnih dosežkov, ki so se začeli z graditvijo Gospodarskega razstavišča v Ljubljani. Za življenjsko delo je dobil nagrado tudi skladatelj in dirigent Rado Simoniti.

Male nagrade – nagrade Prešernovega sklada so prejeli: Jože Babič za režijo Leskovčeve igre „Dva bregova“, Vojko Duletič za režijo filma „Med strahom in dolžnostjo“, Jože Javoršek za igro „Dežela gasilcev“, Svetlana Makarovič za zbirko pesmi „Pelni žena“, Niko Matul za scene v filmih „Strah“, „Povest o dobrih ljudeh“ in „Med strahom in dolžnostjo“, Janez Mejač (dolenjski rojak) za vlogo v baletu „Razuzdančeva usoda“, mladinski pevski zbor iz Maribora za dosežke na pevskem festivalu v Celju, igralka Milena Muhič (SNG Maribor) za vloge v zadnjih dveh sezonah, arhitekt Marko Mušič za spominski dom v Kolašinu, Borut Pečar za razstavo karikatur na Boršnikovem srečanju.

„To si kar izbiji!“

Vprašalnik ZKPO novomeškim delovnim organizacijam

Ko to poročamo, še niso znani odgovori na vprašalnik, ki ga je ZKPO prek organizatorjev kulturnega dela posredovala delovnim organizacijam v novomeški občini. Zanesljivo pa lahko zapišemo, da bo v Novem mestu slej ali prej zaživel klub organizatorjev kulturnega življenja v podjetjih, o potrebi katerega tudi sprašuje vprašalnik.

Klub bo oblika organiziranega dela že omenjenih organizatorjev kulturnega življenja, mesto, na katerem se bodo porajale zamisli in kjer bodo člani izmenjevali izkušnje. Kot je bilo poudarjeno 4. februarja na posvetu organizatorjev, bo klub lahko velika pomoč pri uresničevanju zamisli, za katere so slišali udeleženci posebnega seminarja ob koncu minulega leta.

Pomembna naloga organizatorjev kulturnega življenja bo delovati tako, da bi prireditve posledje ne bile brez obiskovalcev. To pomeni, da bo njihova dolžnost zagotoviti polnoštevno udeležbo zaposlenih na prireditvah, ki bodo ali v domači tovarniški dvorani ali v mestu. Pri organizaciji prireditve pod tovarniško streho pa bo morala večina orati ledino.

Na sestanku 4. februarja je bil obelodanjen prav drastičen primer. Ko so v neko (naj ostane anonimno!) novomeško podjetje povabili Dolenjski oktet, da bi pel na proslavi, je eden od vodilnih poklicni organizatorja in mu zabil: „Fant, tole si pa kar izbij iz glave, da bo med delovnim časom kakšna proslava!“ Prireditve kajpak ni bilo. Za vzporednico velja omeniti zgled tovarne zdravil „Krka“, kjer celo po nekajkrat na leto ustavijo stroje in povabijo ljudi na prireditev – tudi med delovnim časom. Primerjava kajpak ni mogoča, če si vsaj približno zamislimo, kaj pomeni ustaviti proizvodnjo v evropsko organizirani tovarni.

Odgovori na vprašalnik ZKPO bodo razgrnili stanje in pripravljenost kolektivov (v mnogih primerih vodilnih!), da „žrtvujejo“ nekaj časa tudi za sprejemanje kulturnih dobrin. Znano pa bo tudi, za kakšne zvrsti kulture je zanimanje največje in podobno. Ne nazadnje naj bi prek tega vprašalnika zvedeli tudi, ali so med zaposlenimi še taki, ki bi se vključili v že delujoče kulturne skupine, denimo od pevskih zborov do folkloristov.

I. ZORAN

Amaterizem še živi

V Veliki Loki slavijo tridesetletno društvo

Kulturno-prosvetno društvo „Ivan Cankar“ iz Velike Loke pripravlja za svojo 30-letnico kar tri večerne prireditve. Na prvi večer, 13. februarja, bodo domači igralci uprizorili Roksanidovo komedijo Babilonski stolp, osrednji dogodek bo večer v soboto, 14. februarja, ko pričakujejo prvaka ljubljanske opere – rojakinjo Vilmo Bukovec in Ladka Korošca. Na tretji večer bodo povabili gledališko skupino od drugod.

Ob tej priloiki bodo priredili manjšo razstavo o delu društva v minulem desetletju. Začetki so bili skromni, Jurčičevega Domna so leta 1946 uprizorili še v hlevu. V naslednjih letih so postavili na oder še 30 iger. Na domači oder je stopilo od 250 do 300 igralcev iz območja krajevnih skupnosti Velika Loka in sosednjih krajev. Seveda skupine društva niso manjkale na priložnostnih proslavah ob vseh pomembnejših praznikih in slovesnostih. Kot je vidno z raznih ohranjenih lepakov, so igralci tega društva uprizorjali predvsem Linhartova, Finžgarjeva, Jurčičeva in Cankarjeva dela. Vsak, kdor nastopa, je seveda pravi amater. Vrsti podeželskih domov je žal mrtva, kar se amaterske tvornosti tiče. V Veliki Loki so imeli ves čas srečo z režiserjem. Predsednik

Jože Vencelj, sicer referent nabave pri trebanjski Kmetijski zadruzi, opozarja na vrzel, ko nikjer ne prirejamo režiserskih tečajev, kjer bi lahko usposabljali nove ljudi. „Marsikje še premorejo igralce, ki jih nima kdo združiti,“ pravi Jože Vencelj, prepričan, da bi amatersko dejavnost lahko poživili še marsikje.



Jože Vencelj

Podeželska društva se še vedno otepaajo z denarnimi težavami. „Preuredili smo dvorano, kupili novo opremo, tako da je za obletnico društva tudi zunanji videz lepši. V to smo morali vložiti denar, ki naj bi bil sicer namenjen za dejavnost.“

A. ŽELEZNIK

„Mandragola“ do polnoči in čez

Kako je nastajala novomeška uprizoritev Machiavellijeve renesančne komedije?

Gledališka skupina kulturnega društva „Dušan Jereb“ iz Novega mesta bo danes Machiavellijevo „Mandragolo“ uprizorila v Krškem. Po večdesetletnem „premoru“ bo to prvo gostovanje novomeških gledališnikov na posavskem odru. Kaže, da so gledališki amaterji sklenili iti po poti pevskih zborov, ki so si medtem že izmenjali nekaj obiskov.

Po premieri 20. januarja, gostovanju v Dolenjskih Toplicah 24. januarja, ponovitvi v Novem mestu 2. februarja, gostovanju v Črnomlju 7. februarja in včerajšnji predstavi za kolektiv tovarne zdravil Krka je današnji nastop na krškem odru že šesti. Kaže, da bodo novomeško „Mandragolo“ v kratkem videli tudi v Trebnjem in Kostanjevici, zatem pa prav gotovo še v kakšnem kraju, s čimer pa sedanji novomeški igralski rod, vsaj kar zadeva število predstav, že hodi po poti svojih predhodnikov, denimo skupine, ki si je z nastopom na Hvaru pred desetletji prislužila drugo mesto med amaterskimi skupinami v državi.

Na to uspešno pot je novomeške igralce popeljal režiser Franci Končan iz Horjula, ki je že v minuli sezoni pomagal obrusiti nekaj dejanj Bajčevega dela „Oglasi se, Ferdinand“, igranega lani. Potrebno je dodati še to, da se je igralska skupi-

na potem, ko je že imela za seboj nekaj predstav „Mandragole“, tudi formalno oblikovala in izvolila za vodjo Vladimirja Bajca. Z njim je bil tudi pogovor, iz katerega navajamo glavne misli oziroma ugotovitve.

„Morda bo za koga obrobna stvar, če povem, da smo to igro vadili od začetka – pred premiero celo trikrat na teden – v glavnem v garderobi, na odru pa vsakokrat šele po 21. uri, ko se je končala zadnja kina predstava v Domu kulture,“ je povedal Bajc, ki je pri uprizoritvi „Mandragole“ nastopal kar v trojni vlogi: kot asistent režiserja, avtor glasbe in igralec. Podobno kot še nekateri drugi je tudi on tokrat prvič v življenju dobil na obraz igralsko šminko. „Seveda so nastopili tudi nekateri starejši, vendar tvorijo jedro današnje skupine igralci, ki so nastopali že v minuli sezoni,“ je pristavil.

Učenje vlog in oblikovanje likov v takih razmerah je zahtevalo od članov skupine velik napor. Nemalokrat so bile vaje končane šele krepko čez polnoč, jutraj pa je moral biti marsikateri igralec na delovnem mestu že ob šestih. Raz-

mere so postale nekoliko znosnejše malo pred premiero, ko se je skupini posrečilo dobiti tehnično osebo. To pomeni, da improvizacija nima več glavne besede, kar je tudi pogoj za uspešno delovanje.

Kot zatrjuje Bajc, bodo novomeški gledališniki do konca te sezone (do junija) naštudirali še dve deli: Ibsenove „Strahove“ bo režiral Riko Urh, Stevensov „Zakonski vrtljak“ pa Bajc.

I. ZORAN

APLAVZ NOVOMEŠČANOM

Novomeški moški pevski zbor Dušan Jereb je 6. februarja nastopil v Krškem na proslavi v počastitev slovenskega kulturnega praznika in s sporedom, naštudiranim v zadnjem času, navdušil polno dvorano tamkajšnje Svobode. Zbor, ki mu je bil ta nastop „ognjeni krst“ pred Krčani, je pod vodstvom Franceta Mileka dovršeno zapel vseh enajst pesmi ter pripomogel, da se je ta pevski večer končal na visoki ravni. V prvem delu – po slavnostnem govoru prof. Janeza Plestenjaka in recitaciji Prešernovega „Povodnega moža“ (Slavko Cerjak) – je nastopil mešani pevski zbor „Viktor Parma“ pod vodstvom Adolfa Moškona. Prav gotovo je kvalitetna rast zaznavana tudi pri tem zboru, ki pa mu še manjka tiste prave ubranosti.

PEDAGOŠKI KOTIČEK

Šola naj miselno argažira učenca

Miselnih aktivnosti je na žalost na naših šolah najmanj. Vendar je treba priznati, da jih je najtežje spremljati in registrirati. One razen tega v večji meri redno spremljajo tudi druge aktivnosti, vendar podatek, ki smo ga dobili, kljub temu odkriva črno točko naše učne prakse: učenčevega mišljenja ne spravlja dovolj v funkcijo.

Če pa je jasno, da se hoje ne naučijo, če gledaš nekoga, ki hodi, in da se plavanja ne naučiš tako, da gledaš nekoga, ki plava, potem bi moralo prav tako biti jasno, da se tudi sposobnost mišljenja ne more razviti z gledanjem in poslušanjem tistega, ki misli. Tragične posledice takega pouka lahko vidimo pri našem mladem strokovnem kadru, za katerega je pogosto značilna duševna okorelost in nesposobnost za reševanje težjih problemov vsakdanjega življenja.

Če želimo učenca miselno angažirati, moramo biti strpnosti do njegovih napak, vendar prožnejši pri sprejemanju rešitev, ki jih nismo pričakovali.

Ladislav Bognar, Pogledi i iskustva u odgoji i obrazovanju 1975–76, št. 4, str. 4

Bolje, da učenec napačno misli, ko da sploh ne misli

Znano je, da je bolje, če učenec tudi napačno misli, kakor da sploh nič ne misli. Če je prišel do napačnega sklepa, moramo zahtevati, naj pove, kako je do njega prišel, ugotoviti, ali nima nemara deloma prav, če pa nima, je treba podpreti njegovo prizadevanje, da bi miselno reagiral.

Isti avtor na navedenem mestu

IZBERITE KNJIGE, KI JIH POTREBUJETE

MOJ VRT — MOJE VESELJE



To je knjiga za vsakogar, ki ima ob svojem domu vrtniček, košček zemlje ali večjo parcelo, sadni vrt, vinograd ali brado. V štirih knjigah so zbrani številni nasveti o ureditvi vrta, ravnanju z zemljo, obdelovanju in gnojenju, sajenju in setvi, zalivanju, negi in oskrbovanju okrasnih rastlin, zelenjadnic, sadnega drevja in vinske trte, izbiri ustreznih vrst in sort, torej o vsem, kar naj bi vedel vsak vrtničkar. Knjiga je nepogrešljiva za vse tiste, ki ljubijo okrasne rastline in pridelujejo za domače potrebe vrtnine, sadje in grozdje. Cena knjige je 120 din.

VINOGRADNIŠTVO

To je strokovna knjiga, ki jo bo vesel tako vinogradnik kot tisti z nekaj ari vinograda oziroma samo z brado. Napisala sta jo dr. Jože Colnarič in dr. Stojan Vrabl, naša znana strokovnjaka. Nasveti za obdelovanje, gnojenje, zatiranje boleznin in škodljivcev, rez in vez vinske trte, opisi vzgojnih olik in najpomembnejših sort, nasveti za frigatev in drugi bodo v veliko pomoč vsakomur, ki goji vinsko trto. Knjiga MOJ VRT MOJE VESELJE — VIINOGRADNIŠTVO ima 176 strani, v njej je 141 skic in 12 barvnih strani s slikami sort vinske trte in boleznin ter škodljivcev, ki jih napadajo. Cena knjige je 120 din.



NAŠE SADJE



Namenjena je širokemu krogu sadjarjev, ljubiteljev in porabnikov sadja. Vsebinsko je prilagojena tako, da bo služila tudi vzgoji in pouku pri poznavanju sadja ter njegove prehranske vrednosti v primeri z drugimi živilci.

Največji del knjige je posvečen sadnim sortam devetnajstih sadnih plemen, ki uspevajo v Sloveniji. Opis sort upošteva razmere in zahteve pri njihovem pridelovanju in shranjevanju. Skupaj so strokovnjaki opisali 197 sort, od tega 65 sort jabolk, 16 sort hrušk, 28 sort breskev, 13 sort sliv in češkelj, 16 sort češenj in višenj, 27 sort jagodičja itd. Podrobno so opisane sedaj priporočene sorte v sadnem izboru za plantažno sadjarstvo, razen tega pa še sorte krajevnega pomena, sorte za preskušnjo, nove perspektivne in stare domače ali udomačene sorte, ki so razširjene. Najpomembnejše sorte lahko bralci razpoznajo v posebnih prilogah, v katerih je 80 barvnih slik. Vse sorte so podrobno opisane, tako da se sadjarji in ljubitelji sadja zlahka odločijo za najustreznejše, naj bo po kakovosti plodov, trpežnosti, času dozorevanja in užitnosti. Izvod knjige v dobri vezavi stane 130 din.

MALO KLETARSTVO

Vrsto let je že, odkar smo imeli na trgu knjigo o kletarstvu. Mnogi vinogradniki so po njej močno pmyprševali, zakaj prav pri predelovanju grozdja in negovanju vina imajo velike težave. Vsem tožbam sta ČZP Kmečki glas in dr. Slavica Šikovec, profesorica Biotehniške fakultete v Ljubljani, prislunila in se odločila za izdajo knjige v Kmečki knjižni zbirki. V njej najdemo odgovore na vsa poglavitna vprašanja. O njeni vsebini in namenu pravi avtorica:

Knjiga Malo kletarstvo je namenjena številnim pridelovalcem, ki nimajo možnosti, da bi grozdje prodali v kakšno večjo družbeno klet ali ga žele iz ljubiteljskih razlogov sami predelati v mošt in vino ter donegovati v harmonično celoto.

Izvod te preproste knjige, katere besedilo razlaga mnogo slik in skic, stane 90 din.

NAROČILA SPREJEMA:



ČZP KMEČKI GLAS
Ljubljana, Miklošičeva 4

NAROČILNICA — DL

Ime in priimek
Točen naslov
Nepreklicno naročam naslednje knjige:

Podpis

(To naročilnico izpolnite, izrežite in pošljite na naslov: ČZP KMEČKI GLAS, Miklošičeva 4, 61000 LJUBLJANA)
Knjigo bom plačal po povzetju.

GIP „GRADIS“
GRADBIŠČE NE KRŠKO



RAZPISUJE

prosto delovno mesto

FINANČNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji: srednja šolska izobrazba,
5 let delovnih izkušenj v finančnem knjigovodstvu.
Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.
OD po pravilniku podjetja.
Prošnje pošljite na gornji naslov.

PROSTA DELOVNA MESTA



TRGOVSKO PODJETJE

nama
LJUBLJANA, Tomšičeva 2,

objavlja prosta delovna mesta za

TOZD VELEBLAGOVNICA KOČEVJE:

1. ARANŽERJA za nedoločen čas
2. NATAKARJA za določen čas (pribl. 9 mesecev)

POGOJ:

Pod tč. 1 — aranžerska šola, tri leta prakse, poskusno delo dva meseca
tč. 2 — poklicna gostinska šola, poskusno delo en mesec
Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom ter dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovske socialna služba podjetja, Ljubljana, Tomšičeva 2, 8 dni po objavi.

PROSTA DELOVNA MESTA!

belokranjsko gradbeno podjetje **be grad**
zadružna cesta 14 68340 Črnomelj

Odbor za kadre

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

- 1/ KALKULANTA—PLANERJA
Poleg splošnih pogojev se zahteva višja šola gradbene smeri in 3 leta prakse v stroki ali gradbena tehnična šola in 5 let prakse v stroki.
- 2/ REFERENTA ZA VARSTVO PRI DELU
Poleg splošnih pogojev se zahteva višja varnostna šola.
- 3/ ELEKTROMECHANIKA
Poleg splošnih pogojev se zahteva poklicna šola elektromehanske stroke in vsaj 1 leto prakse v stroki.
Prijava pošljite na naslov: Odbor za kadre, Begrad, Črnomelj, v 15 dneh po dnevu objave oglasa. Podrobnejši podatki o delovnem mestu in ostalem so kandidatom na voljo v splošno-kadrovski službi.

PROSTA DELOVNA MESTA

Svet delovne skupnosti uprave občinske skupščine Črnomelj
razpisuje prosta delovna mesta:

1. REFERENTA ZA ZADEVE BORCEV; VIŠJA ŠOLSKA IZOBRAZBA,
2. DAVČNIH INŠPEKTORJEV; VIŠJA ALI SREDNJA ŠOLSKA IZOBRAZBA EKONOMSKE SMERI,
3. GEOMETRA; SREDNJA ŠOLSKA IZOBRAZBA,
4. PRIPRAVNIKA: SREDNJA IN VIŠJA IZOBRAZBA.

Stanovanje po dogovoru.
Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati na naslov v 15 dneh po objavi.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Krajevna skupnost Krško ponovno objavlja prosto delovno mesto

TAJNIKA

Pogoji: srednja šola z najmanj 3 letno prakso. Kandidat mora imeti moralno-politične kvalitete.
Rok prijave 14 dni po objavi razpisa.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Odbor za medsebojna delovna razmerja delovne organizacije
za mednarodni transport in špedicijo

OZD EUROTRANS, Ribnica

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJA FINANČNEGA SEKTORJA,
2. FINANČNI KNJIGOVODJA (1 delovno mesto),
3. MATERIALNI KNJIGOVODJA (1 delovno mesto),
4. SALDAKONTIST (3 delovna mesta),
5. STROJNI VKNJIŽEVALEC (1 delovno mesto).

Pod točko 1. se zahteva: višja strokovna izobrazba z 8-letno prakso ali srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso.

Pod točko 2. se zahteva: srednja strokovna izobrazba z 8 leti prakse.

Pod točko 3. se zahteva: srednja strokovna izobrazba s 5-letno prakso.

Pod točko 4. se zahteva: srednja strokovna izobrazba s 3-letno prakso.

Pod točko 5. se zahteva: tečaj za strojno knjiženje, nepopolna srednja šola.

Razpisana delovna mesta so v Ribnici.

Rok vložitve pismenih prijav je 15 dni po dnevu objave.

Ponudbe pošljite na naslov:

OZD EUROTRANS, delovna organizacija za mednarodni transport in špedicijo, RIBNICA, filiala LJUBLJANA, Štrekljeva 6.

LICITACIJA!

OZD EUROTRANS, RIBNICA

objavlja po sklepu DS
JAVNO LICITACIJO

za odprodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

1. MIZARSKI STROJI,
 2. DVIGALO ZA NAKLADANJE ZNAMKE HIAB
 3. FAZNI DROBNI MIZARSKI INVENTAR.
- Javna licitacija bo dne 14. 2. 1976 v Ribnici—obrat Goriča vas.

PROSTA DELOVNA MESTA!



Trgovsko-gostinsko podjetje
na veliko in malo
»POSAVJE«
BREŽICE

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD trg. na malo v sestavu trgovsko-gostinskega podjetja na veliko in malo „Posavje“ Brežice

OBJAVLJAMO
prosti delovni mesti

1. POSLOVODJA poslovalnice 2 „Agrotehnika-Konsignacija“
2. POSLOVODJA poslovalnice 11 „Avtomaterial“

Za objavljeni delovni mesti se od kandidata zahtevajo poleg splošnih, še naslednji pogoji:

- 1) da je VKV trgovski delavec s 3-letnimi delovnimi izkušnjami, od tega 1 leto na delovnem mestu poslovodja, namestnika poslovodja ali oddelkovodja;
- 2) da je KV trgovski delavec s 6-letnimi delovnimi izkušnjami, od tega 3 leta na delovnih mestih poslovodja ali oddelkovodja;
- 3) da ni zadržkov glede izrečene kazni ali kazenskega postopka v smislu 134. čl. zakona o konstituiranju OZD in njihov vpis v sodni register;
- 4) da se dobro spozna na prodajo avtomobilskih delov in kmetijske mehanizacije.

Kandidati naj vloge z dokazili, da izpolnjujejo pogoje, dostavijo v 15 dneh po dnevu objave v splošni sektor podjetja.

Osební dohodek se obračunava po pravilniku o delitvi dohodka in osebnega dohodka.

Nastop službe po dogovoru.



vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

Črnomaljšani začeli z zmagami

Krkinge rokometnice igrajo v zaključku vse bolje — Dobre igralke Lisce — Črnomelj dosegel v treh tekmah kar 42 zadetkov in velja za favorita

Zimsko rokometno prvenstvo SRS za ženske se počasi približuje koncu. V zadnjih tekmah so igralke novomeške Krke dokazale, da spadajo med najboljše v republiki. Brežičanke so v 5. in 6. kolu igrale slabo, zato pa so bile precej boljše Sevnčanke.

Kot kaže, bodo pokal zimskih prvakov osvojile ljubljanske premagale so tudi Alpe, ki je poleg Slovana veljal za vrsto, ki se lahko osvoji pokal — saj so bile na vseh minulih tekmah daleč najboljše. Novomeške igralke iz tekme v tekmo bolje, v srečanju z Alpesom pa so zamudile priložnost, da bi premagale vrsto, ki je veljala za favorita. V naslednji tekmi so Krkinge igralke premagale Brežice, Lisce je odpravila Eto in nato igrala z Brežičankami neodločeno.

Rezultati: Liska — Brežice 9:9 (3:8), Krka — Alpe 6:6 (1:1), Eto — Liska 9:11 (4:4), Brežice — Krka 5:11 (4:3). Vrstni red po šestem kolu: Olimpija 12 točk, Slovan 10, Alpe 7, Šmartno in Brežice 6, Liska in Krka 5 itd.

V drugi skupini igrajo Sentjernejske. Po zmagah v prvih tekmah so nekoliko popustile, v 5. in 6. kolu pa so s Steklarjem igrale neodločeno in izgubile s Tržičem. Rezultati: Steklar — Sentjernejske 6:6 (3:4) in Tržič — Sentjernejske 7:5 (3:3).

Ciklokros Novomeščanom

Novomeško kolesarsko društvo „Novoteks“ je v nedeljo pripravilo po novomeških ulicah krožno kolesarsko tekmovalje. Na startu so se zbrali pionirji, mlajši mladinci, starejši mladinci in člani iz šestih kolesarskih klubov (Astra, Novoteks, Sava, Hrastnik, Rog in Metalia Commerce), najbolj zanimivi boji pa so potekali v konkurenci mladincev, kjer so novomeški tekmovalci dokazali, da so ta čas med najboljšimi v republiki.

Rezultati — pionirji (1 krog): 1. Blažič (Astra) 3:14, 2. Podloga (Astra) 3:18, 3. Bernik (Novoteks) 3:22, 6. Zupančič (Novoteks) 3:36 itd.; mlajši mladinci (3 km): 1. Vehar 9:30, 2. Poličnik (oba Novoteks) 9:37, 3. Kregar (Rog) 9:37, 3. Sinkovec (Novoteks) 9:39, 9. Šuklje (Novoteks) 11:08, 12. Stih (Novoteks) 11:42 itd. Ekipna uvrstitev: 1. Novoteks 19:07, 2. Rog 19:49, 3. Hrastnik 21:30, 4. Astra 22:16 itd.

Mlajši mladinci (6 km): 1. Mijajlovič (Novoteks) 17:20, 2. Turk (Novoteks) 19:21, 3. Bučar (Rog) 19:49, 4. Zrimšek (Novoteks) 19:54, 8. Novak (Novoteks) 21:20, 10. Mijajlovič (Novoteks) 23:08 itd. Ekipna uvrstitev: 1. Novoteks 56:35, 2. Rog 1:04:32, 3. Astra 1:05:03. Člani (8 km): 1. Kropret 23:56, 2. Žagar 24:21, 3. Ropret 24:24, (vsi Sava), 11. Antončič (Novoteks) 27:05 (Novomeščan je dobil minuto kazni, ker je vozil na mestih, kjer bi moral teči), 18. Stih (Novoteks) 31:12.

Krkinge igralke so na zimskem prvenstvu dokazale, da so ta čas med najboljšimi v republiki. Na sliki je Hodnikova, ena izmed najbolj zanesljivih Krkingih igralk.

V nedeljo so začeli tekmovali tudi rokometarji v skupini B/1, med desetimi ekipami, ki sicer nastopajo v raznih konskih ligah, pa igrajo tudi Črnomaljšani in Ribničani. Rezultati: Črnomelj — Skofljica 13:9 (5:5), Iskra — Ribnica 13:13 (6:9), Radeče — Črnomelj 10:16 (1:7), Ribnica — Jesenice 11:11 (4:6), Črnomelj — Tehnimerator 13:11 (6:6), Prule — Ribnica 13:13 (6:5).

LESKOVEC: KDAJ OBČNI ZBOR?

Zadnjo soboto v januarju bi morali imeti člani leskoveškega Partizana redni letni občni zbor, zaradi ne sklepčnosti pa je propadel še en poizkus, da bi se razmere v društvu enkrat za vselej uredile. Na zbor je prišlo 27 članov, ostali vabljeni — med njimi so bili tudi družbenopolitični delavci iz leskoveške krajevalne skupnosti in krške občine — pa so na društvu kot že nekajkrat prej pozabili.

Nekateri so predlagali, da bi društvo prenehalo delovati, kar pa se ne sme zgoditi. Leskoveški Partizan ima za sabo dvajset let uspešnega dela, zato bi bilo prav, ko bi iz društva odstranili vse nedelavne, naloge pa zaupali novim, bolj prizadevnim članom.

L. SRIBAR

STARI TRG OB KOLPI — Prejšnji teden so na osnovni šoli v Starem trgu ob Kolpi zaključili šolsko šahovsko prvenstvo za posameznike in ekipe. Rezultati — mlajše pionirke: 1. Majerle 7 točk, 2. Kobe 5, 3. Rauh 5, 4. Samec 4, 5. Stulac 4 itd.; mlajši pionirji: 1. Kobe 10, 2. Mavrin 9, 3. Koprivec 8, 4. Kastelic 7, 5. Kljun 6, 5 itd.; starejše pionirke: 1. Frice 7, 2. Šterbenec 5, 3. Kobe 4, 5, 4. Simčič 4, 5. Šnejler 3, 5 itd.; starejši pionirji: 1. Kapš 6, 2. Pešelj 6, 3. Gregorič 5, 4. Kure 4, 5. Hrovatin 4 itd.

MARJAN RUPAR — BREZ PORAZA

Krški šahovski klub je pripravil nov krog tekmovalj v hitropoteznem šahu, in sicer za pokal štiri-mesečja januar — april. Na prvem turnirju je nastopilo 16 Krčanov. Zmagal je Marjan Rupar. Premagal je vse nasprotnike in zbral vse možne točke. Sledijo: Kranjc 11,5, Colarič 10,5, Volčanšek in Znidaršič 9,5, Papež 9, Jankovič 8,5, Zupanc, Robek in Dreo 7,5 itd.

Po januarskem turnirju so organizatorji nastopajoče seznanili z rezultati štirimesečja september-december. Prvo mesto in pokal je osvojil Toni Kranjc (zbral je 37 točk), drugi je bil Jankovič (31), tretji Volčanšek (29) itd. Jankovič in Volčanšek sta dobila za osvojeni mesti knjigi o šahovski teoriji.

J. V.

Atletika: dobri rezultati

Novomeški atletski klub je v okviru priprav na republiško dvoransko atletsko prvenstvo pripravil v novomeški dvorani medklubski miting, na katerem je nastopilo okoli 100 atletov in atletinj iz Brežic in Novega mesta. Na tekmovalju je bilo za dvoranske razmere doseženih nekaj dobrih rezultatov, izkazali pa so se predvsem Kramar, Suštar, Kostrevec in Pečaverjeva.

Rezultati: ženske — 40 m: 1. Zalež 5,8, 2. Brulc 6,0, 3. Vide 6,1 (vse Novo mesto); 45 m ovire: 1. Šmid (Novo mesto) 8,7; višina: 1. Pečaver 1,55, 2. Hribar 1,40 (oba Novo mesto), 3. Tomlin (Brežice) 1,35; daljina: 1. Rihar 5,00, 2. Stangelj 4,83, 3. Tovšak 4,70 (vse Novo mesto); met medicinke (4 kg): 1. Pavlin 8,53, 2. Jurajevič 7,92, 3. Galeša 7,35 (vse Novo mesto).

Moški, 40 m: 1. Kramar 5,0, 2. Dragaš 5,3, 3. Štupar 5,4 (vsi Novo mesto); 45 m ovire: 1. Rangus 7,5, 2. Križman 7,7, 3. Lapajne 7,9 (vsi Novo mesto); višina: 1. Suštar 1,90, 2. Bartol 1,80, (oba Novo mesto), 3. Kostrevec (Brežice) 1,75; daljina: 1. Dragaš (Novo mesto) 6,35, 2. Kostrevec 6,33 (Brežice), 3. Kraševac (Novo mesto) 5,81; troskok: 1. Kostrevec (Brežice) 12,75, 2. Križman 12,31 (Novo mesto), 3. Gajski (Brežice) 12,31; met medicinke (5 kg): 1. Okleš 14,94, 2. Može 12,32 in 3. Rifej 12,23.

Medklubsko prvenstvo so dobro pripravili novomeški atletski delavci. Ne bi bilo napaka, ko bi poslej k svojim prireditvam s pomočjo plakatov privabili več gledalcev, saj so Novomeščani z zadnjim atletskim mitingom zamudili mikavno športno prireditev.



Na sliki: kolesarji iz šestih klubov so se minulo nedeljo pomerili na ciklokrosu, na katerem so v mladinski konkurenci osvojili najboljša mesta tekmovalci iz domačega Novoteksa. (Foto: S. Dokl)

Skrb za rekreatorje

Novomeški namiznoteniški klub pripravil prvi turnir za občane, ki doslej niso imeli možnosti za igranje

Novomeški namiznoteniški klub — pred kratkim je dobil v novomeški športni dvorani prostor, kjer lahko člani kluba nemoteno vadijo — je minuli teden pripravil turnir za veterane, na katerem se je pomerilo kar 32 zaposlenih občanov.

Kot kaže, so igralci namiznega tenisa v Novem mestu prvi, ki so poskrbeli za rekreativno vadbo, in imajo sedaj razen pionirskih, mladinskih in članskih vrst tudi vrsto rekreatorjev. Odrasli tekmovalci, ki so se pred leti ukvarjali z namiznim tenisom ali pa katerim drugim športom, so se tako minuli torki pomerili za naslov najboljšega rekreatorja, za mikaven pokal in šest diplom. Zaradi številne udeležbe so organizatorji pripravili tekmovalje po žrebu na „slepo“ in po prvem kolu so tekmovalci igrali v dveh skupinah. V prvi so se za naslov potebovali Persič, Blažon, Saje, Lapajne in Stokanovič, po najbolj zanesljivih igrah pa je pokal zasluženo osvojil Stokanovič. V drugi skupini je prvo mesto osvojil Šepetav. Organizator turnirja (NTK Novo mesto) se je odločil, da bo podobna tekmovalja pripravil na vsake tri mesece, pokal pa bo osvojil tekmo-

valec, ki bo zmagal na štirih zaporednih turnirjih. Vrstni red: 1. Stokanovič (OS Bršljin), 2. Persič (SGP Pionir), 3. Blažon (Novoteks), 4. dr. Lapajne (Špolska bolnica), 5. Saje (Krka) itd.



Minuli torki je novomeški namiznoteniški klub pripravil v zgornjih prostorih novomeške športne dvorane turnir za rekreatorje. Na tekme je prišlo kar 32 občanov, do konca leta pa nameravajo organizatorji pripraviti še tri turnirje. Na sliki: ob turnirju je bila namiznoteniška dvorana pretesna. (Foto: Janez Pezelj)



Prizor s košarkarske tekme med Jugoslavijo in ljubljansko Olimpijo v novomeški športni dvorani: ta napad jugoslovanskih reprezentantov se ni končal s košem, vendar je Jugoslavija zlahka zmagala in dosegla stotico.

Košarkarski reprezentantje navdušili

V novomeški športni dvorani je pred 2500 gledalci košarkarska reprezentanca Jugoslavije premagala ljubljansko Olimpijo 103:88 — Čosić, Jelovac, Šolman, Slavnić in Plečaš navdušili nabito polno dvorano

Nova športna dvorana v Novem mestu v sredo zvečer ni mogla sprejeti vseh, ki so hoteli videti pod koši košarkarsko reprezentanco Jugoslavije.

SANDI STRUPEH: PRVAK KRŠKEGA

V Krškem je bilo konec minulega tedna odigrano kegljaško odprto prvenstvo v disciplini 1 x 200 lučev, na katerem je nastopilo več kot 80 tekmovalcev. Po razburljivih tekmah je prvo mesto zasluženo osvojil član KK Krško Sandi Strupeh (888 podrtih kegljev), drugo in tretje mesto pa sta osvojila člana novomeške Krke Bratož (882) in Badovinac (881).

D. BRATOŽ

STARTATA KD NOVO MESTO IN KK KRKA

V soboto in nedeljo se bo začela kegljaška ZCL. Obe novomeški ekipi (KD Novo mesto in KK Krka) bosta igrali doma. KD Novo mesto bo igralo na novomeškem kegljišču, njegov nasprotnik bodo Novogoričani, Krkingi igralci pa bodo s Portorožem igrali na Catežu.

D. B.

DRAGOVANJA VAS: NOV ŠPORTNI CENTER?

Športna komisija pri AMD Bela krajina iz Črnomlja je pred kratkim pripravila v Dragovanji vasi za svoje članke smučarsko tekmovalje v veleslalomu in smuku, seštevke obeh časov pa je veljal za končni rezultat. Tekmovalje — bilo je na progi, kjer tekmovalci vozijo motocross — je dokazalo, da so tereni v Dragovanji vasi zelo dobri za obe disciplini, zato ne bi bilo napaka, ko bi se Črnomaljska občina, TKS in AMD dogovorili za odkup zemljišča.

Rezultati — pionirji: 1. Majerle, 2. Sašek, 3. Satošek, 4. Zorc, 5. Rems; mladinci: 1. Barič, 2. Fabjan, 3. Cimerman, 4. A. Barič, 5. Satošek; člani: 1. Pišec, 2. Satošek, 3. Rems, 4. Svetič, 5. Zorc itd.

F. S.

Poskrbeti za mladi rod

Kočevarje: predstavniki zagovarjajo predvsem „svoj“ šport — Vse pogostejše pozabljajo na šolarje

Pred kratkim so se na skupnem sestanku sešli vsi kočevarski telesnokulturni delavci in predstavniki organizacij. V živahni razpravi so se vsi strinjali z republiškim predlogom prednostne razporeditve za I. skupino, se pravi za atletiko in košarko, pri drugih predlogih pa so se pri-sotni močno razhajali. Skorajda vsak predstavnik kluba je zagovarjal nujnost in potrebo panoge svojega kluba. Za kočevarski šport je značilno, da so se glavne športne zvrsti razvijale organizacijsko in vadbena v TVD „Partizan“, tako je bilo kar enajst sek-cij.

Sedaj se iz sekcij ustanavljajo nova društva in klubi in tako se Partizanov organizacijski in strokovni kader razhaja v nova društva. Iz nekdanjih sekcij so se že ustanovili klubi: smučarski, namiznoteniški, odbojbarski in košarkarski, že nekaj časa pa delujejo nogometni, rokometni, šahovski, kegljaški, strelski, planin-

A. ARKO

vije. Dva tisoč petsto ljudi si je zagotovilo prostor v dvorani, za vse druge so ostala vrata zaprta.

Košarkarji Jugoslavije in zveznega ligaša Olimpije iz Ljubljane so polno dvorano navdušili z izredno košarko; to velja še zlasti za reprezentanco, prvo državno reprezentanco v igrah z žogo sploh, ki je doslej gostovala v Novem mestu.

Zlasti ko je bila v igri peterka Slavnić, Plečaš, Šolman, Čosić in Jelovac, se Olimpija nikakor ni mogla uspešno braniti; reprezentantje so v tej postavi prikazali tudi največ duhovitih kombinacij, v katerih sta se odlikovala zlasti Slavnić in Čosić. Šolman je navdušil z izrednimi meti od daleč, Jelovac s svojo tradicionalno koristno in učinkovito igro pod košem, Plečaš pa je bil kot vedno povsod tam, kjer je bilo najbolj potrebno.

Olimpiji je pretel še znatno hušji poraz, kot ga je na koncu doživela — 103:88 (59:37), saj je reprezentanca ob polčasu vodila z 22 koši prednosti, v drugem delu pa celo 92:61. Pomanjkanje kondicije reprezentantov, ki so v JLA, in pa želja po ekshibiciji je vendar omogočila Olimpiji, da je v zadnjih minutah občutno zmanjšala razliko.

Jugoslavija: Ivković 3, Jelovac 26, Slavnić 20, Čosić 22, Šolman 14, Plečaš 10, Knež 8.

V PREDTEKMI: OLIMPIJA

Pred srečanjem med košarkarskimi reprezentanti, ki so v JLA, in ljubljansko Olimpijo sta se pomerili mladinski vrsti domačega Novoteksa in Olimpije. Srečanje — ogledalo si ga je okoli 1800 Novomeščanov — je bilo ves čas izenačeno, gostom, ki so ob koncu tekme zasluženo slavili, pa je zmago prinesla dobro uigrana ekipa. Domača vrsta se je sicer izkazala z nekaj dobrimi posamezniki, če pa bi igrala tako nesebično kot ljubljanci, bi bil po vsej verjetnosti izid tekme drugačen. Rezultat: 68:79 (37:40).

Za Novoteks so nastopili: Seničar, Bajt, Kren, Lekše, Lampret, Gradečki, Zupanc, Beg, Radak, Kraševac, Besednjak in Plantan.

Olimpija: Volaj 10, Jakhel 6, Lorbec 6, Polanec 10, Subotić 5, Vujačić 8, Ivanović 16, Križnar 17, Nuhanović 8.

J. S.

SMUČARJI VABIJO V KOČEVSKI ROG

Novomeški smučarski klub Gozdar pripravlja v nedeljo za vse ljubitelje turnega smučanja in smučarskega teka izlet v Kočevski rog. Vsi zainteresirani se naj v nedeljo, 15. februarja, ob 8. uri zberejo v Podturnu pred Gozdno upravo, kjer bo čakal vodič in odpeljal udeležence na smučišča.

Košarka: Po 1. kolu v SKL točki za Dolenjce

V prvem kolu slovenske košarkarske lige — letos bodo slovenski košarkarji prvič odigrali v dvoranah — sta zmagali obe košarkarski vrsti iz Dolenjske. Novoteksovi košarkarji so igrali na Jesenicah, metliška Beti pa je v Novem mestu (Metličani nimajo dvorane) tesno, a zasluženo premagala Trboveljčane.

JESENICE — NOVOTEKS 61 : 75 (32 : 38)

Novomeščani so v gosteh — ker Jeseničani nimajo primerne dvorane, je bila tekma v Kranjski gori — v prvem kolu igrali dokaj dobro v napadu in obrambi in premagali borbeno domačino. Jeseničani so poskušali goste zaustaviti z različnimi načini obrambe, vendar so bili Dolenjci vsem njihovim pastem kos in so zasluženo zmagali.

Novoteks: S. Kovačević 14, Cukut 10, Seničar 15, Besednjak 2, Kopač 12, Z. Kovačević 11, Plantan 2 in Ivančič 9.

BETI — RUDAR 64 : 63 (34 : 24)

V povprečnem prvenstvenem srečanju so Metličani odšli k počitku z desetimi koši prednosti. Tudi v nadaljevanju tekme so prednost uspešno branili, tik pred koncem srečanja pa so gostje s hitrimi protinapadi razliko zmanjšali in tekmo bi lahko tudi dobili.

Za Beti so igrali: T. Vergot 4, Z. Vergot 15, Lalič 26, Švinger 4, Jezerinac 8, Kamnikar 2 in Popovič 5.

ODBOJKA: SEDMO MESTO ZA KOČEVARKE

Novogoriško ŠSD Merkur je minuli teden pripravilo zimsko slovensko odbojbarsko prvenstvo za ženske, na katerem je nastopilo osem ekip. Dekleta so se najprej pomerile v predtekmovalju, nato pa v dveh skupinah za uvrstitev od prvega do četrtega mesta in od petega do osmega mesta. Kočevkarke so igrale najprej z Mariborom in tekmo izgubile z 2:0, podlegle pa so tudi Kočevčankam in Merkurju in zavzele predzadnje, sedmo mesto.

Vedno človek?

Cenijo, da je v novomeški občini okrog 10.000 vozil, raje pa več, ker je tudi letošnji januarski popust od marsikoga izvalil poslednje finančne sile, samo da je prišel do novega avtomobila. Po uradnih podatkih, starih leto dni, je število vozil v naši občini v zadnjih 10 letih naraslo za 3,8-krat, medtem ko smo imeli že leta 1974 blizu 11.000 voznikov.

Ker je tako gost promet, ki se odvija kar na 400 kilometrih lokalnih cest – od teh je malo moderniziranih – ni čudno, če je toliko trkov in nesreč s hudimi posledicami.

Res je ugotovljeno, da so novomeški vozniki nedisciplinirani, saj se poprečno vsak voznik enkrat v letu znajde ob plačilu kazni zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov. Res je ugotovljeno tudi veliko nesreč zaradi prehitre vožnje, izsiljevanja, vinjenosti. Prav tako pa je tudi res, da je izjemno malo primerov, če sploh kakšen je, da bi ob nesreči uradne osebe izjavile: „Nesreče ni kriv voznik, temveč razmere na cesti.“

Ker imamo na novomeškem območju še precej črnih točk in pasti, ki se skrivajo v preozkih cestih, preostrih ovinkih, v slabo vzdrževanih cestah in pomankljivi cestno prometni signalizaciji, bi se tudi med temi najbrž dalo kdaj ugotoviti krivca. V poročilu sveta za vzgojo in preventivo v cestnem prometu je namreč zapisano: „Na 94 km lokalnih cest, ki jih pogodbno vzdržuje komunalni podjetji Novo mesto in Kočevje, manjka po komisijskih ugotovitvah 160 različnih prometnih znakov, manjka pa še nad 500 prometnih znakov na drugih cestah, ki jih vzdržuje krajevne skupnosti.“

R. B.

Z MOTORJA NA NJIVO

8. februarja zvečer se je Dževad Žilić iz Jedinščice peljal z motorjem od Dvora proti Novemu mestu. Z njim je bil tudi Živko Mitrović iz Novega mesta. Pri Soteski je Žilić zapeljal na desno v jašek, od koder je motor odbilo, voznik in sopotnik pa sta odletela na njivo. Oba sta se ranila in so ju odpeljali v novomeško bolnišnico, na motorju pa je škoda za nekaj stotakov.

moči na snegu in mrazu. Obsojen je bil tudi storilec, ki je tako hudo pijano osebo, da se ni mogla sama gibati, spravil na prometno cesto in jo tam pustil ležati, nakar jo je do smrti povzelo motorno vozilo. Kaznivo dejanje zapustitve slabotne osebe stori, kdor pusti slabotno osebo, ki mu je zapužena ali za katero je dolžan skrbeti po zakonu ali pogodbeno, brez pomoči v razmerah, ki so nevarne za zdravje ali življenje. Kaznuje se lahko z zapornim najmanj treh mesecev, če pa so posledice zelo hude, pa s stroгим zaporom do osmih let. Po tem

predpisu je bila obsojena hčerka, ki je pustila starega in slabotnega očeta brez pomoči in ni poklicala zdravniške pomoči, tako da je oče zaradi izkrvavitve umrl. Kaznivo dejanje opustitve pomoči stori, kdor ne pomaga komu, ki je v neposredni smrtni nevarnosti, čeprav bi to lahko storil brez nevarnosti zase ali za koga drugega. Po tem predpisu je bil obsojen avtomobilist, ki se je slučajno pripeljal na kraj prometne nezgode, a je kljub zdravniškemu pozivu odklonil prevoz hudo poškodovane osebe v bolnišnico, očitno zaradi nepriljetnosti, ki jo povzroča prevoz okrvavljenih oseb. Kaznivo dejanje odklonitve zdravniške pomoči lahko stori samo zdravnik, ki v nasprotju s svojo zdravniško dolžnostjo odkloni zdravniško pomoč bolniku, na primer pacientu, poško-

Zadnji sneg je marsikomu zagodel. Zlasti je bil otežen promet. Kdor ni upošteval novega stanja, se je kaj kmalu znašel pod cesto kot tale tovornjak na avtocesti med Ivančno gorico in Višnjo goro. Tako je roto papir, preden je prišel v tiskarno, ležal na svežem zraku na zasneženem polju. (Foto: A. Bartelj)

Tri četrť je domačinov

Posavje ima le eno črno točko, pa vendar kaže lanska statistika poprečno 18 nesreč na dan

Občine Brežice, Krško in Sevnica spadajo pod UVJ Celje, kjer so na podlagi lanských podatkov ugotovili, da je med udeleženci nesreč 74 odst. voznikov domačega območja.

Kljub temu da je na vsem celjskem območju ostala črna točka v prometu le še ovira na cesti pri Boštanju, prometni red ni zadovoljiv. Ceste so ostale v glavnem neizpremenjene, vozil pa je vedno več in tudi tranzitni promet narašča. Na celjskem območju so imeli v preteklem letu 5636 prometnih nesreč, kar je 149 več kot leto dni prej. Pri teh nesrečah je bilo točno enako število mrtvih – 110 – kot v letu

1974, med mrtvimi pa je bilo kar 35 pešcev in med njimi 7 otrok.

Zanimiv je podatek, da je 100 voznikov po nesreči pobegnilo, da pa so jih 62 hitro izsledili in kajpak predali sodniku. Udeleženci v prometu so še vedno nedisciplinirani. To potrjuje podatek, da je bilo lani izrečenih več kot 20.000 opozoril, nad 29.000 voznikov je bilo mandatno kaznovanih in odvzetih je bilo 1438 voznških dovoljenj. Med temi se jih je kar 856 pregrešilo na železniških prehodih.

Med vzroki za prometne nesreče je na prvem mestu prehitra vožnja, sledijo pa: nepravilno prehitjevanje, izsiljevanje prednosti, vinjenost, prekratka varnostna razdalja itd. Izkušnje minulega leta kažejo, da je bilo število prometnih nesreč večje, vendar so bile posledice manjše. To se vidi po številu poškodovanih, ki jih je bilo 120 manj kot v letu 1974. Prenekateri od mrtvih in ranjenih pa bi lahko še zdrav in vesel užival vsakdanje radosti, če bi se na domačih cestah vsaj domačini vedli neporečno.

Pri delu – ob življenje

Huda nesreča se je zgodila pri delu 5. februarja v mehanični delavnici „Gorjancev“ v Vavti vasi.

Tistega dne popoldne sta popravljala 26-tonski tovornjak Alojz Drganc in 45-letni Alojz Sluga iz Gornje Straže, priučen ključavničar in varilec, ki je bil zaposlen pri „Gorjancih“ celih 19 let. Sluga je stal na stopnicah delovnega kanala pod tovornjakom, ki je imel sneti zadnji levi kolesi in je bil podprt s klini in dvigalko.

Ob 16.30 se je tovornjak med delom premaknil, podporni klini so padli v kanal, vozilo pa je Slugo stisnilo ob steno kanala. Ponesrečenemu delavcu so sodelavci precej priskočili na pomoč in ga potegnili iz kanala. Toda vsakršna pomoč je bila zaman, poškodbe so bile tako hude, da je umrl na kraju nesreče.

dovancu, porodnici, novorojenčku, ki je v neposredni nevarnosti za življenje. V priznanje našim zdravnikom pa je treba zapisati, da so taki primeri v sodni praksi izjemno redki.

Zato pa je več primerov zapustitve poškodovancev v prometni nesreči brez pomoči. To je kaznivo dejanje in ga stori voznik motornega vozila ali drugega prevoznega sredstva (voz, kolo), ki je s svojim vozilom koga poškodoval, a se ni ustavil in ni pomagal oškodovancu, ampak je pobegnil s kraja nesreče. Večkrat beremo v časopisih obvestila organov javne varnosti o pobegih po prometni nesreči in pozive občanom, naj pomagajo pri odkrivanju storilca. Organom javne varnosti moramo priznati, da so nadvse uspešni pri zasledovanju in odkrivanju takih storilcev. Če povzroči voznik prometno nesrečo, se mora ustaviti in se prepričati, kaj se je zgodilo z voznikom oziroma z osebami, ki so bile v nesreči poškodovane. Pomoč, ki jo lahko nudi, ni samo v takimenuvani prvi pomoči, ampak v tem, da obvesti zdravstveno ustanovo. Storičev izgovor, da ni vedel, da je drugi voznik obležal na kraju dogodka, oziroma da je mislil, da jo je tudi drug voznik srečno odnesel, pa se o vsem tem ni prepričal, ga ne oprošča kazenske odgovornosti. Zagrožena je kazen do enega leta, če pa je imela opustitev pomoči za posledico hudo telesno poškodbo ali smrt poškodovancev, strogi zapor do petih let.

STEFAN SIMONČIČ

Zaenkrat ne kaže slabo!

Pri Gorjancih se ravna po „avtobusnih željah“ potnikov, pravi Marjan Smrke

Novo mesto že dokajšnje število let ni več zgolj majhna, prijetna metropola Dolenjske. Nezažrten industrijski razvoj je mesto napihnil kot kakšen balon: na vseh koncih so nastala in še nastajajo velika stanovanjska naselja, že dalj časa pa sodijo pod mestno okrilje tudi nekdanje samostojne okoliške vasi.

Kajpak se mora takšnim razmeram v prvi vrsti prilagajati mestni avtobusni promet. Kako mu to uspeva, je pojasnil Marjan Smrke, direktor TOZD Avtobusni promet Gorjanci.

„Določene spremembe smo imeli v načrtih že za začetek januarja, uveljavili pa smo jih lahko šele s prvim februarjem. Tako zdaj vozijo mestni avtobusi na progah Smihel – Ločna, Smihel – Bršljin in Gotna vas – Bršljin vsake pol ure. Avtobusno zvezo z mestom imajo tudi prebivalci iz naselja Ragovo, kljub dobri volji pa nam ni uspelo vzpostaviti proge do Irče vasi; iz varnostnih razlogov tamkaj ni moč narediti postajališča. O novem voznem redu občani še nimajo pripomb in morebiti jih sploh ne bodo imeli, vsaj nekaj časa še ne, saj smo se ravnali po njihovih željah.“

Slišali smo pritožbe, da imajo slabo avtobusno povezavo z mestom prebivalci iz Novoteksovega naselja v Bučni vasi. O tem meni Smrke naslednje: „Letos ravnamo dosledno stabilizacijsko, zato smo odprli nove proge le tam, kjer so nujno potrebne in seveda, kjer so zanje dane možnosti. Podobno kot v Irči vasi je tudi pri Novoteksovem naselju problem postajališče. Zavedamo se, da je za tamkajšnje občane težko, četudi imajo na voljo primestni in medkrajevni promet, toda do doma morajo pešachi do Bršlina ali izpod Karteljevega. Zgato bomo dobili redno avtobusno zvezo prihodnje leto.“

Tudi v primestnem prometu bo nekaj novosti, ki pa bodo začele veljati šele 1. junija. „Tokrat na željo pre-

bivalcev že vozi avtobus z Rake v Novo mesto in nazaj, uskladili pa smo vozni red tako, da je ugodnejša povezava med mestnim in primestnim prometom. To velja zlasti za Uršna sela; na tej progi smo ob ponedeljkih, sredi in petkih promet se okrepli.“

Pri Gorjancih so avtobusi kar najbolj racionalno izkoriščeni, in če se le ne bodo bistveno povečali materialni stroški in podražilo gorivo, potem se letos cene ne bodo spremenile. „S potniki nimajo večjih težav; že nekaj let opažamo, da so dosegli zadovoljivo ‚potovalno kulturo‘.“



Marjan Smrke: „Letos ravnamo dosledno stabilizacijsko...“

Ni izgrediv, še manj pretepov, le v primestnih avtobusih, s katerimi se vozijo tudi srednješolci, se zgodi, da nepridipravi razrežejo cele zadnje stene sedežev iz skaja. Krivcev ni moč ugotoviti, škoda pa je precejšnja, saj tak avtobus dan ali dva ne vozi, ker je treba sedeže popraviti. Veliko imamo šolskih avtobusov, kjer pa ne prihaja do podobnih lupparij.“

Večina povedanega v zadnjem odstavku leti na potnike, zato ni odveč pripomniti, da bo glede na novomeške razmere, ki se spreminjajo iz dneva v dan, avtobusni promet vzoren in učinkovit le v primeru, če bo med potniki in delavci Gorjancev dovolj čuta odgovornosti. Zaenkrat ne kaže slabo!

D. RUSTJA

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: KRIVA SO VRATA – Stjepan Krnsnik iz Jedinščice je 2. februarja popoldne vozil osebni avtomobil po mostu proti Glavnemu trgu. Ko je pripeljal do „Dolenjskine“ samopostrežne trgovine, je tamkaj stal tovornjak – hladilnik, s katerega so raztovarjali blago. Tovornjakova vrata so se odprla ravno v trenutku, ko je mimo vozil Krnsnik, in zadela njegov avto. Škoda je za 2.000 din.

MEDVEDJEK: ZANESLO GA JE – 3. februarja zgodaj zjutraj je Janko Kukec iz Varadžina vozil tovornjak proti Ljubljani. Pri Medvedjeku je zavil na parkirišče, ki je bilo poledenelo, zato je Kukec tovornjak zanesel in zadela zid. Škoda je za 4.000 din.

njak zaneslo in zadela je v že stoječi tovorni avtomobil, ki ga je tam parkirali Martin Stangelj iz Gotne vasi. Na vozilih je za 8.000 din škoda.

NOVO MESTO: DVAKRAT NA LEVO – Marjan Mišura iz Cegelnice se je 3. februarja zjutraj peljal z osebnim avtomobilom skozi Novo mesto proti Bršlinu. Pri trgovini „Peko“ na Cesti komandanta Staneta je njegov avto zaneslo na levo in peši so v strahu zbežali s pločnika. Mišuri je avto uspelo usmeriti naravnost, toda že po nekaj deset metrih vožnje je v križišču z Vrhovčevovo ulico ponovno zapeljal na levo stran ceste in trčil v osebni avtomobil Novomeščana Ivana Mežana, ki je vozil naproti. Škoda je za 10.000 din, Mišura pa je osumljen, da je vozil pod vplivom alkohola.

SMIHEL: PREKUCNIL SE JE – 4. februarja popoldne se je Slavko Šuštar iz Dolenje Stare vasi peljal z osebnim avtomobilom od Kandije proti Smihelu. Pri stavbi osnovne šole „Milka Sobar-Nataša“ je avto obrnil in peljal nazaj proti Kandiji. Med vožnjo je avtomobil na nekotirko zasneženem cestnišču zanesel, zdrknil je na levo in se prekucnil na bok. Škoda je za 4.000 din.

ŽE DOPOLDNE V „ROŽICAH“ – 21-letni Vlado Halar iz Kanizarič je 2. februarja že dopoldne pogledal pregloboko v kozarec. „Alko“ mu je dal toliko korajže, da je v pisarni kanizariškega rudnika nadlegoval delavce in se sploh nedostojno obnašal. Delavci ga nikakor niso mogli spraviti na svež zrak, zato so poklicali milicnike, ki so Vlado hitro prikrbneli prostor za iztrežnitev na postaji milice.



Zglajen sneg, zaviranje ob srečavanju in ford z voznico Jožico Rau iz Sentjanja je predzadnje sredo trčil pri Jelovcu v dolini Mirne v avtobus podjetja Gorjanci. V nesreči je bilo pravzaprav tudi nekaj sreče, zakaj avtobus je obstal prav na robu vozišča nad strugo Mirne. Potniki so s strahom izstopili na strmem bregu.



V nedeljo so priredili mladinci iz Šmarjete proslavo v čast 8. februarja, slovenskega kulturnega praznika. V zelo pestrem in kvalitetnem programu so sodelovali tudi vojaki—mladinci VP 1394/30 Pavle Ilić, Slobodan Ribar, Sinisa Andrejević, Miodrag Djordjević, Ivan Vohl in Srđan Stajić. Prireditelj je bila deležna velikega zanimanja prebivalcev šmarjanske krajevnne skupnosti, mala dvorana galskega doma je bila nabito polna hvaležnih poslušalcev in gledalcev.

1. marec: dan audijev

Servis pri Zavodu za požarno varnost pripravlja za lastnike teh avtomobilov presenečenje

„Prvega januarja smo podpisali z ljubljanskim podjetjem AvtoCommerce samoupravni sporazum o servisiraju motornih vozil znamke Audi,“ je povedal Ivan Berus, vodja avtomobilskega servisa VW, Audi in NSU.



Ivan Berus

Servis deluje v okviru Zavoda za požarno varnost Novo mesto. „Audijev je na novomeškem območju in Beli krajini nekaj sto,“ pravi Berus. „Doselej so morali lastniki na servise v Ljubljano ali Zagreb. Opravljali bomo vsa dela: od popravil do klepar-
skih in avtomobilskih del ter meritev. Na zalogi imamo tudi vse rezervne dele.“

Ustanovitev servisa za avtomobile znamke Audi je bila logičen korak na razvojni poti „novomeških gasilcev“, kot pravijo ljudje mehanikom in mojstrom zavoda, ki ga pogosto obiskujejo tudi stranke iz Ljubljane in predvsem Zagreba. Nekateri novi modeli avtomobilov znamke VW in Audi imajo namreč enake motorje, različni so le karoserije in podvozja.

Prvega marca bodo priredili dan avtomobilov znamke Audi. Mehaniki bodo tega dne lastnikom avtomobilov te znamke, ki se bodo oglasili pri njih, zastoj opravili manjša popravila, merili vžig, izpušne pline itd.

„Servis pa prinaša z marcem še eno presenečenje. S podjetjem AvtoCommerce se namreč pogovarjamo, da bi servis audije v prihodnje tudi dobavljali,“ je povedal Ivan Berus.

Dedek Mraz z enakopravnim košem

Osnutek samoupravnega sporazuma, po katerem bi v novomeški občini ob Novem letu obdarovali prav vse otroke — Težišče na kulturnih prireditvah

„SedANJI način novoletnih obdarovanj otrok vodi k poglobljanju socialnih razlik,“ je med drugim menilo predsedstvo konference SZDL Novo mesto, ko je 9. februarja razpravljalo o osnutku samoupravnega sporazuma o novoletnem praznovanju z dedkom Mrazom.

Lanski primer kaže, da so delovne organizacije zelo različno obdarovale otroke svojih delavcev: eni so dobili bogata darila, drugi pa skromna ali celo nikakršna. Vse to naj bi odpravil samoupravni sporazum, ki predvideva za vse otroke novomeške občine, tudi tiste, katerih starši so kmetje ali pa niso zaposleni, enakovredno obdaritev, združeno s kulturnimi in zabavnimi prireditvami.

Osnutek sporazuma predvideva, da bi za izvedbo novoletnih praznovanj vse organizacije združenega dela, delovne skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih in drugih

STUDENTJE VABIJO NA SKUPŠČINO

Klub novomeških študentov se je po novi organiziranosti lotil zastavljenega delovnega programa zelo resno. Najprej je po nekaterih srednjih šolah z maturanti pripravil pogovore, zaključuje popis in vključevanje novomeških študentov v KNS, pripravlja vrsto športnih, kulturnih in družbenopolitičnih akcij itd. O prihodnjem delu kluba se bodo študentje pogovarjali na polletni skupščini, ki jo bodo imeli v petek, 13. februarja, ob 16.30 v sejni sobi novomeške občinske skupščine.

NASTAVIL JE VABO

9. februarja zjutraj je Ismet Bećirović z Zagrebske ceste v Novem mestu ugotovil, da mu je nekdo ponoči iz avtomobila ukradel kasetni magnetofon, vreden 3.000 dinarjev. Avto je pustil sicer pod okonom svojega stanovanja, toda na zadnjem sedenju je bil magnetofon. Tat pa je priložnost izkoristil.

KULTURA NA SLABŠEM

Novomeška kulturna skupnost naj bi dobila letos, kot so sporočili na petkovi seji izvršnega odbora, le 120.000 dinarjev več kot lani, to pa je za približno 900.000 dinarjev manj, kot je predvideval minimalni program. Mnoge dejavnosti, načrtovane v poklicnih kulturnih ustanovah in amaterskih kulturnih organizacijah za leto, bodo morale čakati boljših časov. Prvi razrez je opravljen, vendar bo imela o njem besedo še skupščina. Znatno več denarja naj bi dobil samo Dolenjski muzej (v glavnem na račun na novo zaposlenih strokovnjakov in za ureditev oddelkov). Zveza kulturno prosvetnih organizacij bo dobila 180.000 dinarjev manj, kar je za amaterizem boleč udarec.

ZLATI IN SREBRNI ZNAK SINDIKATOV

Desetega marca bo potekel rok za podelitev zlatega in srebrnega znaka sindikatov Slovenije, ki ga vsako leto podeljujejo občinski oziroma republiški svet Zveze sindikatov. Znaka podeljujejo kot priznanje sindikalnim delavcem, osnovnim organizacijam sindikata in konferencam osnovnih organizacij sindikata za prizadevanje in uspehe pri uresničevanju delavskih interesov. Predloge za obširno obrazložitvijo sprejema do 10. marca komisija za priznanja in nagrade pri občinskem svetu Zveze sindikatov Novo mesto.

OBČNI ZBOR NOVOMEŠKIH GASILCEV

Jutri, 13. februarja, bo v prostori gasilskega doma v Ločni občini zbor Gasilskega društva Novo mesto. Govor bo tudi o kadrovskih spremembah v upravnem odboru, sprejeli pa bodo tudi statut društva.

MLADI BODO IZVOLILI NOVO VODSTVO

Občinska konferenca ZSMS Novo mesto bo imela v soboto, 14. februarja, ob 9.30 v veliki dvorani novomeškega sindikalnega sveta 4. sejo občinske konference ZSMS. Na seji bodo delegati OK ZSMS Novo mesto, delegati družbenih organizacij in društev, člani predsedstva OK ZSMS Novo mesto in predsedniki osnovnih organizacij ZSMS razpravljali o problematiki dela po osnovnih organizacijah, pregledali dosedanje delo in opravili nadomestne volitve za predsednika OK ZSMS Novo mesto, sekretarja in nekaj članov predsedstva.

SODNIKI JU ČAKAJO

Francos in dva Nemca, inštruktorji pri montaži novih strojev v novomeški IMV, so bili prepričani o trdnosti ključavnice, ki so zaklepale avtomobilski prikolici, kateri so uporabljali. Njihovo prepričanje je bilo zmotno, kajti v noči na 3. februar, ko so delali v proizvodni hali, so ključavnice popustile, „noge“ pa so dobili ura, nalivna peresa, svinčniki in brisače. Novomeški miličniki so dokaj hitro odkrili, da sta bila ponoči v prikolicah 22-letni Branko Kalanj iz Regerče vasi in 21-letni Alojz Vrhovnik iz Gornje Brezovice. Predmete z „nogami“ so jima odvzeli, zaradi utemeljenega suma tatvine pa ju čakajo tudi sodniki.

Plot „varnosti“ zidala demagogija

Komite ZK Novo mesto ocenil analizo, v kateri Komunalno podjetje pojasnjuje, zakaj delavci niso glasovali za združitev z Novogradom in Vodovodom

„Pripravljen analiza neuspelega referenduma Komunalnega podjetja kaže na skrajno neodgovoren, nekritičen in neustvarjen odnos do celovitih prizadevanj za združevanje treh delovnih organizacij,“ je med drugim rečeno v oceni komiteja konference ZK Novo mesto, ki je minuli teden razpravljala o vzrokih, zakaj lani delavci Komunalnega podjetja Novo mesto niso glasovali za združitev z Novogradom in Vodovodom.

Komunalno podjetje je pred kratkim „v zagvor“ pripravilo analizo na 22 tipkanih straneh. Komite ZK Novo mesto je na omenjeni seji menil, „da je celoten pristop k analiziranju vzrokov neuspelega referenduma grajen zgolj na pravniško-formalističnih izhodiščih ter da je dekoriran z demagogijo in neresnicami. Človek da ob prebiranju tega pisanja Komunalnega podjetja ne more mimo vtisa, da gre v bistvu za spisek napak in pomanjkljivosti, ki so jih v celotnem postopku storili zunanji subjekti. Komunalno podjetje ali posamezniki v njem pa so sedaj poklicani, da vse napake ocenijo ter nato ponudijo kot svojo analizo neuspelega referenduma.“

Komite je menil, da so se gotovo v skoraj enoletni postopek vrinile tudi nekatere napake, ki pa niso posledica namena, razbiti zamišljeno združitev niti bistveno ne vplivajo na opredeljevanje delavcev. Zal pa

so nekateri posamezniki v Komunalnem podjetju te pomanjkljivosti napihili in jih razdiralno vrinili med delavce. Zeleli so ustvariti razpoloženje, da je integracija naperjena zoper Komunalno podjetje, da je položaj delavcev negotov, da bodo sedaj prelivali svoj dohodek v visoke gradnje itd. Komite se sprašuje, od kod toliko hinavščine in političnega intrigmatstva. Omenjene teze so do bile mesto celo v zadnji analizi Komunalnega podjetja.

Novomeški komunisti menijo, da perspektiva komunalnega delavca ni v zapiranju za svoje tozdravne in ozdravne „planke“. Zavedati bi se morali, da ta plot ni zgrajen na trdnih temeljih, da ga lahko poruši vsaka, še tako rahla sapica in s tem ogrozi delavcevo socialno varnost. Namesto da bi komunisti, poslovodni in samoupravni organi v Komunalnem podjetju prišli do edine možne ocene, da je njihova ekonomska, socialna, pa tudi samoupravna nujnost in realna perspektiva le v združevanju kadrovskih in materialnih možnosti z ostalimi organizacijami, so pri delavcih ustvarili nerealno očno stanje. In sicer: da lahko delavec gradi svojo prihodnost tudi v okviru Komunalnega podjetja — brez nujnosti povezave.

Po oceni komiteja izkrivljena in nerealna ocena stanja v samem Komunalnem podjetju, podprta s trenutno ugodnim finančnim položajem, delavca ni postavila pred izbiro med manj in bolj perspektivnim, med slabim in boljšim jutri, med slabim in boljšim družbenim standardom, med boljšimi in slabšimi delovnimi pogoji itd.

Zato ni čudno, da se je delavec odločil le za danes, brez razmišljanja, kaj bo jutri. Je torej delavec v Komunalnem podjetju, okraden temeljnih informacij o svojem današnjem in jutrišnjem položaju, odgovoren za svojo odločitev? Zagotovo ne. Krivi so posamezniki, ki celovite informacije ljubosumno skrivajo za svojimi birokratskimi in tehnokratskimi vrati.

M. BAUER

OBČNI ZBOR NOVOMEŠKIH GASILCEV

Jutri, 13. februarja, bo v prostori gasilskega doma v Ločni občini zbor Gasilskega društva Novo mesto. Govor bo tudi o kadrovskih spremembah v upravnem odboru, sprejeli pa bodo tudi statut društva.

MLADI BODO IZVOLILI NOVO VODSTVO

Občinska konferenca ZSMS Novo mesto bo imela v soboto, 14. februarja, ob 9.30 v veliki dvorani novomeškega sindikalnega sveta 4. sejo občinske konference ZSMS. Na seji bodo delegati OK ZSMS Novo mesto, delegati družbenih organizacij in društev, člani predsedstva OK ZSMS Novo mesto in predsedniki osnovnih organizacij ZSMS razpravljali o problematiki dela po osnovnih organizacijah, pregledali dosedanje delo in opravili nadomestne volitve za predsednika OK ZSMS Novo mesto, sekretarja in nekaj članov predsedstva.

SODNIKI JU ČAKAJO

Francos in dva Nemca, inštruktorji pri montaži novih strojev v novomeški IMV, so bili prepričani o trdnosti ključavnice, ki so zaklepale avtomobilski prikolici, kateri so uporabljali. Njihovo prepričanje je bilo zmotno, kajti v noči na 3. februar, ko so delali v proizvodni hali, so ključavnice popustile, „noge“ pa so dobili ura, nalivna peresa, svinčniki in brisače. Novomeški miličniki so dokaj hitro odkrili, da sta bila ponoči v prikolicah 22-letni Branko Kalanj iz Regerče vasi in 21-letni Alojz Vrhovnik iz Gornje Brezovice. Predmete z „nogami“ so jima odvzeli, zaradi utemeljenega suma tatvine pa ju čakajo tudi sodniki.

ALI VESTE:

... da je izbruhnil leta 1576 v Novem mestu tako strašovit požar, da je ostalo na temeljih le nekaj hiš? Rdeči petelin je upepelil tudi rotovž, kapitelj in kapiteljsko cerkev. Zgodovinar poroča, da je „zgorelo vse, kar so postavili in sezidali Novomeščani t-kom dolnih let. Sto in sto družin je brez strehe. Zgorela je stolna cerkev, pogoreli so altariji v nji, razpela, zastave, podobne, ves cerkveni lišp, raztopili so se celo zvonovi.“

... da so se leta 1601 mudili v Novem mestu vlaški vojaki, ki so bili tako nenasitni, da so sicer že obubožane Novomeščane do konca izželi? Soldateska je celo grozila, da bo mesto požgala do tal, če meščani ne ugoje njihovi zahtevam. Če vemo, da je dve leti poprej Novo mesto prizadejala kuga, ni čuda, da je ob vojaškem izsiljevanju precej meščanov za vedno zapustilo nekoč cvetoče mesto — preselili so se drugam.

... da je bilo Novo mesto pred dvema stoletjema sejemsko gotovo bolj živahno, kot je danes? Na Velikem trgu (današnji Glavni trg) je stala še cela vrsta arkad. Zgodovinar poroča, „da so bili prodajalci z žitom postavljeni pred rotovžem in od tod do Fabijanove hiše na voglu gimnazijske ulice, zato, da so se mogli umakniti z žitom pod oboko, če je pričelo deževati. Prodajalci s soljo in z vsemi takimi stvarmi, ki so jih prodajali na bokale, stali so od rotovža po vsem trgu doli do mostu. Sol so imeli na koečih po tleh razloženo, konji solarjev pa so hodili, ker niso bili privezani, med ljudmi sem ter tja.“

... da je leta 1759 poslala vlada v Novo mesto 650 pruskih ujetnikov? Pač zaradi tega, da bi obubožani meščani laže spravili v promet svoje poljske pridelke. Novomeščani za to dobroto niso bili preveč hvaležni. Spotikali so se namreč nad tem, da so bili Prusi luteranci, namesto da bi z njimi trgovali, so si vtepli v glavo, da jih bodo spreobrnil v krščansko vero. To pa ni rodilo velikih sadov.

OBČNI ZBOR NOVOMEŠKIH GASILCEV

Jutri, 13. februarja, bo v prostori gasilskega doma v Ločni občini zbor Gasilskega društva Novo mesto. Govor bo tudi o kadrovskih spremembah v upravnem odboru, sprejeli pa bodo tudi statut društva.

MLADI BODO IZVOLILI NOVO VODSTVO

Občinska konferenca ZSMS Novo mesto bo imela v soboto, 14. februarja, ob 9.30 v veliki dvorani novomeškega sindikalnega sveta 4. sejo občinske konference ZSMS. Na seji bodo delegati OK ZSMS Novo mesto, delegati družbenih organizacij in društev, člani predsedstva OK ZSMS Novo mesto in predsedniki osnovnih organizacij ZSMS razpravljali o problematiki dela po osnovnih organizacijah, pregledali dosedanje delo in opravili nadomestne volitve za predsednika OK ZSMS Novo mesto, sekretarja in nekaj članov predsedstva.

SODNIKI JU ČAKAJO

Francos in dva Nemca, inštruktorji pri montaži novih strojev v novomeški IMV, so bili prepričani o trdnosti ključavnice, ki so zaklepale avtomobilski prikolici, kateri so uporabljali. Njihovo prepričanje je bilo zmotno, kajti v noči na 3. februar, ko so delali v proizvodni hali, so ključavnice popustile, „noge“ pa so dobili ura, nalivna peresa, svinčniki in brisače. Novomeški miličniki so dokaj hitro odkrili, da sta bila ponoči v prikolicah 22-letni Branko Kalanj iz Regerče vasi in 21-letni Alojz Vrhovnik iz Gornje Brezovice. Predmete z „nogami“ so jima odvzeli, zaradi utemeljenega suma tatvine pa ju čakajo tudi sodniki.

ALI VESTE:

... da je izbruhnil leta 1576 v Novem mestu tako strašovit požar, da je ostalo na temeljih le nekaj hiš? Rdeči petelin je upepelil tudi rotovž, kapitelj in kapiteljsko cerkev. Zgodovinar poroča, da je „zgorelo vse, kar so postavili in sezidali Novomeščani t-kom dolnih let. Sto in sto družin je brez strehe. Zgorela je stolna cerkev, pogoreli so altariji v nji, razpela, zastave, podobne, ves cerkveni lišp, raztopili so se celo zvonovi.“

... da so se leta 1601 mudili v Novem mestu vlaški vojaki, ki so bili tako nenasitni, da so sicer že obubožane Novomeščane do konca izželi? Soldateska je celo grozila, da bo mesto požgala do tal, če meščani ne ugoje njihovi zahtevam. Če vemo, da je dve leti poprej Novo mesto prizadejala kuga, ni čuda, da je ob vojaškem izsiljevanju precej meščanov za vedno zapustilo nekoč cvetoče mesto — preselili so se drugam.

... da je bilo Novo mesto pred dvema stoletjema sejemsko gotovo bolj živahno, kot je danes? Na Velikem trgu (današnji Glavni trg) je stala še cela vrsta arkad. Zgodovinar poroča, „da so bili prodajalci z žitom postavljeni pred rotovžem in od tod do Fabijanove hiše na voglu gimnazijske ulice, zato, da so se mogli umakniti z žitom pod oboko, če je pričelo deževati. Prodajalci s soljo in z vsemi takimi stvarmi, ki so jih prodajali na bokale, stali so od rotovža po vsem trgu doli do mostu. Sol so imeli na koečih po tleh razloženo, konji solarjev pa so hodili, ker niso bili privezani, med ljudmi sem ter tja.“

... da je leta 1759 poslala vlada v Novo mesto 650 pruskih ujetnikov? Pač zaradi tega, da bi obubožani meščani laže spravili v promet svoje poljske pridelke. Novomeščani za to dobroto niso bili preveč hvaležni. Spotikali so se namreč nad tem, da so bili Prusi luteranci, namesto da bi z njimi trgovali, so si vtepli v glavo, da jih bodo spreobrnil v krščansko vero. To pa ni rodilo velikih sadov.

SPROTNE NOVOMEŠKE NEVSEČNOSTI

KRIZIŠČE NA POTI k Roku in ceste Smihel—Regerča vas ni samo posledica naravnih pojavov, ampak tudi čudne miselnosti nekaterih posameznikov, ki za odtok odvečne vode uporabljajo najbolj preproste rešitve — vodo zlivajo na pot.

TEŽAVE Z „NARAVNIMI“ pojavi imajo tudi prebivalci Kandije in Grma, ki se sprašujejo, od kod izvira neke vrste črn sneg, če lahko tako imenujemo kosmiče pepela, ki padajo izpod neba. Prve poizvedbe kažejo, da se ti oblaki oblikujejo na nekem gradbenem nasipu za grmskim gradom, kjer neprestano nekaj zažigajo.

Je zaradi 70 dinarjev vredno postavljati plačo življenje in premoženje? Najbrž se vam bo zdelo čudno, toda od 850 potrošnikov plina, ki so jim pregledali napeljave, jih je 10 odklonilo pregled. Vsem jasnim zakonskim določilom navkljub. Kaj storiti? Novotehna sicer neposlušnežem in izvajalcem usode lahko in mora ukiniti dobavo plina. Toda kaj, ko ga lahko zanje nabavi sedel ali znanec. Edini izhod, da ne bo danes ali jutri zagrmelo tudi v novomeški občini, je staro in vsakomur razumljivo reklo: „Pamet v roke!“

MARJAN BAUER

Novomeška kronika

OB OTVORITVI samostojne razstave akademskega slikarja Braneta Suhvja v Dolenjski galeriji je eden od obiskovalcev izjavil, da je v novomeški kulturi taka „klavirska suša“, da sta morala pianista v uvodnem delu slovesnosti igrati štiroročno na en sam klavir.

NA TRŽNICI je bilo obilo zelene solate po 12 do 14 din, špinacije po 20, cvetače po 15, česen je bil po 20 din kilogram, jabolka in pomaranče po 10, hruške po 14 do 15, limone pa po 12 do 15 dinarjev kilogram. Jajca: od 1,80 do 2 dinarja.

NA TRANSFUZIJSKI postaji se je oglasilo kar 119 krvodajalcev. Iz šentjernejske Iskre jih je bilo 71, IMV 10, Novoteksa 5, kri je dalo tudi 15 gospodinj in štirje kmetje, ostalih pa je bilo 13.

RODILE SO: Alojzija Potrč iz Trdinove 3a — Marka, Zlata Gavzo — iz Ulice pod Trško goro 5 — Tino, Milena Pečnik iz Majde Šile 22 — Matjaža, Milena Špan iz Kandijske 6 — Sabino, Ivanka Kren iz Paderske 11 — Ksenijo.

UMRLI SO: Ruža Germ iz Gregorčeve 9a — Ljubljana (96 let) — pokopali so jo v Novem mestu.

Anton Kos, kmet iz Ločne 37 (65 let), Rozalija Glogovšek, upokojenka s Ceste herojev (58 let), Rudi Colarič, upokojenec z Mestnih njiv (64 let).

— Je rekla ena gospa, da bi pošteno skratčila vest tistih ljubljanskih predstavnikov, ki so ondan pustili čakati v Novem mestu kar štiri regije, ko pa so se prikazali, so smuknili še na eno dolgo malico, da se je nazadnje vse skupaj ohladilo: petkrat prevreti sindikalni kotfetek in prijatelji samoupravne ga reda...

Novomeška kronika

OB OTVORITVI samostojne razstave akademskega slikarja Braneta Suhvja v Dolenjski galeriji je eden od obiskovalcev izjavil, da je v novomeški kulturi taka „klavirska suša“, da sta morala pianista v uvodnem delu slovesnosti igrati štiroročno na en sam klavir.

NA TRŽNICI je bilo obilo zelene solate po 12 do 14 din, špinacije po 20, cvetače po 15, česen je bil po 20 din kilogram, jabolka in pomaranče po 10, hruške po 14 do 15, limone pa po 12 do 15 dinarjev kilogram. Jajca: od 1,80 do 2 dinarja.

NA TRANSFUZIJSKI postaji se je oglasilo kar 119 krvodajalcev. Iz šentjernejske Iskre jih je bilo 71, IMV 10, Novoteksa 5, kri je dalo tudi 15 gospodinj in štirje kmetje, ostalih pa je bilo 13.

RODILE SO: Alojzija Potrč iz Trdinove 3a — Marka, Zlata Gavzo — iz Ulice pod Trško goro 5 — Tino, Milena Pečnik iz Majde Šile 22 — Matjaža, Milena Špan iz Kandijske 6 — Sabino, Ivanka Kren iz Paderske 11 — Ksenijo.

UMRLI SO: Ruža Germ iz Gregorčeve 9a — Ljubljana (96 let) — pokopali so jo v Novem mestu.

Anton Kos, kmet iz Ločne 37 (65 let), Rozalija Glogovšek, upokojenka s Ceste herojev (58 let), Rudi Colarič, upokojenec z Mestnih njiv (64 let).

— Je rekla ena gospa, da bi pošteno skratčila vest tistih ljubljanskih predstavnikov, ki so ondan pustili čakati v Novem mestu kar štiri regije, ko pa so se prikazali, so smuknili še na eno dolgo malico, da se je nazadnje vse skupaj ohladilo: petkrat prevreti sindikalni kotfetek in prijatelji samoupravne ga reda...



Most čez Krko v Krški vasi še vedno popravljajo, zato morajo potniki peš na drugo stran, kjer ima SAP poseben avtobus za prevoze do Cerkelj in naprej do Križaja pri Podbočju. (Foto: Jožica Teppey)

NAJ BO ENA RIZIČNA SKUPNOST

Prepričanje, da so rizične skupnosti zdravstvenega varovanja v Sloveniji premajhne, je prevladalo tudi na zadnji seji sveta posavskih občin v Brežicah. Člani da to razdvaja organizacijo zdravstvene službe in da bi probleme mnogo lažje reševali, če teh meja ne bi bilo. Posavsko zdravstvo je trenutno organizacijsko vezano na dve regiji, na novomeško in na celjsko, toda še vedno si bodo prizadevali za njegovo funkcionalno povezavo v obliki skupnosti tozgov in OZD.

Referendum za šolo v Leskovcu

V nedeljo bodo občani krajevne skupnosti Leskovec odločali o samoprispevku za opremo novega šolskega poslopja — Povsod pripravljenost

Vzajemnost, ki že nekaj let združuje občane krajevne skupnosti Leskovec, bo v nedeljo, 15. februarja, ponovno na preizkušnji. Na referendumu bodo volivci odločali o samoprispevku za opremo nove osnovne šole, najmodernejše v občini in pokrajini. Mladinci so obljubili, da bodo zjutraj prvi na glasovalnih mestih, ker želijo s svojim zgledom spodbuditi še druge občane. Šola bo dograjena jeseni, to pa že samo po sebi govori v prid odločitve na nedeljskem glasovanju. Učenci se bodo v prihodnjem šolskem letu preselili v novo poslopje, zato ga bo treba čimprej opremiti. Oprema bo veljala štiri milijone dinarjev. Samoprispevek naj bi občani plačevali tri leta. V tem času bodo zbrali 2,2 milijona. Izjave občanov pred referendumom dokazujejo, da vsi po vrsti podpirajo tak način zbiranja prispevkov v korist mladega rodu.

CIRIL PLUT, ravnatelj osnovne šole v Leskovcu: „Vsi starši so seznanjeni z namenom nedeljskega glasovanja in na roditeljskih sestankih v Leskovcu in Velikem Podlogu

vanjem rade volje sprejeli nase del finančnega bremena. Vzajemnost je pri nas utečena in doslej se ji občani niso izneverili ne pri vodovodu, ne pri asfaltu in ne zdaj pri napeljavi telefona.

ANICA BOŽIČ, kuharica v šolski kuhinji: „Veselim se nove šole, ker vem, da bo tam lepše. Kuhinja bo prostornejša in boljše opremljena. Tu imamo vse v enem prostoru: shrambo, kuhinjo in jedilnico. Več kot dvajset otrok ne more naenkrat za mizo, zato imamo kosilo raztegnjeno od enajstih do enih, da se lahko vsi zvrstijo. V kuhinji pripravljamo 540 malic in 80 kosil. Potem si lahko mislite, kakšna stiska je tukaj. Rade



šolo, ki bo apolnila številne vrzeli v znanju.

MILOJKA GERŠAK iz Kovinarske: „V Leskovcu je nova šola nujno potrebna. Stara je tesna, nima kabinetov in ne ustrezne kuhinje, a tudi telovadnica je urejena le za silo.



Mladina bo v novem poslopiju svobodneje zadihala. Menim, da bomo v nedeljo dosegli večino tisti, ki želimo, da bi bila šola čimprej opremljena in sposobna sprejeti pod streho učence že to jesen.“

SILVO GORENC, predsednik občinske skupščine Krško: „Osnovna šola v Leskovcu sodi trenutno med najpomembnejše investicije v občini. Z njo bomo za daljši čas zadovoljili potrebe tega obsežnega okoliša. Z gotovostjo računam, da bo na nedeljskem referendumu zmagala solidarnost in da se bodo občani s polno mero odgovor-



nosti za razvoj šolstva in vzgoje svojih otrok odločili v prid investicije.“



volje bom glasovala za samoprispevek, ker čutim, da je to moja dolžnost.“

ALEKSANDRA GAJŠEK, predsednica delovne skupnosti in predsednica sveta osnovne šole v Leskovcu: „Ves kolektiv si želi, da bi čimprej delali v boljših razmerah in nudili otrokom več, kot jim lahko nudimo tukaj. Na šoli sploh nimamo kabinetov. Učila shranjujemo kar v zbornici, ki je še za učitelje pretesna. Učenci so prikrajšani za delo v krožkih, saj morajo dopoldanci ob dvanajstih prepustiti učilnice učencem popoldanske izmene. Telovadnico imamo v združenem domu, v prostoru, ki je namenjen tudi kulturnim in drugim prireditvam. Pozimi jo zelo težko segrejemo. V novi šoli bo vse drugače, prostornejše in udob-



so pozdravili pobudo za samoprispevek. Zavedajo se, da z graditvijo nove šole uvajamo enozemski pouk, kar je velika prednost za mladino. Zda morajo učenci ob dvanajstih izprazniti vse učilnice, da lahko začne s poukom popoldanska izmena. Torej odpade vse delo v krožkih, v pionirski organizaciji itd. Nova šola bo velika pridobitev tudi za mladino, ki se je že poslovila od šolskih klopi, kajti športna dvorana in igrišča bodo popoldne in zvečer dostopna tudi njej. Tako bo šola postala obremenjena žarišče športnega življenja.“

MARIJA PIRC, predsednica Društva prijateljev mladine v Leskovcu: „Ko smo člani DPM zvedeli za referendum, smo pobudo vsi podprli. Nekatere matere so bile za to, da bi ubrali hitrejšo pot in zbirali denar po hišah tako kot za vodovod in



asfalt. Ko smo pretresli vse možnosti, smo uvideli, da je boljša odločitev z glasovanjem. Če bo večina za samoprispevek, bo ta obvezen za vse. Nihče se ne bo mogel izmakniti. Trdno sem prepričana, da bo zmagala solidarnost, saj smo dolžni vsi nekaj prispevati za lepšo mladost naših otrok.

HEDA KAPLAN iz Leskovca: „Z veseljem bom v nedeljo obkrožila besedico ZA na glasovalnem listku, v zadovoljstvo staršev, učiteljev in vseh tistih generacij, ki bodo obiskovale modnejšo, lepšo šolo. Upam, da misli tako večina občanov tukajšnjega šolskega okoliša, ne samo mi, ki imamo majhne otroke in ki smo srečni, da se jim odpirajo vrata sodobnejšega hrama učenosti.“

FRANC JUVANC, Gorica: „Tukajšnji otroci obiskujejo nižje razrede v Velikem Podlogu, višje v Leskovcu. Vozači morajo zgodaj vstajati. Avtobus pride ponje ob



5.30, a pouk se začne ob sedmih. V novi šoli bodo začetek pomaknili na osmo uro in učencem potem ne bo več treba tako zgodaj na pot. Otroci iz Bregov, Mrtvic, Viher, Brežjega in Brezovske gore se zdaj vračajo domov pozno popoldne, po tem, prikrasni pa so tudi za opoldanski obrok, saj se odpeljejo v šolo ob 11.30, to je v času, ko nikjer še nimajo kosila. Ko bo uveden enozemski pouk, teh nevednosti ne bo več. Ljudje se veselijo nove šole in vem, da bodo z nedeljskim glasovanjem

Vse je obrnjeno na glavo

Premalo kadrovskih štipendij — Delovne organizacije nimajo planov

Praviloma bi morali vsako leto najprej podeliti kadrovske štipendije in nato šele štipendije tistim prosilcem, ki jih domače delovne organizacije trenutno ne potrebujejo. V brežiški občini se dogaja ravno nasprotno. Iz delovnih kolektivov običajno napotijo učence, dijake in študente na skupni štipendijski sklad, ponudbe za kadrovske štipendije pa naslavljaajo šele absolventom in študentom zadnjih letnikov.

Sindikatu, ki spremlja štipendiranje v občini in se čuti odgovornega za uresničevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki, vidi največjo oviro za nenačrtnost v tem, da tozdi in organizacije združenega dela nimajo planov, niti kratkoročnih, kaj šele dolgoročnih.

TESTIRANJA OTROK NE BO LETOS

Vse interesne skupnosti v brežiški občini se morajo odločiti nekaterim dejavnostim in načrtom. Zelo prizadeto se počuti izobraževalna skupnost, ki bo morala črtati testiranje šolskih novincev, financiranje novih oddelkov, ekskurzije, modernizacijo pouka in širjenje vzgojnoizobraževalne dejavnosti. V Brežicah so prepričani, da bi jim morala priskočiti na pomoč republiška izobraževalna skupnost s tem, da bi prispevala del sredstev za šolo na Bizeljskem.



Vrsta pred Slivnikom, edino pekarno v Brežicah. Brežičani dobivajo zdaj kruh še iz Cerkelj in iz Novega mesta. Ta mesec bo končana rekonstrukcija pekarnice v krškem Imperialu in potem bo spet pekla kruh za brežiško občino. (Foto: Jožica Teppey)

Novo v Brežicah

SPET IZLETI — Turistična poslovalnica podjetja SAP v Brežicah znova privablja domačine z organizacijo potovanj čez mejo in po domovini. Za ljubitelje smučanja prireja enodnevne in dvodnevne izlete na gorenjska smučišča.

OVCE NA SNEGU — Črede ovac iz Bosne se te dni ponovno pomikajo proti hrvaški meji. Kaže, da so to zadnje v letošnji zimi. Paša je v Sloveniji prepovedana, zato miličniki opozarjajo pastirje, naj čimprej zapustijo to območje.

PARKIRIŠČE NA CESTI — Cesta 2. maja v Brežicah je že precej dolgo zatočišče težkih tovornjakov s prikolicami, ki nikakor ne sodijo tja. To velja zlasti za nočne ure ter za sobote in nedelje, ko vozniki počivajo. Prebivalci se pritožujejo in so zahtevali, da bi parkiranje prepovedali. Zlasti v megli je to nevarno,

saj se je zaradi tega že pripetilo nekaj nesreč.

MOLČE MIMO — Slovenskega kulturnega praznika se v Brežicah niso spomnili z nobeno javno prireditvijo. Kot kaže, ni organizatorja, saj ob tolikih dramskih društvih, pevskih zborih, knjižnici, zavodu in šolah najbrž ne bi bilo težko spraviti skupaj kulturnega programa za to priložnost.

GOSPODINJE V ZADREGI — V trgovinah z zelenjavo in sadjem že nekaj časa nimajo peteršilja. Razočarani so bile tudi tiste gospodinjice, ki so upale, da ga bodo našle na tržnici. Nerodno je ostati praznih rok, saj peteršilja v kuhinji ne morejo pogrešati kar teden dni ali več skupaj. Na srečo je letos preskrba s solato sorazmerno dobra, tako da zaradi tega ni pritožb. Tudi s sadjem so trgovci to zimo dovolj založeni.

Spet prizadeti?

Za manj razvite večje breme. Je to prav?

Obveznosti občinskih samoupravnih interesnih skupnosti do skupnih slovenskih programov se letos bistveno povečujejo. Lani so interesne skupnosti prispevale za te namene 1.221.000 din, na seji občinske skupščine v Brežicah pa so delegati zvedeli, da naj bi se v ta leto povečala na 2.499.000 din. Največ sredstev bosta morali odvajati kulturna skupnost in skupnost socialnega skrbstva. Takšen predlog brežiško občino močno prizadene, zato menijo, da zanjo ni sprejemljiv.

Kje je tu solidarnost, se v Brežicah vprašujejo tudi ob predvidenem združevanju denarja za družbene dejavnosti. Brežiška občina naj bi za skupno porabo namenila 32,58 odst. od bruto osebnega dohodka, kar je precej več kot v nekaterih razvitih slovenskih občinah. Za sosednjo krško občino je ta odstotek predvidoma 30,46, za sevnjsko pa 31,22. Lani je bila obremenitev za vse občine enaka in je znašala 29,60 odst.

Dogovarjanje o skupni porabi mora biti zaključeno do konca marca, zato traja rok za sprejem družbenega dogovora o razporejanju dohodka 1976 samo še ta mesec. Samoupravne interesne skupnosti morajo imeti dokončne programe marca in prav tako tudi finančne načrte, saj brez njih ne bo mogoče sklepati sporazumov o višini prispevne stopnje.

J. TEPPEY



Ob Bizeljski cesti se dvigajo novi stanovanjski bloki, v katerih bo tudi nekaj solidarnostnih stanovanj. (Foto: J. Teppey)

BREŽIŠKE VESTI

Razglas pred referendumom

Pred vami je pomemben dan, dan, ko boste na referendumu odločali o svoji podpori pomembnemu načrtu, ki ga ne moremo v celoti uresničiti brez vaše pomoči. Nova šola, ki tako hitro raste v našem kraju, je dolgoletna želja vseh šolnikov, šolarjev in tudi vseh tistih občanov, ki dobro vedo, v kakšnih težkih razmerah smo doslej izobraževali našo mlado generacijo in v kakršnih bi jo še, če se ne bi odločili za novo gradnjo. Naložba nikakor ni majhna, denar zanjo je bilo težko zbrati, vendar ga še vedno ni dovolj, saj ga je zmanjkalo za nakup potrebne opreme.

Prav za to stvar se bomo odločali na referendumu za samoprispevek, ki bo v nedeljo, 15. februarja 1976. Kaj pomeni šola brez opreme, ni treba še posebej poudarjati, prav tako tudi ne, kaj pomeni nova ustanova za naš kraj in za celotno krajevno skupnost. Z vašim glasom za samoprispevek si ne boste naložili pretežkega finančnega bremena, uspeh referendumu pa vam bo v veliko zadoščenje, da ste tudi vi po svoji moči prispevali za veliko stvar, ki bo v korist mnogim generacijam naših in vaših potomcev in hkrati v ponos vsej krajevni skupnosti. Vsega tega nismo zapisali, da bi vas še posebej prepričevali o upravičenosti in daljnosežnosti naše odločitve, da razpišemo referendum o samoprispevku, marveč da vas spodbudimo, da se glasovanja udeležite v čimvečjem številu in da z njim dokažete, da niste brezbrizni do lepšega jutrišnjega dne našega šolstva in naših otrok.

KRAJEVNA KONFERENCA SZDL LESKOVEC

KRŠKI TEDNIK

Delavci že imajo center za svoj

V stalno izobraževanje centra za izobraževanje in kulturo vključenih 351 slušateljev

Lansko poletje ustanovljeni center za izobraževanje in kulturo v Trebnjem je že našel svoje mesto v občini. V raznih stalnejših izobraževalnih oblikah se trenutno šola 351 slušateljev, večinoma delavcev ob delu.

Le tarnanje, da ni kadrov, še ni nikoli dalo kaj prida novih strokovnjakov. Vrsta kolektivov v občini je že ugotovila, da so tisti, ki se šolajo ob delu, zanesljivi. Delavci se odločajo zlasti za tiste šole, ki so na voljo v kraju. Vodstvo centra je prevzel predsednik občinske skupščine Slavko Kržan. Kot pravi, namen centra ni nadomeščanje nekdanje delavske univerze. Mimo ostale dejavnosti so sicer prevzeli tudi skrb nad knjižnico; bodočnost zavoda je v razvijanju usmerjenega izobraževanja, kjer pomeni najbolj spodbuden začetek oddelke pedagoške gimnazije; oblike, ki pritegujejo zanimanje delavcev, so tudi drugi dislocirani oddelki srednjih šol.

Center bo lahko tembolj širil izbor svojih izobraževalnih oblik — kaže, da se tudi gospodarstvo zanima vedno za nove — čim močnejši bo. Če sedaj ima krog okrog 50 raznih sodelavcev. Pedagoška gimnazija shaja izključno z domačimi kadri. Tudi vnaprej naj bi delovne organizacije prihajale na pomoč s svojimi strokovnjaki. Nerešeno vprašanje so še viri. Dotok denarja bi kazalo sistemsko urediti, saj je tudi to zagotovilo za nemoteno dejavnost. Po raznih izračunih naj bi bilo letos na voljo za dejavnost centra okrog 760.000 dinarjev. Nujno bo,

urediti sedanjo barako, kjer so tri učilnice. Del pa ni bilo mogoče pričeti, ker ni denarja. Delovne organizacije, ki potrebujejo kadre, bi lahko najustrezneje pomagale reševati preurejanje teh prostorov. Tudi prostor v novem vrtcu, ki bo namenjen za pouk osnovne šole, bo dobrodošlo prostorsko dopolnilo v Trebnjem.

A. Z.

VELIKA LOKA: PRIREDITVE OB 30-LETNICI

Kulturno-prosvetno društvo Ivan Cankar iz Velike Loke prireja konec tedna pod pokroviteljstvom Donita—tozd Tovarna jesnil Velika Loka vrsto prireditev. Jutri ob 19. uri bodo igralci domačega društva uprizorili komedijo Duška Roksančiča „Babilonski stolp“. Na kulturnem večeru v soboto ob 19. uri bodo nastopili rojakiinja in prvakinja ljubljanske opere Vilma Bukovec, basist Ladko Korošec, moška pevka zbor z Mirne in iz Sentlovenca in domači igralci. V nedeljo bodo prireditve ob jubileju društva zaključili z gostovanjem Prešernovega gledališča iz Trnovega, ki bo uprizorilo Moorovo Cvetje hvaležno odklanjamo.

Oder že v krvi

Jože Kravcar iz Škovca igra že od mladih nog

Zidar Jože Kravcar iz Škovca, dolgoletni igralec Kulturno-prosvetnega društva Ivan Cankar iz Velike Loke, se spominja svojega prvega nastopa 1952 na trebanjski osnovni šoli, ko je imel šele deset let. „Vse to so lepi spomini,“ se nasmehne, hkrati pa prizna, da zanj kot obrtnika ni vedno lahko ujeti vseh številnih vaj. „Imel sem že delo v Ljubljani, a sem vseeno hodil na vaje domov. Vsak ima pač rad razvedrilo, zame je to igranje.“ Tako se je življal v



Jože Kravcar: Lepi spomini na dolgoletno igranje.

desete brate, Treseglave v Miklovi Zali ali Gašperja v Divjem lovcu.

Z društvom, ki slavi konec tedna tri desetletja dela, je na gostovanjih prepotoval podeželske odre dobnega dela Dolenjske. Da društvo uspešno napreduje, gre zahvala številnim amaterjem v krajevni skupnosti Velika Loka in okoliških krajih. Jože pripisuje velik delež teh uspehov prizadevnosti njihovega režiserja, kmeta Ludvika Bizjaka. „Amatersko igro bi lahko gojili marsikje, kjer jim samevajo domovi, saj mladi radi igrajo, le organizirati jih je treba,“ meni Jože. Razen igranja se posveča še delu v raznih organizacijah in društvih in med drugim je vodja delegacije za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine pri KS Velika Loka.

A. Z.

ZAPOSLENI ZA KRAJEVNE SKUPNOSTI

V ponedeljek je predsednik zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Ivan Gole sklical posvetovanje predsednikov KS in zborov delegatov o predlogu samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi denarja za sofinanciranje krajevnih skupnosti v tem letu. Delavci v združenem delu, obrtniki in delavci, zaposleni pri njih, naj bi v ta namen prispevali po 250 dinarjev, kar se naj bi pri delovnih organizacijah izločilo ob zaključnem računu iz sklada skupne porabe ali neto OD. Po tem sporazumu mora tudi občinski proračun primakniti 1,02 milijona dinarjev. Dokončno se naj bi o tem sporazumu izrekli delegati občinske skupščine na današnjem zasedanju.

1.787.645,80 bi morali kriti iz natečaja v okviru občine. Ves denar, ki ga dobijo od kmečkih davkov, vračajo nazaj na vas izključno za potrebe vaških odborov.

Novi tajnik se lotiva tudi akcije, da bi krajevna skupnost dobila denar, ki ji po ustavi gre od tistih delovnih organizacij zunaj občine, kjer so zaposleni delavci iz območja krajevnih skupnosti. Takih delavcev je 237. Lani je krajevna skupnost dobila po 100 dinarjev na zaposlenega od 61 železničarjev pri prometni sekciji Zidani most. Zato se bodo obrnili na delavce z vprašanjem, za katero delovno skupnost zunaj občine delajo. Ti kolektivi naj bi namreč pomagali kraju, kjer sicer ti delavci živijo.

A. Z.

Dosti obiska

Služba za kooperacijo ustanavlja aktive kmečkih žena

Inž. Jožica Mlakar iz tozda za kooperacijo pri sevniskem Kmetijskem kombinatu organizira aktive kmečkih žensk. Zaenkrat so ustanovljeni na Blanci, Studencu in pri Primožu, predvideni so tudi za druge kraje.

Kadar so na terenu prirejali predavanja, so ponavadi prihajali gospodarji. „Žene so bile pravzaprav prepuščene same sebi. Žene se zanimajo za razne gospodinjske tečaje. Novoustanovljeni odbori so že koristni za prenašanje želja in predlogov,“ meni Jožica Mlakar.



Jožica Mlakar: dosti obiska na vasi.

Na predavanjih obravnavajo razna vprašanja iz kmetijske proizvodnje, npr. higiensko pridobivanje mleka, krmo ali gnojenje, govorijo tudi o urejevanju okolja. Seveda tudi niso izključili povsem gospodinjskih tem. Pripravljenih imajo še 12 predavanj. V začetku marca bodo pri občinski konferenci SZDL v Sevnici pripravili problemsko konferenco o vprašanjih, ki zanimajo kmečke ženske. Tako bo na voljo še nekaj časa za priprave, predtem pa bo še problemska konferenca o vprašanjih kmetijstva nasploh.

NOVO VODSTVO

V četrtek se je sestala konferenca mladih delavcev pri občinski konferenci Zveze socialistične mladine. Mladi niso bili zadovoljni s starim vodstvom konference mladih delavcev, ki se ni uspelo niti sklepčno sestajati. Izvolili so novo vodstvo, ki mu predseduje Ivan Božič, in sestavili nov delovni program.



V soboto je Loški oktet slavil 30-letnico delovanja. Predsednik posavske pevske zveze Adolf Moškon je šestim pevcem podelil zlato Gallusovo priznanje, po eno srebrno in bronasto. Na sliki: nagradjeni pevci (od leve proti desni) Marija Gorišek, Franca Strajnar, Ivan Jenčič, Leopold Veber, Anton Kolarič, Janez Fon, Jakob Fon. (Zaradi bolezni manjka Alojz Mlinar.) (Foto: Železnik)

Sevniška KS - tretjina občine

Po programu za letošnji natečaj imajo za več kot polovico lastne soudeležbe

Sevniška krajevna skupnost se zdalec ni samo mesto, kot marsikdo misli. Razen šestih uličnih odborov SZDL v mestu ima na obrobju še sedem vaških odborov. Zaledje povezuje 44,5 km vaških cest. Računajo, da živi na tem območju 6.500 prebivalcev.

Sevniška krajevna skupnost do nedavnega ni imela urejenega vprašanja tajnika, kot imajo drugod. Od 1. februarja dalje opravlja to delo poklicno za sevniško krajevno skupnost Pavel Zemljak. Slovel je kot vesten prometen pri železnici, delaven je v vrsti organizacij, med drugim je tudi podpredsednik izvršnega odbora stanovanjske skupnosti.

Ko je pričel delati, se je najprej spopadel s kupom neporavnanih računov za skupno vsoto 31.577 dinarjev. Narejen je načrt za leto, srednjeročni načrt za obdobje 1976-1980 je v čisti pisni. Največja letošnja naloga bo vsekakor asfaltiranje 10 ulic. Občani naj bi za to prispevali po 5.000 dinarjev v denarju in še 100 delovnih ur na gospodinjstvo. Računajo, da pomenijo nekatere akcije tudi po štirikratno oplenitev družbene pomoči. Vse naložbe v tem letu naj bi znašale 3.736.391,70 din, kjer znesejo do-



Pavel Zemljak: Delo je steklo. hodki KS skupno z udeležbo občanov, mestnega in stavbnega zemljišča 1.948.745,90 dinarjev. Razlika



Prosvetno društvo Anton Umek-Okiški iz Boštjanja je v nedeljo pred svojim občinstvom uprizorilo tri krstne predstave: Brzjav, Analfabet in Gumb. Predstava je uspela, nad 350 gledalcev je bilo nadvse zadovoljnih. Boštjančani bodo gostovali tudi v drugih krajih. Na sliki: prizor iz Analfabeta

Sevniški paberki

NE MIMO SVOJE SOLE — Pri izobraževalni skupnosti ugotavljajo, da nekaj staršev pošilja iz območja krajevnih skupnosti Loka svoje otroke v šolo v Radeče. Pri tem je štivilo učencev v posameznih razredih tako majhno, da se morajo posluževati kombiniranega pouka, ki danes v nobeni šoli ni več zaželen. Če ne bi prezrli svoje sole, bi ta lahko imela celo popolne oddelke!

NE GRE BREZ VARSTVA — V Sevnici ugotavljajo, da bi želeli starši varstvo za svoje otroke v vrtcu še za okrog 50 otrok. Mnogi se v tej stiski ogrevajo za razne prehodne rešitve,

ki so vrsto družin vsekakor boljše kot nič. Ena takih zamisli je, da bi za varstvo otrok našli prostor v samem domu Lisce, ki je blizu stanovanjskih blokov.

RAVNO OBRATNO — Marsikdo izven kraja je Tržiščanom odsvetoval asfalt na klancu skozi vas, češ da bo tam pozimi za avtomobile neprevozno zaradi drsenja. Izkazalo se je povsem drugače: cestarji skrbijo za posipavanje, pri tem pa opažajo, da je dostikrat neprevozna makadamska cesta proti Malkovcu. Asfalt skozi vas se običajno izredno hitro posuši.

SEVNIŠKI VESTNIK



S padavinami nadvse skopa zima povzroča precejšnjemu delu trebanjske Suhe Krajine veliko skrb pri vodooskrbi. Šofer trebanjskega Tregrada Tone Makše jo vozi na Grmado, Replje, Sela Šumberk, Vrhtrebnje, v Dobrniško dolino in v vrsto težko dostopnih zaselkov. (Foto: Železnik)

Iz kraja v kraj

SOL NE LE V SREDIŠČIH — Še na Mirni ob zadnjem snegu cesta ni bila kaj prida soljena. Pač pa so posolili celo cesto na Debenec, za kar so se pobrigali mo kronoški gozdarji, da lahko vozijo les. Raztrosili so 1.6000 kg soli.

MAŠKARADA ŽE V NOVI DVORANI — Dela pri preurejanju dvorane miranskega TVD Partizan dobro napredujejo. Na predpustno soboto naj bi v njej pripravili že maskarado.

IZ VELIKE HIŠE — Mokronoški lartarji so se odrekli dolenjskim tiskarjem za tiskanje svojega glasila „Mokronoška lartarija“. Ljubljanska tiskarna Dela je bila namreč cenejša. Časopis je bil dotiskan minuli četrtek v 5.000 izvodih. Lartarji so v njem razgrnili tudi svoje finance. V blaginji so imeli lani 120.000 dinarjev. Marsikomu so širokogrudno priskočili na pomoč.

TUDI ZAMUDNIKI DOBRODOŠLI — Društvu prijatelj mladi ne nekateri kolektivi še nakazali denar za novoletno obdaritev otrok. KPD Dob je prispeval po 20 dinarjev na zaposlenega, po 40 dinarjev, kakor je določeno tudi v sporazumu, so nakazali še iz trebanjskega zdravstvenega doma in novomeškega Gozdnega gospodarstva, tozd Trebnje. Tiste, ki se še niso oglasili, bodo ponovno opomnili.

ZAKAJ NASPROTOVANJE? — 47 gospodarjev je prispevalo denar za ureditev ceste od Stana proti cerkvi na Debenec. Menda je bilo na teh treh kilometrih cestišča ob teh akcijah nekaj narejenega prvič po vojni. Zato se zdi nenavadno, da akcije ne podpira delegat krajevnih skupnosti. V začetku lanskega decembra je bilo glede tega izrečenih nekaj hudih besed, 11. decembra je ta delegat še telesno obračunal z blaginjskim. V glavnem gre za staro pot...

TREBANJSKE NOVICE

S strokovnjaki še ceneje

Črnomaljski Biro zlasti dobro sodeluje z novomeškim Dominvestom — Najprej morajo dobiti naročila, da bodo lahko zaposlili strokovnjake

Od 19. januarja letos se biva črnomaljsko Stanovanjsko podjetje imenuje Biro za ekonomiko, urbanizem in vzdrževanje hiš. Ta delovna organizacija ima v svojem predmetu poslovanja zapisano, da lahko izdeluje investicijske programe, vodi tehnično organizacijo poslovanja, opravlja razne analize in planiranja poslovanja gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, za samoupravno stanovanjsko skupnost opravlja tehnična in druga strokovna dela itd.

„Za sedaj še ne moremo delati vsega, za kar smo pooblašteni,“ je dejal direktor Biroja Djordje Vujović. „Predvsem nam manjka strokovnjakov. Zaposeliti bi morali najmanj dva arhitekta in enega ekonomista. V načrtu imamo, da bi to vrzel čimprej zapolnili.“ Vendar je zaposlitev strokovnjakov povezana z drugim problemom: nimajo dovolj zagonskih sredstev, da bi te strokovnjake lahko plačevali, če ne bodo imeli prej zagotovljenega dela. Za začetek bi morala vsa naročila, ki so v zvezi z njihovim predmetom poslovanja, prek Biroja, ta 13-članski kolektiv pa bi usklajeval delo in iskal najboljše in najcenejše ponudnike za izvajanje raznih del. Tesno sodelujejo z Zavodom za produktivnost dela iz Ljubljane, Urbanističnim inštitutom in Dominvestom iz Novega mesta.

„Če bi nas občina pooblastila za urejanje urbanistične dokumentacije, bi mi res poiskali najboljšega ponudnika. To za občino ne bi bilo nič dražje, pa še mi bi ustvarili dohodek. Ko pa bomo lahko zaposlili

strokovnjake, bomo še cenejši,“ trdi Vujović.

Danes delajo ekonomske plane razni zasebniki. Elaborat izdelajo, ga dobijo plačanega, nikoli pa ni uresničen. Nihče tudi za njim ne stoji, zato si Biro prizadeva, da bi šli taki in podobni posli prek usposobljenih delovnih organizacij, ki bodo tudi odgovarjale za svoje projekte.

„Dominvest in naš Biro sta organizaciji, ki jima je največ do tega, da bi naša regija napredovala. Ne enim ne drugim ni do tega, da bi si razdelili regijo, pač pa nam gre za sodelovanje na vseh področjih,“ pojasnjuje Vujović.

Zadnje čase se je Biro zagrizel zlasti v urejanje celotne urbanistične dokumentacije. Izdelana je dokumentacija za zazidalni območji Cardak v Črnomlju in pri šoli v Semiču. Popolna komunalna opremljenost teh dveh območij bo veljala več ko 20.000.000 dinarjev. Prvi dve fazi naj bi bili končani v planškem obdobju 1976–1980.

A. BARTELI

ZA NAPREDEK TURIZMA

5. februarja je OK SZDL Črnomelj pripravila posvet, katerega so se udeležili predstavniki turističnih organizacij, SZDL in izvršnega sveta. Beseda je tekla o doseganju delu in aktivnosti turističnih organizacij v občini in njihovih bodočih nalogah. Razpravljali so tudi o močnosti ustanovitve poslovnih skupnosti za turizem.

Črnomaljski praznik

Praznovanje letošnjega praznika občine Črnomelj se bo začelo v sredo, 18. februarja. Ob 15. uri bo v restavraciji Beti—tozd Črnomelj sprejem za nove člane Zveze komunistov in podelitev izkaznic okrog 70 novosprejetim članom. Nato bodo zaslužnim občanom podelili odlikovanja predsednika republike tovariša Tita.

Istega dne ob 19. uri bo v kulturnem domu slavnostna akademija. Kulturni program bodo izvajali gostje iz pobratene občine Duga Resa na Hrvaškem.

Na dan praznika, 19. februarja, bo ob 8. uri delovna seja vseh zborov občinske skupščine, ob 11. uri pa slavnostna seja vseh zborov in družbenopolitičnih organizacij. Slavnostni govornik bo predsednik občinske skupščine ing. Martin Janžekovič. Ob tej priložnosti bodo prvič podelili plakete občine Črnomelj.

V okviru praznovanja bo več športnih tekmovanj, ki jih prireja TTKS. Najzanimivejše bo srečanje nogometnih in košarkarskih ekip iz Črnomlja in Duge Rese.

DELO SZDL NA TERENU

Konec prejšnjega meseca so bili na terenu sestanki razširjenih političnih aktivov, na katerih so določili strukturo in število organov krajevnih skupnosti. V izdelavi so statuti KS, ki jih bodo zbori občanov sprejemali marca.

Dragocena voda

Krizo ob letošnji suši in hudem pomanjkanju vode je, kakor se morda čudno sliši, zadnji sneg še zaostрил. Cisterne, ki ljudem vozijo dragoceno vodo, v nekatere bolj odročne ali višje ležeče vasi zaradi snega sploh ne morejo in ljudje so prepuščeni sami sebi.

„V krajevni skupnosti Griblje imamo ljudje pozimi največ težav z vodo,“ je potožil kmet Jože Mravinc iz Cerkvišča. „Do Kolpe, od kjer vozimo vodo vsaj za živino — če je res hudo, morajo gospodinjice tudi kuhati s to vodo — je tri kilometre ceste, od tega je en kilometer neprevozne; dva kilometra smo je sami popravili s pomočjo KZ Črnomelj. Do sedaj so od vsake hiše delali najmanj osem dni, in to po 10 ur na dan.“

V Cerkvišču je 29 hiš, od tega sta dve prazni. Vsačnov je prek 100, govedi pa okoli 150 glav. Potrebe po vodi so torej velike in vsak gospodar se mora znajti, kakor ve in zna. „Vsak dan naložim na traktor dva sode in se odpravim po vodo v Krasinec,“ pripoveduje Mravinc. „Če bi mi vodo vozili s cisterno, bi me to preveč stalo, saj menda za tri kubike, kolikor držijo cisterne Komunalnega podjetja, zaračunajo 200 dinarjev. Tri kubike pa imam laž komaj za tri dni.“



Te težave se ponavljajo iz leta v leto, zato je edina rešitev, da vas dobi vodovod. Po načrtu naj bi ga dobila v tem petletnem obdobju, potegnili pa bi ga iz 2 km oddaljenih Pavičev.

Ljudje iz krajevne skupnosti Griblje se pritožujejo tudi nad cesto, ki jo vzdržujeta dve KS: ena spada pod Črnomaljsko, druga pa pod metliško občino.

A. B.

Mladina obtožuje

Po Metliki se kar naprej kroji govorice, da mladina v svojem klubu popiva, se pretepa in sploh — dela družbi samo škodo. Na srečo občani vedo, kakšni ljudje kritizirajo. Največ vedo navadno o nepravilnostih v mladinskih prostorih povedati tisti, ki v njih še nikoli niso bili in ki jim je prenašanje laži v prostem času edino opravilo. Verjetno mislijo ocenjevalci mladinskega dela, da vsi plakati, ki vabijo na najrazličnejše prireditve, visijo zaradi lepšega in da vabila pošiljamo zato, ker vemo, da v klub pretepačev, pijancev (ni dolgo tega, kar je klub veljal tudi za zbiranje narkomanov?) ipd. spodobnih občanov ne bo. V nečem pa imajo kritikastrji le prav. Mladi delamo, pripravljamo predstave, vabimo, pošiljamo vabila, vabimo ustno, občani pa se obnašajo tako, kot da nas ni. Če bo še dolgo tako, bo vnete mladince verjetno minila volja. Da se mladinskih prireditev Metličani ne udeležujejo, naj našteto nekaj primerov: na ustanovni občini zbor smo vabili vse občane, s posebnimi vabili tudi predstavnike družbenopolitičnih organizacij in interesnih skupnosti. Razen mladincev ni bilo nikogar. Predavanja o alkoholizmu in narkomaniji (predaval je dr. Blaž Mlačak) sta se poleg 50 mladincev in mladink udeležila le dva občana. Na ure pravljic — pripravljamo jih vsako drugo nedeljo — prihaja le malo otrok, za kar so krivi starši.

Res je, da je mladinski klub namenjen predvsem mladini, menimo pa, da bi lahko vsaj nekatere odgovorne ljudi v mestu moralo zanimati, kaj in kako delamo mladi, kakšne načrte imamo, ali so načrti dobri, slabi itd. S svojim doseganjem in prihodnjim delom bomo poskušali dokazati, da „zgodbe“ o mladinskem klubu niso resnične. Upamo pa, da nam bodo predstavniki družbenopolitičnih skupnosti pri našem delu — prav gotovo ga poznajo — pomagali in verjetno bomo prav z njihovo pomočjo poslej pripravili še več prireditev, ki so doslej minevale brez prisotnosti občanov.

IZVRŠNI ODBOR MLADINSKEGA KLUBA

Bo INDOK center zaživel?

V Metliki se potegujejo za kvalitetne informacije — Koordinacijski odbor predlaga ustanovitev INDOK centra

Tako kot v prenekaterih slovenskih občinah tudi v metliški že lep čas ugotavljajo, da je pravih delegatskih informacij premalo. Če bi informacije sicer merili v kilogramih, bi jih bilo kar dovolj, ker pa je merilo dobre informacije razumljivost, preprost domači jezik, jedrnatost itd., je sedaj kvalitetnih informacij premalo.

Zato so v občini pred kratkim imenovali koordinacijski odbor za vodenje politične akcije za ustanovi-

tev informacijsko—dokumentacijskega (INDOK) centra. Odbor se je že sestal in razpravljao o možnostih ustanovitve. Ugotovil je, da je INDOK center močno potreben, da pa bodo imeli pri ustanavljanju vrsto težav. Prvi in največji problem so kadri, prebroditi bodo morali tudi prostorsko stisko, ustanovitev potrebnih centrov pa lahko ovira tudi pomanjkanje denarja. Kljub naštetim težavam je odbor sklenil, naj INDOK center ustanovijo, in sicer za občino, v vseh večjih delovnih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih. V nekatere manjših delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih pa naj bi ustanovili le informativne skupine, ki bi se povezovala z občinskim centrom.

ENODNEVNI IZOBRAŽEVALNI SEMINAR

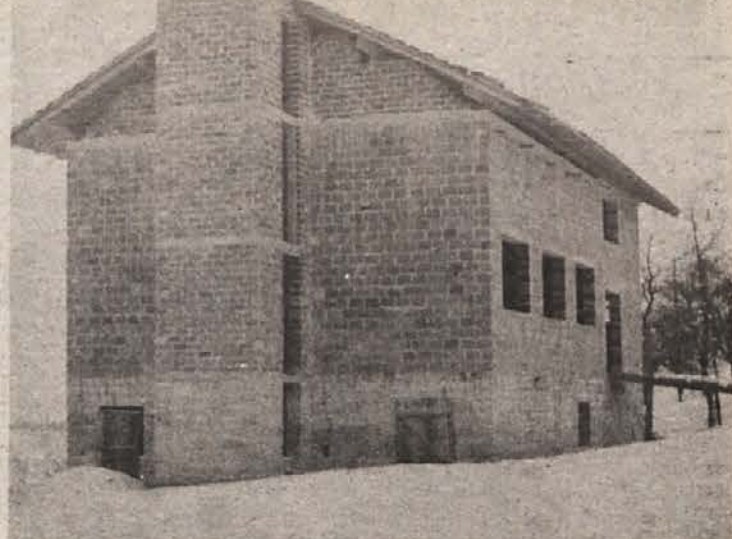
Komite občinske konference ZKS Metlika bo 13. februarja pripravil izobraževalni seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZKS, svetov ZK, članov komiteja in predsednikov komisij pri komiteju in konferenci. O politiki ekonomske stabilizacije v luči načrtovanja bo govoril predsednik komisije za družbenoekonomske odnose in socialno politiko pri CK ZKS Tone Krašovec, o krepitvi osnovnih organizacij ZK (povezano s sklepi 5. seje CK ZKS) Peter Hedžet, predsednik komisije za organiziranost in razvoj ZK pri CK ZKS, o idejni problematiki v kulturi pa Vlado Škof, predsednica metliške temeljne kulturne skupnosti.

SZDL: PREDLOGE POSLATI DO 20. MARCA

Občinska konferenca SZDL bo tudi letos podelila priznanja Osvobodilne fronte in že sedaj opozarja krajevne organizacije SZDL, družbenopolitične organizacije, društva in delovne organizacije na vprašalnik o predlaganih kandidatih za priznanja OF. Predloge naj predlagatelji pošljejo najkasneje do 20. marca.

LOKOVICA: SE LETOS ASFALT

Pred dobrim mesecem so se na zboru delegatov Lokvičani pogovarjali o organizaciji akcije, s katero bi zbrali vsaj začetno potrebno vsoto za asfalt, s katerim bi prekrili izredno slabo cesto od avtobusne postaje do središča vasi. Občani so se odločili, da bo vsaka hiša prispevala po 3000 dinarjev. Nekatera gospodinjstva bodo denar za asfalt prispevala takoj, druga pa obrokoh. Lokvičani pričakujejo, da bodo zbrali okoli 18.000 dinarjev, akcijo pa bodo podprli tudi s prostovoljnimi deli.



Kadar se prebivalci obeh Lokvic in Trnovca dogovorijo za skupno akcijo, jo kljub številnim težavam vedno opravijo tako, kot so si jo zamislili. Pred dobrima dvema letoma so se pogovarjali o novem gasilskem domu in v letu dni je na Lokvici zrasla mogočna stavba, v kateri bodo razen gasilcev imeli svoje prostore člani vseh drugih družbenopolitičnih organizacij in seveda tudi občani. Na sliki: gasilski dom na Lokvici, ki čaka še na zaključna dela. (Foto: J. Pezelj)

Zapolnjena pomanjkljivost

31. januarja so v Metliki ustanovili Društvo upokoencev — Letna članarina 10 din — Okoli 200 članov

Zadnji dan v minulem januarju je iniciativni odbor za ustanovitev metliškega društva invalidov uspešno sklenil svoje nekajmesečno delo. Na ustanovnem občnem zboru je dobila metliška občina kot ena prvih v dolenski regiji, po poročilu pripravljalnega odbora o prizadevanjih na ustanovitvi in po obravnavanih društvenih pravilih, samostojno društvo invalidov.

Občinska konferenca SZDL, ki je sprožila akcijo za novo

društvo, ni šla v ustanavljanje zgolj zaradi nove organizacije, pač pa zavoljo potrebe. V metliški občini prebiva okoli 200 invalidov, ki so bili — ali manj prepuščeni sami sebi. V okviru novoustanovljenega društva pa bodo lahko uresničevali pravice, ki so bile zanje (po besedah invalidov) doslej samo napisane v zakonih in drugih samoupravnih aktih. Na sestanku je govoril tudi tajnik Zveze društev invalidov SR Slovenije Franc Štajner, ki je Metličanom obljubil strokovno in gmotno pomoč.

Novo društvo bo na podlagi samoupravnega sporazuma združeno v slovensko društvo invalidov, pri svojem delu pa bo sodelovalo z ustreznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, občinsko konferenco SZDL, s krajevnimi skupnostmi, z organizacijami za rehabilitacijo invalidov, socialnimi in humanitarnimi organizacijami itd.

Prva naloga društva je, da invalidom pomaga pri rehabilitaciji in pri vključevanju v družbeno življenje, društvo bo spremljalo zdravljenje in zaposlovanje svojih članov, se zavzemalo za ustrezno varstvo pri delu svojih članov, razvijalo športno, kulturno in rekreativno dejavnost, zastopalo in uveljavljalo koristi in interese invalidov v skupnostih pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, skrbelo za vzgojo, izobraževanje, varstvo, socialno skrbstvo itd.

Kot je pokazal ustanovni sestanek, se bo v članila večina metliških invalidov, saj znaša članarina za celo leto vsega deset dinarjev.

Sprehod po Metliki

OSNOVNOŠOLCI so pripravili ob slovesnem kulturnem prazniku bogat program, v katerem je sodeloval pevski zbor, recitatorji in dramska skupina, ki se je pod vodstvom tovarišice Ivanke Rus naučila uro in pol trajajočo mladinsko igrice. Lepo in zanimivo bi bilo, ako bi se mladi igralci predstavili tudi širšemu občinstvu v domu Partizana.

PRED VITRINO FOTO—KINO KLUBA FOKUS se že dolgo ni ustavljalo toliko ljudi kot te dni, ko so bile razstavljene nekatere fotografije s svetovne razstave. Pozornost ljudi so privlekli raznoliki in šokantni motivi. Organizator mini razstave zasluži vso pohvalo.

VOĐSTVO MLADINSKEGA KLUBA pripravila zanimivo razstavo—kiča. Gradivo za razstavo prinašajo mladinci, stalni obiskovalci kluba, med katerimi pa je, žal, vse pre-

malo delavske mladine. Le-ta nekako ne najde pravega stika in se ne vključuje v delo, ki je zadnje čase zelo razgibano.

V ZASTAVINEM SERVISU V NOVOTEHNI imajo vedno polne roke dela. Promet se jim nekoliko zmanjša le ob koncu meseca, ko poide ljudem denar. Da opravljajo mehaniki svoje delo, kot se spodobi, pričajo primerki strank, ki prihajajo od zelo daleč. Nekateri celo prespijo v hotelu, da so drugi dan prej na vrsti.

21. FEBRUARJA bo v domu Partizana zelo zanimiva prireditev. Zveza afriških študentov iz Maribora bo predstavila gledalcem skoraj v dvehurnem programu narodne plesne, pesmi in običaje Afrike. Na prireditvi vas opozarjamo tako zgodaj z ato, da si boste lahko rezervirali čas in si pravočasno oskrbeli vstopnice.

ZIRIJA SPREJELA POSLOVNIK

5. februarja se je na prvi seji sestala žirija za podelitev plaket občine Črnomelj. Člani komisije so sprejeli poslovnik in obvestili vse organizacije, naj komisiji pošljejo svoje predloge. Letos, ko prvič podeljujejo ta najvišja občinska priznanja, bo plakete dobilo pet občanov.

»Dolenjski list« v vsako družino



Le živalska sled pelje do pozabljenih stogov na zasneženem travniku. Sme in zajci bodo slastne mrve v teh težkih časih gotovo veseli — če jim je ne bo gospodar prej odnesel... (Foto: A. Bartelj)

Črnomaljski drobir

ZA STRELCE POSKRBLJENO Občinska strelska zveza se je res



„Gosposka in zima ne prizaneseta,“ pravi star pregovor. Gotovo se je po tem ravnal tudi gospodar v Ulici Mirana Jarca v Črnomlju, ki si je še v tistih časih, ko je kazalo, da bo vsak čas pognalo prvo cvetje, pripravil, nacepil in zložil drva za dolgo in mrzlo zimo.

potrudila, da si streljanja željnimi občanom ni treba za tarče izbirati vrabce. Na strelišču za zračno puško, ki je odprto vsak dan razen nedelje od 13. do 17. ure, se lahko po urniku vrstijo vsi, ki radi preizkusijo mirno roko in ostro oko.

PRIPRAVE ZA PUSTA — Črnomaljsko pustno društvo „Presta“ se je letos resno lotilo svojega dela — če je delo pustnega društva sploh lahko resno. Več kot mesec dni pred pustom so imeli občni zbor. Seveda ni nikjer rečeno, da je občni zbor v gostilni „Pri Rojcu“ jamstvo, da bo pustovanje res veselo.

NAJ BO OBČINSKA — Na cesti Omota-Gradnik-Krvavčji vrh se je v zadnjem času avtobusni promet zelo povečal, zato si krajevna skupnost Semič, ki mora to cesto sedaj vzdrževati, prizadeva, da bi postala občinska.

UMRLI STA Marija Tome iz Kanizarice, stara 78 let, in Amalija Romšek iz Kočevja pri Črnomlju, stara 65 let.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Kmalu podražitev stanovanj

Stanovalci so že ali bodo v teh dneh deležni še nekaterih drugih podražitev

Tajnika Samoupravne stanovanjske skupnosti (SSS) Kočevje Dušana Oražma smo zaprosili za razgovor o nekaterih novostih in zanimivostih s stanovanjskega področja.

DL: — Tudi letos se bodo stanarine zvečale. Kdaj in za koliko?

ODG.: „Po predlogu Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije bo znašalo zvečanje 20 odstotkov, večje stanarine pa naj bi začeli zaračunavati z aprilom. Predvideno pa je še občutno višje točkovanje stanovanj v blokih, ki imajo lastno centralno ogrevanje, in sicer za 12 do 18 odstotkov. Tako zvišanje je potrebno zato, ker je treba kotlovnice po 15 do 20 letih obnoviti, njihova amortizacija pa doslej v točkovanje ni bila zajeta. Povedati moram tudi, da so sedanje stanarine še premajhne, se pravi, da ne zadostajo niti za uspešno vzdrževanje stanovanj, še manj pa da bi s sredstvi amortizacije gradili nova stanovanja.“

DL: — Kako je bilo z denarno pomočjo (subvencioniranjem) stanovalcev socialno šibkim družinam?

ODG.: „Lani je subvencioniranje zajelo 9 družin, letos pa računamo, da se bo število zvečalo na 50 do 60. Subvencioniranje zajame le stanarino, ne pa tudi ostalih stroškov (kurjava, voda, kanalizacija itd.), kakor so nekateri predlagali.“

DL: — SSS opravlja tudi inkasantsko službo za nekatere druge komunalne delovne organizacije. So tudi pri njih predvidene podražitve?

ODG.: „Voda se je podražila od 2,70 na 3 din, odvoz smeti pa od 0,15 din od kv. metra stanovanja na 0,28 din. Prav bi bilo, da bi tisti, ki dovoljujejo podražitve, svoje sklepe javno objavili, oziroma obvestili potrošnike. Zdaj namreč vso kritiko na račun podražitev poberejo inkasanti.“

DL: — Se bo podražila tudi najemnina za poslovne prostore in za koliko?

ODG.: „Na osnovi osnutka novega odloka o najemninah za poslovne prostore smo že pripravili približne izračune. Ugotovili smo, da bi se v Kočevju najemnine za poslovne prostore občutno povečale, in sicer od približno enkrat pa do prek 15-krat. Seveda pa ne bodo najemnine zaračunane po najvišji dopustni ceni za obrtne delavnice, ki jih hujno potrebujemo, knjižnico in še nekatere. Posamezne delovne organizacije so tudi že izrazile pripravljenost, da bi prevzele nekatere

lokale in jih potem tudi bolje vzdrževale. Zal pa bi pobrali le dobre, nove lokale, stare pa bi prepuščili v vzdrževanje SSS.“

DL: — Ste predvideli še kakšno drugo podražitev?

ODG.: „Ovesti nameravamo še redno pobiranje obratovalnih stroškov, ki naj bi po sedanjem predlogu znašali 0,60 din od kv. metra stanovanja. S tem denarjem bi hišni sveti plačevali snailke, čistila, kurjače, čiščenje greznic, čiščenje snega, vzdrževali bi hišno kanalizacijo itd. Pobiranje tega prispevka je potrebno predvsem v večstanovanjskih stavbah, saj v manjših hišah že zdaj vse to urede kar sami stanovalci.“

DL: — Bi se na kaj radi opozorili hišne svete in stanovalce?

ODG.: „Stanovalci naj bi se za reševanje vseh težav, ki jih imajo, obračali le na hišne svete, in ne naravnost na SSS. Hišne svete pa bi opozorili, naj nam do konca februarja pošljejo svoje predloge za letošnje investicijsko vzdrževanje posameznih stavb.“

J. PRIMC

Urednikova pošta

Dobili smo pismo Jožeta Žagarja iz Kočevja, Cankarjeva 5, v katerem pravi, da nam je že decembra poslal dva prispevka, od katerih je bil eden („Kostelci dočkali svojo cesto“) objavljen 15. januarja, drugi („Kostel ob Kolpi“) pa še ne. Izrazil je prepričanje, da bo objavljen že danes, hkrati pa tudi svoje mnenje, da je vreden objave, in zato upa, da zanj ni nobenih zadržkov.

Posebni zadržki res ni, razen da je članek dolg kar 93 tipkanih vrst in da ga nismo mogli skrajšati na manj kot na 78 vrst, ker bi sicer lahko prizadeli njegovo vsebino. Tako dolg članek pa lahko uporabimo samo na celi kočevski strani, ki izide le vsakih 14 dni, in sicer kot podlistek.

Vendar imajo pri tem podlistku spet prednost prispevki, ki so po naši oceni pomembni za vso občino, ki so zanimivi za kar najširši krog bralcev ali ki so vezani na datume (razni jubileji itd. pa še ti so, kot lahko vidite, običajno objavljeni z zamudo). Če bi bil za podlistek le en kandidat, bi bila izbira lahka, na našo srečo pa je izbira kar precejšnja.

Vendar pa je možnost, da je kakšna stvar hitreje objavljena: napišano mora biti krajše, da lahko dobi mesto kjerkoli na komunisti strani ali celo na ostalih straneh lista. Največ možnosti, da bodo hitro objavljeni, imajo razen zanimivih in aktualnih prispevkov tudi tisti, ki so napisani kar najkrajše. V načelu na komunisti straneh niti ne objavljamo prispevkov, ki so daljši od 35 tipkanih vrst, razen če so posebno pomembni ali zanimivi za večjo skupino občanov. Najbolj pa smo veseli prispevkov od 5 do 25 tipkanih vrst.

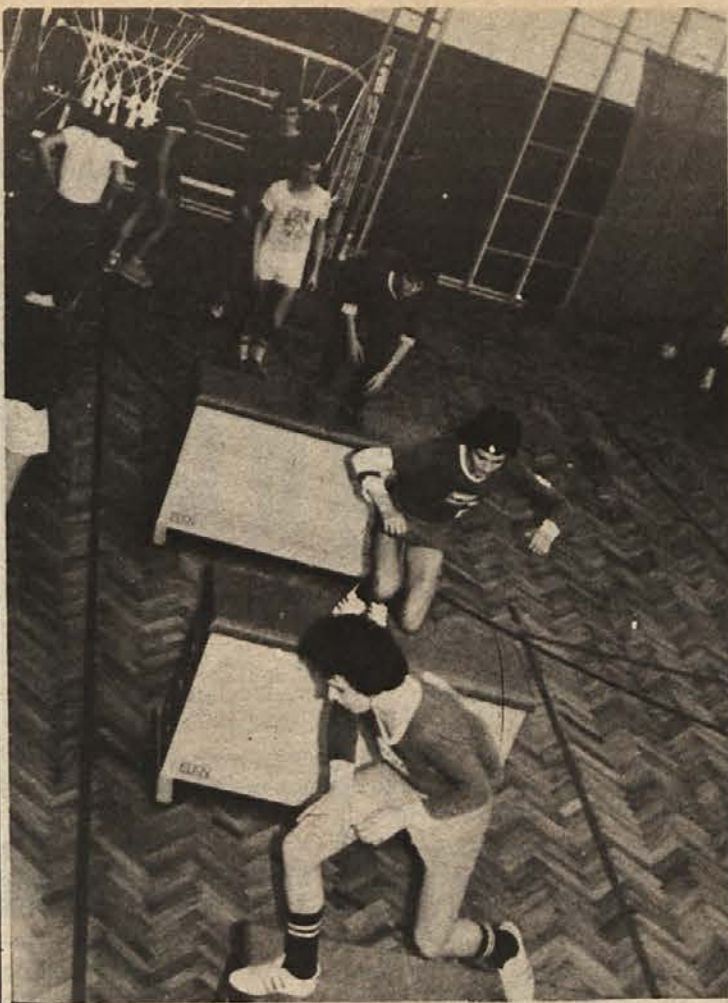
Današnja pošta ni namenjena le Jožetu Žagarju, ampak tudi ostalim dopisnikom z območja občin Kočevje in Ribnica, ki se včasih sami sprašujejo ali pa sprašujejo nas, zakaj njihov prispevek še ni objavljen. Vendar moramo takoj povedati tudi, da morajo včasih iz enakih vzrokov čakati na objavo tudi prispevki naših rednih novinarjev, kulturnih delavcev in drugih.

Predstava domačinov

Klub kulturnih delavcev Kočevje je v počastitev Pršernovega dne predelal 7. februarja kulturno-umetniški večer, na katerem so se gledalci, ki so do zadnjega kotička napolnili gimnazijsko dvorano, predstavili domači kulturni delavci. Izmed kulturnih skupin sta nastopili nonet „Rog“ iz Zelj in Folklorna skupina pod vodstvom Cveta Križa. S svojimi deli so se predstavili še Marjanja Colarič, Rudolf Mohar, Peter Vovk, Nebojša Ignjatovič in Franc Lovšin. Glavni in odgovorni urednik „Kočevskih razgledov“ (ob tem prazniku je izšla 3. številka) Mirko Levstek je povedal, kako ta kulturna revija nastaja, za presenečenje večera pa je poskrbel dr. Božidar Tomič, ki se je predstavil kot dober igralec na miniaturni orglici. Zvečer je bil v Hotelu Pugled še sprejem za kulturne delavce, ki sta ga organizirala predsednik skupščine TKS Dušan Oražem in predsednik izvršnega odbora TKS Kočevje Miloš Humek.

OCENA KONFERENCE ZK

Na nedavni zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje so kot uspele ocenili pravkar končane volilne konference osnovnih organizacij ZK. Večja delavnost komunistov je odprla tudi več neresenih vprašanj. Kot najboljšie so bile ocenjene konference v Tekstilani, Melaminu in Fari. Več o oceni konferenc bomo še poročali.



Med šolskimi počitnicami so v novi kočevski telovadnici dopoldne in popoldne vadili ribniški športniki – rokometarji. (Foto: Primc)

RAZVILI KULTURNI PRAPOR

Osrednja proslava ob letošnjem kulturnem prazniku je bila za ribniško občino v nedeljo, 8. februarja, v Dolenji vasi. Na njej sta nastopila dekliški in moški pevski zbor iz Dolenje vasi, oba pod vodstvom Andreja Petka, in mladi recitatorji KUD France Zbanič iz Dolenje vasi, ki so izvedli priložnostni recital. Ob tej priložnosti so razvili tudi prapor KUD France Zbanič, ki mu je botrovalo 12 botrov, 68 posameznikov in organizacij pa je zanj darovalo žebličke. Na svečanosti je govoril domači družbenopolitični in kulturni delavec France Grivec. Več o tej prireditvi bomo še poročali.

POPRAVEK IN OPRAVIČILO

V zadnji številki Dolenjskega lista je na ribniški komunisti strani prišlo do neljubih napake. V okviru nad člankom „Kako praznovati dan žena?“ je bil objavljen sicer pravilen podpis pod fotografijo, fotografija pa je bila napačna. Pod objavljeno fotografijo, ki bi morala stati drugje samostojno, pa bi moral biti podpis, ki bi govoril, da v Ribnici še nobena organizacija ne pripravlja pustnega karnevala, vendar bo gotovo tudi letos za ta „praznik“ lepo, če je bilo doslej vsako leto. Do zamujene fotografije je prišlo v našem tehničnem oddelku. Bralcem se zaradi napake opravičujemo. Opravičujemo pa se tudi Francetu Brusu, ki je avtor objavljene fotografije.

Bo zdaj v gostiščih več reda?

Pred kratkim smo pisali o določilih iz ribniškega novega odloka o javnem redu in miru, ki se nanašajo na lastnike psov. Tokrat pa si ogledimo še nekatera določila, ki se nanašajo na gostinske osebe in obnašanje v gostinskih lokalih. Takih prekrškov je namreč pri nas veliko. Pogosto pa alkohol botruje še drugim kaznivim dejanjem.

Kartanje v javnih lokalih lahko prepove zasebni gostinec, gostinski podjetje ali organ za notranje zadeve. Sklep o tem mora biti objavljen na vidnem mestu. Tudi karte so namreč lahko vzrok za izgrede in

pretepe, zaradi česar je tak ukrep pravičen.

Kaznovan bo tudi poslovodja, samostojni gostinec ali oseba, ki ji je zaupano vodenje gostišča, če ne stori vsega potrebnega, da ni iz gostin-

skih prostorov odstranjen vsak, ki je pijan, ki ogroža javni red in mir ali vzneta zgrajanje, in če ne zapre gostišča takrat, ko bi ga moral. Kaznovan pa bo tudi tisti, ki se na poziv odgovornih oseb po končanem obratovalnem času ne odstrani iz gostinskega lokala, prireditvenega ali drugega javnega prostora.

Kazni so določene tudi za starše ali skrbnike, ki mladoletnike puščajo same v gostinske lokale, kjer se točijo alkoholne pijače, se pravi, če premalo skrbijo, kje so otroci. Vendar ta določila ni prestroga. Marsikdo bo menil, da je celo preblaga, saj velja le, če otrok še ni star 15 let in če je v gostišču po 21. uri.

Zanimivost odloka je, da so za nadzorstvo nad določili tega odloka odgovorni ne le miličniki in služba za notranje zadeve pri občinski skupščini, ampak tudi vsi občani. To je povsem v redu in prav ter v skladu s samoupravnim sistemom, saj smo vsi dolžni skrbeti in varovati vse in tudi javni red in mir. To je bistvo družbene samozastite. Hkrati pomeni to določilo, da bo odpadlo dosedanje kar prepogosto prelaganje odgovornosti na miličnika in druge, saj smo občani doslej pogosto govorili: „Ukrepajo naj odgovorni organi.“ Zdej smo tudi sami odgovorni. Vendar je tudi res, da poslej ne bi smeli miličniki in drugi počivati in čakati, da bodo vse rešili občani. Vsi – nekateri po službeni dolžnosti, nekateri kot občani – smo dolžni varovati red in mir, pa tudi vse naše pridobitve in premoženje.

J. PRIMC

Še enkrat o kinu v Ribnici

Novi dom JLA v Ribnici je pridobil večer za kraj in vrsto dejavnosti, ki so do sedaj delale in se razvijale v neprimernih razmerah. Z njegovo dograditvijo pa so nastali tudi nekateri nepotrebni problemi.

V novem domu, ki je plod izredno dobrega sodelovanja med občinsko skupščino in garnizijo, so mnogi našli prostore ali pa jih še bodo. Tu je prostor za novo knjižnico; učilnice, ki jih bodo uporabljale posamezne OŽD za potrebe izobraževanja zaposlenih; prostor za potrebe ribniških godbenikov, ki delajo in vadijo v nemogočih prostorih; sodobno kegljišče, na katerem bodo slej ko prej tudi občinska sindikalna prvenstva. Vrsta manjših dvoran je namenjena med drugim tudi za letne konference raznih organizacij in društev.

Omeniti moramo še novo kino dvorano, ki jo po ureditvi in opremlitvi primerjamo s kinom Komuna in Vič v Ljubljani. Nikjer se ni takšno, razen pri kinu. Ze vrsto let je bil Ribničanom na razpolago le kino v prostorih TVD Partizan, ki pa niso najbolj udobni. Sedaj, ko so se pri novem kinu odločili, da prično z rednimi predstavami, so nastopile nekatere težave, čeprav so se odgovorni želeli dovolj zgodaj dogovoriti o nadaljnjem delu starega kina. Zal do dogovora ni prišlo.

Glavna težava je bila predvsem v tem, ker so zaposleni pri kinu TVD že lani načrtovali za letošnji dokončen dohodek kina, ki bo sedaj, če ne bo kinopredstav, odpadel. Vprašanje je, kdo bo Partizanu nadoknadil predvideni dohodek.

Verjetno pa je pomembnejše, da bodo pričeli v novem kinu redno predvajati predstave in da bo konec razprav, kje kinopredstave, kdo bo nadoknadil planirano izgubo itd. Gledalci sami se bodo odločili, kaj je zanje boljše. Pri tem ne smemo zganjati sentimentalnosti, češ da je v TVD bil kino že od vsega začetka, da je to v starih časih bil Sokolski dom ipd. Vse stvari v življenju so minljive in vse se prilagaja sodobnemu načinu življenja.

Pred kratkim je zasedal odbor, ki ga sestavljajo predstavniki Festivala, kulturne skupnosti, osnovne šole, občinske skupščine doma JLA. Na njem je bil sprejet dogovor, da se v kinu doma JLA prično predstave zadnji dan januarja, ko je bila tudi premierska predstava. Dogovorjeno je bilo, da bodo predstave vsako sredo, četrtek, soboto in nedeljo ob 19. uri. Ob nedeljah bo predstava tudi ob 15. uri, po potrebi pa bo ob 10. uri dopoldne organizirana matinea.

Ko se bodo pričeli v domu JLA plesni večeri, ki bodo predvidoma vsako soboto ob 20. uri, bo predstava v kinu premaknjena na 17. uro.

F. ŽELEZNIK

Ribniški zobotrebci

KULTURNO ZA PRAZNIK ŽENA – Občinski sindikalni svet je zavzel stališče, da je treba 8. marec praznovati kar najbolj dostojno in primerno, se pravi s kulturnimi prireditvami. Tudi pri praznovanju dneva žena bi bilo treba upoštevati splošna stabilizacijska prizadevanja, se pravi, da naj ne bi prirejali pretirano dragih pogostitev. O tem in drugih svojih stališčih je sindikat pismeno obvestil delovne kolektive.

SOLIDARNOST – Filatelistično društvo Kočevje je dalo soglasje za odobrenje investicijskega posojila in garancije za zagotovitev sredstev za ureditev otroške varstvene ustanove (vrta) v Ribnici. Pismena izjava za pogojno odobritev je bila dana ljubljanski banki, podružnici v Kočevju. Sklep odbora Filatelističnega društva je bil izglasovan soglasno.

POPIS ŽIVINE – Pred kratkim so v ribniški občini izvedli anketo o številu živine. To je bil vzorčni popis, ki je zajel 720 kmetij. Popisali so tudi uporabo umetnih gnojil. Ker popis ni zajel vseh kmetij, žal ne bo dal pravega pregleda za vso občino. Opravljen je bil na zahtevo republiškega Zavoda za statistiko.

KOLIKO SMO STARI – V občini Ribnica je starih do 6 let 11.36

odstotkov prebivalcev (v republiki 11,40 odstotkov), od 7 do 14 let 14,8 odst. (rep. 12,90), od 15 do 59 let 54,83 odst. (rep. 60,86) in nad 60 let 19,13 odst. (rep. 14,84). Ribniška občina ima torej v primerjavi s slovenskim povprečjem precej manj ljudi, sposobnih za delo, pa še izmed teh jih je veliko na začasnem delu v tujini.



— Kako boste v naši občini poskrbeli za hitrejši napredek kmetijstva?

— Zaenkrat bo največji napredek pri obrestih za posojila za posodabljanje kmetijstva, ki so doslej znašale 3 odstotke, poslej pa kaže, da bodo „napredoval“ kar na 6 do 8 odstotkov.

Vabijo nove plesalce

V Kočevju je bila lani ustanovljena pionirska folklorna skupina. Imela je že nekaj nastopov. Zanimanje za ohranitev ljudskih plesov se povečuje, zato namerava ustanoviti novo folklorno skupino, v kateri bodo plesali mladinci in mladinke, stari od 16 do 25 let. Kdor se želi včlaniti, naj se prijavi do 20. februarja v pisarni Zveze kulturno-prosvetnih organi-

zacij Kočevje v domu Partizana ali po telefonu 86-313. Sestanek vseh prijavljenih bo že v soboto, 21. februarja, v osnovni šoli Mirka Bračiča.

Novo folklorno skupino ustanavlja delavsko kulturno-umetniško društvo Svoboda Kočevje. Vodil jo bo Cveto Križ, ki dosega lepe uspehe že s pionirsko folklorno skupino na osnovni šoli Kočevje.



Folklorno skupino Svoboda bo vodil Cveto Križ, ki je imel najprej kar svojo folklorno skupino, nato so ga poslali na folklorni tečaj, zdaj pa vodi pionirsko folklorno skupino na osnovni šoli Kočevje. (Foto: Primc)

Drobne iz Kočevja

VESELJE NA SNEGU – Sneg je pobelil dolino in pobočja hribov, a žal šele ob koncu zimskih šolskih počitnic. Otroci so ga bili veseli, vendar so morali v ponedeljek v šolo. Kmalu pa je bilo vse urejeno tako, da so jim počitnice podaljšali. Zaradi tega so imeli na novem in globokem snegu še nekaj dni veselja in zdravega razvedrila. Tudi Rintza je še vedno zamrznjena, na njej pa je precej drsalcov.

RAZSTAVA TROFEJ – Lovci z območja kočevske Lavske zveze, ki dela za območje občin Ribnica in Kočevje, ter gojitveno lovišče so poslali lovske trofeje na mednarodno razstavo v Videm v Italiji. Tu bodo razstavljali lovci iz Julijske krajine, Furlanije, Koroške in Slovenije. Iz

kočevske zveze so poslali najlepše trofeje rogovja jelenov, srnjakov in gamsov, čukane veprov ter kože medvedov, volkov in divjih prašičev. Naši lovci se v močni mednarodni konkurenci nadejajo vsaj kakšne srebrne medalje.

NA TOPLO IN K HRANI – Jate pegamov so preletavale nad Kočevjem in počivale v Gaju. To so severne ptice, ki nas redko obiščejo. Verjetno so se umaknile močnim snežnim neurjem in mrazu na severu in priletele v toplejšje in mirnejše kraje. Vendar so se kmalu umaknile. Najbrž so odletele v kraje, kjer je milejša zima in več hrane.

LOV ZNAČEK – Izid žrebanja za značko „Ljubljana“ v uredništvu Antene je bil za kočevske značkarje kar uspešen. Od 200 izžrebanih jih je dobilo značko kar 5: Tatjana Špiletič, Toni Colnar, Mojca Kranjc, Marica Zajc in Roman Lunder. V poročilu o žrebanju pa je presenetljivo, da je npr. Miran Kozle iz Brestanice izžreban kar štirikrat. Najbrž je nakupil veliko Anten, da je prišel do blokov za žrebanje.

SE GOSPODARSTVENIKI NAJPRIDEJO – Po obisku našega uredništva v gosteh v Predgradu, je Ivan Rauh iz Bilje dejal: „Vemo, da vi novinarji naših težav ne boste rešili. Lepo je, da ste prišli in da nam boste pomagali, da bomo tako odgovorne organe opozorili na naše želje, predloge in zahteve. Zelo pa bi bili zadovoljni, če bi nas enkrat – podobno kot ste zdaj vi – obiskali tudi naši občinski gospodarstveniki.“



— V Kočevju prijateljem mladine ni uspelo organizirati dedka Mrza.

— Je pa zato zelo uspelo nedavno posvetovanje o organiziranju društev prijateljev mladine.

KOČEVSKKE NOVICE

Odlašanje hromi

Ob zadnjem referendumu v trebanjski občini so se delovne organizacije obvezale dati za sofinanciranje gradnje šolskih objektov in komunalno dejavnost en odstotek od doseženega družbenega proizvoda ob vsakoletnih zaključnih računih. Po načrtu naj bi se za leto 1974 in 1975 nabralo iz tega naslova 2.606.000 dinarjev. Na računu tega denarja seveda ni, do konca leta 1975 se je za predzadnje in zadnje leto nabralo le 870.048 dinarjev ali komaj 33 odstotkov!

Seveda drugače tudi biti ne more, če nekateri kolektivi sprejetih obveznosti sploh ne izpolnjujejo ali pa le delno. Med najboljšimi plačniki so, da navedemo najprej svetlo plat: Kmetijska zadruga Trebnje, Gozdno gospodarstvo Brežice – tozd Pušča, mirensko Gradbeno opekarstvo podjetje in bivše Komunalno podjetje Trebnje. Vsi ti so namreč razen predlanskega zneska nakazali tudi del zneska sproti za minulo leto.

Tisti, ki se doslej sploh še niso „spomnili“ te obveznosti, so: Kolinska – tozd tovarna za predelavo krompirja na Mirni, nekdanji Tip-top, sedaj Temenica Trebnje, IMV – mirenski tozd tovarne opreme, Iskra – tozd Elektroliti Mokronog, nekdanji mokronoški Rog, sedaj Induplati, in trebanjski Putnik. Ker bodo slej ko prej pred delovnimi ljudmi zaključni računi, ne bo odveč pogledati, da ne bi tega prispevka spet pozabili. Ne gre samo za gradnjo šol, temveč tudi za dobriški vodovod in pomemben del denarja za potrebe krajevnih skupnosti.

A. Ž.



Skupina Darka Krhina pozorno sledi njegovim navodilom za „prestop k bregu“. Za smučarske učitelje je dopoldanskemu delu na snegu sledilo tudi popoldansko delo z drugimi skupinami. (Foto: Železnik)

Trimo utrjuje naskok prvega

Tudi letos najmočnejši v občini – Kruh bo dobilo še 80 delavcev – Priprave za tozde

V letošnjem proizvodnem načrtu so si delavci trebanjskega Trima zastavili za cilj doseči celotni dohodek v vrednosti 340 milijonov dinarjev, kar je dvakrat toliko kot lani. Povečujejo proizvodnjo montažnih objektov, zajela bo lahko površino 140.000 kvadratnih metrov (lani 120.000), nova tovarna strešnih in fasadnih plošč pa bo z njimi lahko pokrila površino 520.000 kvadratnih metrov.

Cas ni investicijskim objektom prav nič naklonjen zaradi znanih omejitev, zato v prodajni službi ne drži rok križem. Tudi tu namreč že velja, da je proizvod skoraj lažje narediti kot pa prodati, zato so se bolj posvetili prodaji. Več pričakujejo tudi od skrbnejšega načrtovanja proizvodnje, kjer že opažajo večjo usklajenost med proizvodnjo in montažo. Koncu se približujejo tudi priprave za proizvodnjo novih elementov za gradnjo montažnih objektov iz lažjih elementov, ki bodo tudi cenejši. Z njimi naj bi

začeli delati v drugi polovici leta.

Vsega tega ne bodo mogli narediti s 350 delavci, kolikor jih zaposlujejo sedaj. Letos želijo na novo zaposliti še 80 novih proizvodnih delavcev, kar ne bo lahko, saj ključavničarjev enostavno ni več. Tovarna je sicer ves čas posvečala vso pozornost vajencem, na leto razpisujejo od 20 do 25 učnih mest, vendar kljub sodelovanju z osnovnimi šolami in skupnostjo za zaposlovanje dobijo le pet ali šest vajencev. Kot pravi pomočnik direktorja Jože Godnjavec, bi jih v občini pridobili več za ta

poklic, če bi pri Centru za izobraževanje v Trebnjem ustanovili oddelek ključavničarske poklicne šole.

Podobno kot vrsto let nazaj, posvečajo tudi letos mnogo skrbi izobraževanju. Za to naj bi bilo namenjenih 1,2 milijona dinarjev. Na srednjih, višjih in visokih šolah imajo letos 34 študentov, 23 delavcev študira izredno ob delu. Letos želijo pridobiti 16 rednih študentov, 17 naj se jih bi šolalo ob delu. Samo letos končuje šolanje 23 študentov, od inženirjev strojništva do strojnih in gradbenih tehnikov.

Delajo tudi na drugačni samoupravni organiziranosti. Kot vse kaže, bodo ustanovili štiri temeljne organizacije združenega dela. Rok je 1. julij.

A. ŽELEZNIK

V ŠOLO V NARAVI TUDI OTROCI ZDOMCEV

Letos se bodo v trebanjski občini zgodaj pričele priprave na poletno šolo v naravi na morju. Tabor bo odprt 34 dni, julija naj bi se v njem zvrstilo okrog 500 šolarjev vseh četrtilih razredov v občini. Poleg njih bodo še tisti, ki jih bo določila samoupravna skupnost otroškega varstva, otroci socialno šibkih staršev, otroci borcev in otroci tistih zdomcev, ki bodo prijavi svoje otroke.

Kar teži ženske

Sekcija pri SZDL začela z delom

Pred nedavnim se je pri občinski konferenci SZDL v Trebnjem sestel svet za družbeno-ekonomski položaj žensk. Tanja sveta, socialna delavka Anica Miklič, je povedala, da bodo obravnavali vsa vprašanja o položaju žensk in družine, od otroškega varstva do stanovanjske in komunalne politike.

Ne gre za posebna ženska vprašanja, vendar k marsikateri rešitvi lahko bolj pripomorejo, ker jih bolj poznajo. Nasploh so z zastopanstvo žensk v delegacijah družbenopolitičnih skupnosti zadovoljne (odstotek znaša 20 odst.) in samoupravnih interesnih skupnostih (30 odst., kar ocenjujejo dobro za začetek). V organih krajevnih skupnosti je najslabše, tam žensk praviloma ni. Ne pulijo se za samo sestavo, vendar je nedopustno, da je v delo krajevnih skupnosti vključenih tako malo žensk, ko se na tej ravni lahko rešuje toliko pomembnih vprašanj za družino.

S sedanjim otroškim varstvom niso zadovoljni. V Trebnjem ni varstva za dojenčke, ravno tako ni popoldanskega varstva. Tudi posvetovalnica za ženske v zdravstvenem domu bi morala delati več kot dvakrat na teden. V otroško varstvo bi bilo treba zajeti več otrok, posebno v drugih krajih.

Menijo tudi, da bi bilo koristno izvesti več predavanj za pomoč staršem pri vzgoji otrok, ravno tako za mlade za bolj človeške medsebojne odnose v družini. Posebno pozornost želijo posvetiti položaju kmečkih žena. V republiškem merilu se zavzemajo za pobudo, da bi tem ženskam povečali znesek za opremo novorojenčka. Člani sveta bodo skrbno spremljali vse dogajanje in sproti opozarjali na pomanjkljivosti, bodisi da gre za vprašanja družine ali žensk.

Šola tokrat na snegu

Na Mirni in v Mokronogu šola v naravi na snegu

Nekatere šole v trebanjski občini niso oklevale ob priporočilu republiškega komiteja za izobraževanje in so podaljšale šolske počitnice. Mirenska šola je že v torek, 3. februarja, pripravila šolo v naravi, pravcato šolo smučanja za učence petih razredov, podobno so storili tudi v Mokronogu. V sredo so sledili v Velikem Gabru. Drugod so se odločili drugače, na trebanjski šoli so predzadnje sredo imeli športni dan.

Na mirenski osnovni šoli pravzaprav ni bilo nikakršnega presenečenja. Že prej so imeli z vaditeljem izven šole dogovor za pouk smučanja, ko bi zapadlo kaj snega. Povernik in organizator šol v naravi v trebanjski občini Vladimir Silvester, ravnatelj osnovne šole na Mirni, je zadovoljen, da so pripravili to smučanje. „Že sedaj je treba misliti na priprave za prihodnjo zimo. To je prvi pouk na snegu za pete razrede. Razen teh smo sestavili še eno skupino smučarjev iz

Tudi v Mokronogu so imeli minuli teden smučanje za pete razrede. Otroci nimajo smučati od 26 mokronoških šolarjev, premore smučati le osmerica, še slabše



Jože Kolenc

je z okoliškimi. Zato jih delijo na dve skupini, zakaj šola premore 16 parov smučati s čevlji. Kot nam je povedal ravnatelj Franc Videčnik, jim je podaljšanje počitnic prišlo prav tudi zato, ker so bili v minulem tednu kar trije učitelji v bolnišnici.

V Šentrupertu so se opredelili za pouk, vendar naj bi se otroci vseeno naužili radosti snega, zakaj ves



Vladimir Silvester

ostalih razredov, ki so to želeli,“ ne skriva zadovoljstva s to obliko vzgoje. Ravnatelj Silvester ceni posebno entuziazem vaditeljev Darka Krhina iz Dane, ki za to žrtvuje del svojega dopusta, in Jožeta Kolenca. „Prihodnje leto bomo vključili še več vodnikov izven učiteljskih vrst, kar tudi utrjuje sodelovanje s krajem,“ meni Silvester in s tem pobija mnenje, ki ga je slišati marsikje, češ da ni ljudi.

DRAGO KRHIN, kemijski tehnik, Dana: „Če bi skozi delali po pet ur na dan, bi začetna skupina obdelala celotno šolo smučanja, kar



Franc Videčnik

minuli teden jim niso dajali nalog. Po okoliških hribih so imeli sneg pravzaprav ves zadnji teden počitnic, podaljšati pa se jih ne upajo, ker bi morali ob morebitni hujši zimi šolo zapreti, ker v takem ne morejo voziti otrok s hribov. Med učence so razdelili 15 šolskih smučali in sani.

A. Ž.



Drago Krhin

bo druga skupina tudi dosegla, najboljša skupina pa bo končala že nadaljevalno šolo. Ravnatelj se je že prvi dan, ko je zapadel sneg, povezal z nami, čeprav smo imeli to dogovorjeno že prej, čakali smo le na priliko.

JOŽE KOLENC, gostinski delavec: „Odločitev za smučarsko šolo je bila edino pravilna. Kdo ve, kako bo s snegom prihodnje leto. Ti otroci so ravno prave starosti, ob vsakem dodatnem letu bi bilo sedaj že teže.“



Jože Višček: volan šolskega kombija je uspešno zamenjal s smučmi in delal s svojo skupino ob Kolenčevi.



Skupina Jožeta Kolenca je že kar dobro vijugala med vratci. V ponedeljek so pripravili že pravo tekmovanje.



Pri mokronoški krajevni skupnosti se sprašujejo, kje je delavska kontrola pri Dolenjki: trgovina s čevlji (spodnja slika) se stiska v zasebnem lokalu, medtem ko imajo boljši družbeni lokal čez cesto že dolgo časa zaprt.

Zadovoljni z delom

Mokronoška Induplati letos spet išče nove delavke

Mokronoške konfekcionarke, ki so lani živele v negotovosti ob propadu novomeskega Roga, so že nekaj zadnjih mesecev lanskega leta videle lepšo bodočnost v sodelovanju z jarskim Induplatjem. Letos naj bi naredili 9.500 šotorskih kril na mesec, medtem ko so jih lani 7.500.

Po proizvodnem načrtu bodo to število prav gotovo še povečali. Sedanjim 55 zaposlenim se naj bi namreč pridružil še od 10 do 15 delavk. S pripojitvijo k Induplatju so povečali tudi osebne dohodke; v

zadnjem tromesečju lanskega leta so jih dvignili za 3 odst., od 1. januarja dalje je v veljavi povečanje za nadaljnjih 16 odst. Najmanjši prejemek znaša sedaj že 2.300 do 2.400 dinarjev, povprečni pa 2.781 dinarjev mesečno. Vse, kar potrebujejo za svojo proizvodnjo, v glavnem naredijo v matični tovarni (od predenja do tkanja). Šotorska krila, ki jih delajo v Mokronogu, krojijo doma, dokončane izdelke odpremljajo neposredno.

Sedaj delajo še v najetih prostorih. Tudi tisti Mokronožani, ki so zdaj še skeptični glede uspehov, bodo morali spremeniti svoje mnenje, če prej ne, vsaj takrat, ko se bo začela gradnja novih proizvodnih prostorov. Idejni načrti so nared, gradnja naj bi se pričela prihodnje leto. V te prostore bodo takrat namestili tudi novo opremo. Po besedah vodje obrata Borisa Kodriča so zadovoljni tudi s položajem svojega obrata. Imajo samostojen obračun, zastopani so v vseh organih matičnega podjetja. Tudi norme niso nedosegljive, 20 do 30 odst. delavk jih celo presega.

ne drv ne vode. Butare sem nosila pol ure daleč, po vodo je bilo treba v dolino.“ Dobri ljudje so ji slednjič obzidali vodnjak in nanesti nekaj drv. Pomagala si je tudi z dnino, da je otrokom lahko prinesla kakšen kosček kruha.

Sicer v njenem rodu nihče ni dočakal posebne starosti. Mati je umrla že pri 65. letih, pomrla so vsi bratje in sestre. Pred nedavnim ji je umrl še zadnji sin, v 68. letu. Če se ima s čim pohvaliti, je to zdravje. Pred tremi



Katarina Rajer

tedni je bila v vsem življenju tretjič pri zdravniku, in še to zato, ker jo je pregovorila hči. Pri 90 letih je delala še vse na kmetiji, ravno tako pri 95. Še predlani je plela na njivi, z dvema palicama se je dokopala do koruze, jo vso zličkala in zvezala, le obesili so jo drugi. Ravno tako je obrala ves fižol in očistila peso. Če je sila, se loti tudi kuhanja. Še vedno se lahko pohvali z dobrim vidom, z očali tudi rada prebira Dolenjski list.

Vsa dolga leta po moževi smrti se ni dala pogovoriti, da bi se drugič omožila. „Sama sem okusila, kaj je očim, tega nisem želela svojim otrokom. Imamo tudi dobre sosede. Kmet Franc Smolič ali njegovi sinovi odnašajo mleko, da je vsaj za davke. Tudi hčeri me obiskujeta,“ pove z veseljem. Sicer živita sami s sinovo vdovo.

A. Ž.

**TREBANJSKE
NOVICE**

LICITACIJA!

Skupščina občine Črnomelj — oddelek za gospodarstvo in finance razpisuje

javno licitacijo

za prodajo naslednjih nepremičnin:

1. stavba bivše osnovne šole v Rožnem dolu pri Semiču, stoječa na parceli številka 155, stavbišče, 204 m² in parc. št. 2695/1 travnik 4429 m² ter parc. št. 2695/2 njiva 426 m², vse vpisane pri vl. št. 312, k.o. Pribišje. Izključna cena znaša 27.760,00 din.
2. Poslovni lokal v Črnomlju, Ulica Staneta Rozmana št. 2, vpisan pri vl. št. 1013, k.o. Črnomelj. Izključna cena znaša 133.180,00 din.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti 10-odst. varščino od izključne cene. Varščino je plačati na račun št. 52110-781-71010 — Sklad za urejanje mestnega zemljišča občinske skupščine Črnomelj, ali v računovodstvu Obs Črnomelj.

Licitacija bo v ponedeljek, dne 23. 2. 1976, ob 8. uri v mali sejni sobi Obs Črnomelj.

PROSTO DELOVNO MESTO!

OPEKARNA ZALOG
NOVO MESTO p.o.

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

razpisuje

na podlagi 97. člena statuta prosto vodilno delovno mesto:

DIREKTOR PODJETJA

Pogoji:

1. srednja tehniška šola gradbene, strojne ali elektro smeri in 8 let delovnih izkušenj v gospodarstvu, predvsem v gradbeništvu ali industriji gradbenega materiala;
2. da ne obstaja kateri od zadržkov po 134. členu zakona o konstituiranju organizacij združenega dela.

Rok za prijave je 15 dni po dnevu objave.

Prijave z dokazili o izobrazbi in praksi pošljite na zgornji naslov z oznako „Komisija za razpis mesta direktorja“.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA GAZVODE

mizarja iz Gotne vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili vence in cvetje. Hvala vsem, ki ste nam pismeno ali ustno izrazili sožalje ter z nami delili bolečino, ki nas je prizadela. Posebno zahvalo smo dolžni vaščanom Micki in Pavletu Zefran ter Lukšičevi in Pavlinovi za nudi prvo pomoč. Hvala g. Andrianiču, ki nam je v najtežjih trenutkih prišel na pomoč. Najlepše se zahvaljujemo dr. Vodniku za zdravljenje, zdravnikom novomeške nove bolnišnice, ki so mu skušali rešiti življenje, njegovim poklicnim tovarišem za izkazano poslednjo čast, čebelarstvu in gasilskemu društvu, tovarnam Krka in Novolet, vsem trem govornikom, pevskemu zboru ter duhovnikom za opravljeni pogrebni obred in tolažilne besede. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat prisrčna hvala.

Vsi njegovi!

V SPOMIN

8. februarja je minilo prežalostno leto dni, odkar nas je tako tragično in nepričakovano za vedno zapustil naš dragi in ljubljeni

MILAN ROGELJ

iz Rdečega kala pri Dobrniču

Čas hiti, žalost v naših srcih je tem večja, ker si tako ljubil dom. Tvoja želja se ti je izpolnila, da ležiš tam, kjer si želel, čeravno nam je težko uspelo. Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, se ga spominjate, prinašate cvetje in prižigate svečke.

Žalujemo: brat Lojze, sestra Slavka z družino in mama

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre in tete

ROZALIJE GLOGOVŠEK

roj. Špendal
iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so jo spremili k njenemu zadnjemu počitku, poklonili vence in cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala zdravnikom in strojnemu osebju nevrološkega in kirurškega oddelka, še posebej pa internemu oddelku in rehabilitacijskemu oddelku za dolgotrajno in požrtvovalno nego. Hvala župniku Lapu in dekanu Ilcu za opravljen obred in poslovlilni govor, kolektivu in sindikatu splošne bolnice Novo mesto ter kolektivu trg. podj. Dolenjka za podarjene vence ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem jše enkrat iskrena hvala.

Žalujemo: sestre in bratje ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, brata in starega očeta

PETRA VESELIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ali nam na katerikoli način pomagali v teh težkih trenutkih. Hvala delovnim organizacijam za darovane vence. Posebna zahvala zdravnikom in strojnemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto za požrtvovalnost in trud, da bi našemu očetu podaljšali življenje, tov. Cvitkoviču za poslovlilne besede pri odprtem grobu, kakor tudi pevcem za žalostinko.

Žalujemo: sin Slavko, hčerke Anica, Angelca, Marica in Katica z družino ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Poln življenja in dobre volje nas je v 45. letu starosti nepričakovano zapustil naš ljubi mož, ati in stric

ALOJZ SLUGA

iz Gor. Straže 69

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu pospremili do mnogo preranega groba. Posebna zahvala podjetju Gorjanci iz Straže za spremstvo in pomoč, tov. Ivanetiču za organizacijo pogreba, tovarišema Lukiču in Mirtiču za poslovlilne besede, tov. Birsu, podjetju Novolet Straža, gasilec, godbi Novolet, pevcem Gorjancev in župniku za opravljeni obred. Najlepša hvala družinam Sečan, Vehar, Oberstar in Gazvoda ter vsem ostalim sosedom.

Žalujemo: žena Ani, hčerki Cvetka in Zdenka, sin Slavko, brat Janez z družino ter drugo številno sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni težki izgubi nepozabnega

JOŽETA KURETA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mi stali ob strani v težkih trenutkih, mi ustno ali pismeno izrekli sožalje, darovali cvetje in vence in ga spremljali do njegovega preranega groba. Posebna zahvala organizaciji ZB in njenim članom, ki so organizirali pogrebni obred in se od pokojnika z ganljivimi besedami poslovili pred hišo žalosti in ob odprtem grobu.

Žalujemo: žena Rada, sestra Micka in brat Janez z ženo Mimico

ZAHVALA

Nenadoma in za vedno nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in bratranec

FRANC ŠILER

iz Prečne

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih in nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo podjetju Novomontaža, Tovarni zdravil Krka, Službi za zaposlovanje Novo mesto in Gasilskemu društvu Prečna za podarjene vence ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Obenem se zahvaljujemo sosedom, posebno Dularjevim in župniku za opravljeni obred.

Žalujemo: žena Francka, sinovi France, Lojze, Jože z družino, hčerki Fani in Marija z družino, sestra in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega moža, očeta, brata in strica

FRANCA DULARJA

iz Gotne vasi 49

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo osebju pljučnega oddelka bolnice Novo mesto in Onkološkemu inštitutu v Ljubljani. Zahvaljujemo se tudi podjetju IMV Novo mesto, Občin. sodišču v Novem mestu, krajevni organizaciji ZB Gotna vas, župniku za opravljeni obred in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujemo: žena Franciška, sinova Branko, Andrej z družino, Majda z otroki, brat Rudi, sestra Angela in Verona ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage mame, hčerke, sestre in tete

ZOFKE PLETESKI

roj. FAKIN
iz Sevnice

se iskreno zahvaljujemo kolektivu Jutranjke in dr. Francetu Pungeršiču za pogoste obiske in uteho v najtežjih trenutkih njene bolezni. Prav tako se zahvaljujemo predstavniku kolektiva Jutranjke tov. Šešku za lepe poslovlilne besede, kaplanu za čudoviti poslovlilni govor ob grobu in obred, vsem sorodnikom, sosedom, znanecem in sošolcem za izrečeno sožalje, za darovane vence in šopke, za spremstvo na zadnji poti ter tolažilne besede v težkih trenutkih. Iskrena hvala železničarski godbi za spremstvo. Hvala vsem, vaša tolažba in pomoč nam je v uteho in lep spomin, da ste jo imeli radi.

Žalujemo: sin, mama, brat z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega najdražjega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta in svaka

JOŽETA ZEVNIKA

upokoj. cestarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in nam stali ob strani, nam kakorkoli izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala govornikom za poslovlilne besede, vsem sosedom za pomoč, Jožetovim sodelavcem IMV Suhor za pozornost in župniku za lepo opravljeni pogrebni obred.

Žalujemo: žena Justina, sin Jože z družino, sestra Franciška z družino in Terezija ter vse drugo sorodstvo

Sela pri Jugorju, 9. februarja 1976

ZAHVALA

Ob smrti naše mame in tašče

VASILJE STERJOVSKE

roj. Konstantin
iz Sel pri Straži

se iskreno zahvaljujemo sovaščanom, organizaciji ZB Straža in vsem, ki so ob smrti naše mame pomagali in nam lajšali težke trenutke. Posebno se zahvaljujemo govornikom Dragu Kršincu in Ivanu Virantu za poslovlilne besede in vsem, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Žalujemo: hčerka Ksantipa z možem Darkom

ZAHVALA

Ob smrti naše ljubljene hčerke, sestre, nečakinje in tete

MARIJE ŠPELIČ

iz Trebnjega

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem in sosedom za pomoč v tako težkih trenutkih, za izrečena pisma in ustna sožalja, vsem, ki so našo hčerko in sestro v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje, ki ga je tako ljubila. Posebno se zahvaljujemo dr. Strancu za lajšanje bolečin na domu, vsem kolektivom za podarjene vence, tov. Nemanicu za poslovlilne besede pri odprtem grobu, dekanu za opravljeni obred, pevskemu zboru Trebnje in godbenikom iz Trebnjega. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: oče, sestre, bratje, teta, stric, nečaki in nečakinje

Trebnje, Ljubljana, Sečovelje in Zagorje

V SPOMIN

16. februarja bo minilo leto dni bolečine in žalosti, odkar nas je v 22. letu starosti za vedno zapustila naša ljubljena hčerka, sestra, sestrična, nečakinja in vnukinja

CVETKA KERMC

iz Radovlje pri Šmarjeti

Ne moremo verjeti, da si za vedno odšla od nas. Dom brez tebe je pust in prazen. Hvala vsem, ki se te radi spominjajo in ti nosijo cvetje na tvoj prerani, hladni grob.

Neutolažljivi: ata, mama, brata Ivan in Jože, stara mama, tete, strici in drugo sorodstvo

RADIO LJUBLJANA

TELEVIZIJSKI SPORED

oddaja (Lj) - 21.00 H. de Balzac: Teta Liza, barvna nadaljevanka (Lj) - 21.45 TV Dnevnik (Lj)
SREDA, 18. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zgb) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bgd) - 17.15 Čas sanj, otroška oddaja (Lj) - 17.30 Mojstri stare japonske obrti (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Po sledih napredka, barvna oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Glasbeni amaterji (Titograd) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Čikcak (Lj) - 19.30 TV Dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Film tedna: Obljubljena dežela - II. del barvnega filma (Lj) - 21.25 TV Dnevnik (Lj) - 21.35 Fest 76 (Lj)

CETRTEK, 19. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zgb) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bgd) - 14.10 TV v šoli (do 16.00) (Zgb) - 17.30 H. Ch. Andersen: Popotni tovariši (Lj) - 17.45 Ariel, oddaja iz cikla Tako so živeli (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Izkopavanje prihodnosti, barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Čikcak (Lj) - 19.30 TV Dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Balzacova velika ljubezen, barvna nadaljevanka (Lj) - 21.00 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.10 Cetrkovski razgledi: S poti po Latinski Ameriki: Nafta je naša, barvna oddaja (Lj) - 21.40 Iz koncertnih dvoran: Simfonični orkester RTV Lj (Lj) - 22.10 TV Dnevnik (Lj)

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Od 29. 1. do 4. 2. so v novomeški porodnišnici rodile: Stanka Kajtazović iz Metlike - Vesno, Zofija Medic s Podturna - Matjaža, Zdenka Klobučar z Uršnih sel - Dejana, Magdalena Hostnik iz Skovca - Tomaža, Martina Banjič iz Sel pri Zajčjem vrhu - Jožico, Ljubica Karin iz Vinice - Željko, Irena Grozina iz Krškega - Roberta, Sonja Sladič z Mirne - Bojana, Marija Jordan iz Sentjerneja - Dejana, Ana Novak iz Podgore - Dušana, Darja Novinec iz Jurke vasi - Nino, Jožica Debeljak s Studenca - Branko, Ružica Malič iz Vinice - Nino, Jožica Štrekelj iz Dolnjih Praproč - Andrejo, Antonija Zagorc iz Vratnega - Janeza, Anica Perko iz Žužemberka - dečka, Stanka Turk s Podgrada - Barbaro, Milka Peterle s Čikave - dekllico, Jožefa Primc iz Gornjega Kota - dečka, Antonija Ribič z Dolnjega Karteljevega - dekllico, Martina Vic iz Gornjega Kamenja - dekllico in Vanda Kolenc iz Puščave - Barbaro. CESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli mesec so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Završnik iz Sevnice - Anico, Ana Juhart s Cateža - Bojano, Milica Rubinič iz Samobora - Roberta, Marija Cizelj iz Artič - Branko, Jasna Mikulčič iz Bregane - Mirno, Jožica Padovnik iz Črešnjeg - Romana, Marija Lončar iz Lončarjev dola - Sašo, Nevenka Lukšič iz Molvic - Zvonka, Zlata Dekalič iz Samobora - Hrvoja.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 12. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.35 Slovenska zborovska glasba pretekla in polpretekla dobe. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 12.10 Predstavljamo vam... 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Stojan Vrblj: Vpliv količine škropiva na intenziteto pojave glivičnih boleznih trte v letu 1975. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Kaj radi poslušajo. 14.40 Mehurčki. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Jezikovni pogovori. 17.20 Iz domačega opernega arhiva. 18.20 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 18.35 Vedre melodije. 19.40 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrkov večer domačih pesmi in napgov. 21.00 Večer umetniške besede. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Slovenska poezija v pesmih za glas in spremljavo. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 13. februarja: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 9.30 Jugoslovanska narodna glasba - 10.05 Po poteh odločanja - 10.15-11.00 Kdaj, kam, kako in po čem? - 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine - 11.03 Po Talijinski poteh - 12.10 Revija orkestror in solistov - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Ludvik Klun: 25. svetovni kongres čebelarjev - 12.40 Šopek novih domačih melodij - 13.15 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Mladina poje - Mladinski pevski festival v Celju (23) - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Glasbeni intermezzo - 15.45 „Vrtljak“ - 16.45 Glasbena medijera - 16.50 Človek in zdravje - 17.20 Iz koncertov in simfonij - 18.05 Ogledalo našega časa - 19.40 Minute z ansambлом Ljuzeta Slaka - 19.50 Lahko noč, otroci! - 20.00 Stop-pops 20 - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih

SOBOTA, 14. februarja: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pionirski tehnik - 9.35 Glasbena pravljica - 11.03 Sedem dni na radiu - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ivo Vomer: Vzroki za slabšo obrežitev krav - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.45 „Vrtljak“ - 15.45 S knjižnega tga - 18.05 Pogovor s poslušalci - 18.15 Čustveni svet računalnika Rupreta - 20.00 Spoznavajmo svet in

domovino - 21.15 Za prijetno razvedrilo - 21.30-23.00 Oddaja za naše izseljence - 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden
NEDELJA, 15. februarja: 8.07 Radijska igra za otroke - 8.47 Skladbe za mladino - 9.05 Še pomnite, tovariši... - 10.05 Prvi aplavz - 11.10 Nedeljska reportaža - 11.30-14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.05 Nedeljsko popoldne - 17.50-18.50 Radijska igra - Juš Kozak-Mitja Mejak: Balada o ulici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.40 Glasbene razglednice - 19.50 Lahko noč, otroci! - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Skupni program JRT - studio Beograd - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15 V lučeh semaforjev

PONEDELJEK, 16. februarja: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.20 Izberite pesmico - 9.40 Slovenske ljudske pesmi v priredbah - 10.00 Danes popoldne - 10.15-11.00 Kdaj, kam, kako in po čem? - 11.03 Za vsakogar nekaj - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Andrej Cankar: Poljsko preskušanje novosti pri pridelovalcih - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Pojo amaterski zbori - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 17.20 Koncert po željah poslušalcev - 18.05 Kulturna kronika - 18.20 Zvočni signali - 19.40 Minute z ansambлом Stijre kovači - 20.00 Če bi globus zaigral - 20.30 Operni koncert - 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15 Za ljubitelje jazz

TOREK, 17. februarja: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 9.30 Iz glasbenih šol - Kobarid - 11.03 Promenadni koncert - 12.10 Popevke brez besed - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Milica Oblak: Možnosti in ekonomičnost sodobnega pridelovanja jagodičja - 12.40 Po domače - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 14.40 Na poti s kitaro - 15.45 „Vrtljak“ - 16.45 Narava in človek - 17.20 Obiski naših solistov - 18.35 Lahke note - 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Kampiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 Radijska igra - 21.30 Zvočne kaskade - 22.20 Orkestrske balade - 23.05 Literarni nokturmo - S. Jesenin: Pesmi - 23.15 Popevke se vrstijo

SREDA, 18. februarja: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Nenavadni pogovori - 9.25 Zapijmo pesem - 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma - 12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Silva Avšič: Sorte graha in njihova rodnost - 12.40 Od vasi do vasi - 14.10 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in

pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.45 Naš podlistek: Kersnik piše Jurčiču - 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora - 18.05 Po poteh odločanja - 19.40 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta - 20.00 Koncert iz našega studia - 22.20 S festivalov jazz - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 12. FEBRUAR: 16.00 - 16.35 - Napoved programa, Poročila, Nove plošče RTB - 16.35 - 16.45 - AKTUALNOST TEDNA - 16.45 - 17.00 Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja IZBRALI STE SAMI - 18.00 - 18.15 - SOBOTA - 18.15 - 18.30 - Napoved programa - 18.30 - 18.45 - Sobotno kramljanje - 18.45 - 19.00 - Jugoton vam predstavlja - 19.00 - 19.15 - Iz naše pretekla zgodovine, KRONIKA - 19.15 - 19.30 - Med mladimi ustvarjalci - 19.30 - 19.45 - naše glasbene šole - 19.45 - 20.00 - Obvestila in reklame - Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA 15. FEBRUAR: 10.30 - 12.00 - Napoved programa - UVODNIK - Domače zanimivosti - Kulturna kronika - Za naše kmetovalce - Nedeljski magnetofonski zapis - Obvestila in reklame - Iz sporeda naših kinematografov - 12.00 - 15.00 - OBČANI CESTITAJO IN POZDRAVLJAJO
TOREK - 17. FEBRUAR: 16.00 - 16.30 - Napoved programa, Poročila - Iz produkcije RTV Ljubljana - Novosti matične knjižnice - 16.30 - 17.00 - Športni pregled - Obvestila in reklame - Ta teden v kinu Brežice - 17.00 - 18.00 - MLADI ZA MLADE

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 15. FEBRUARJA: 10.30 Napoved in EPP I. del - 10.45 Drobni nasveti za starše - 11.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike - 11.10 Po domače - 11.25 EPP II. del - 11.35 Naš razgovor - 12.00 Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - 12.50 Cestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 Zaključek programa

SREDA, 18. FEBRUARJA: 16.00 Napoved in EPP - 16.20 Tisoč in en nasvet - 16.30 Poročila (seminar inform.) - 17.00 Po domače - 17.15 Iz literarne zakladnice - 17.35 Iz diskoteke naših poslušalcev - 18.00 Zaključek programa

SOBOTA, 21. FEBRUARJA: 16.00 Napoved in pop glasba - 16.15 Smejejo se! - 16.20 EPP - 16.30 Poročila - 16.35 Svetujemo vam... - 16.45 Narodnozabavna glasba - 16.57 Melodija za slovo

CETRTEK, 12. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bg) - 15.25 Filmski pregled - barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj) - 15.55 Propagandna oddaja (Lj) - 16.00 Stafeta 4 x 5 km, historstno drsanje, barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj) - 17.15 Popotni tovariši - barvna oddaja (Lj) - 17.30 Svinčeni vojak - barvna oddaja iz cikla Ariel (Tako so živeli) (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Nesrečni Avstranci - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Čikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Balzacova velika ljubezen - barvna nadaljevanka (Lj) - 20.55 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.05 Cetrkovski razgledi: Breginski kot (Lj) - 21.35 Po belih in črnih tipkah - 10. del (Lj) - 22.05 TV dnevnik (Lj) - 22.15 Miniature: Stane Dramelj, barvna oddaja (Lj) - 22.30 OI Innsbruck: Filmski pregled, barvni prenos (EVR) - 23.00 Hokej Finska: SZ - barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)

PETEK, 13. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.10) (Bg) - 12.25 OI Innsbruck: Veleslalom za ženske - barvni prenos do 14.15 (EVR-Lj) - 15.45 Filmski pregled - barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj) - 16.15 Propagandna oddaja (Lj) - 16.20 Veleslalom za ženske - barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj) - 17.10 Križem krašem (Lj) - 17.20 Morda vas zanima: Prešernovi nagajenci (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Ansambel Borisa Kovačiča - barvna oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Cesta in mi (Lj) - 18.50 Bolnišnica prihodnosti - barvna oddaja iz serije Kako bomo živeli jutri (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Čikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 20.00 3-2-1 (Lj) - 20.05 Teversenove pravljice - oddaja TV Sarajeva (Lj) - 20.30 Mehanične kovinske tehnike - oddaja iz serije Grafične tehnike (Lj) - 21.00 OI Innsbruck: Umetnostno drsanje ženske - barvni prenos in posnetek (EVR) - 23.00 OI Innsbruck: Filmski pregled - barvni prenos (EVR) - 23.30 Poročila (Lj)

SOBOTA, 14. FEBRUARJA: 8.30 OI Innsbruck: Tek na 50 km, hitrostno drsanje, slalom - barvni prenos (do 14.00) (EVR) - 14.30 Filmski pregled - barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj) (do 16.15) - 17.30 Po belih in črnih tipkah (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Potop - serijski barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Čikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Propagandna

Slabod labod labod labod

F. S. FINŽGAR 31
PREROKOVANA

„Saj ni mogoče!“
 „Je, je tako. V nedeljo bo klicano,“ je potrdil Andrej. „Včeraj sem tudi jaz to zvedel, ko sem šel iz Ljubljane.“
 „Tega nikoli ne,“ je zavpila Brumnovka in zamahnila z rokami. „Sama sem žela, sama mlatila - o, si bom tudi sama malice rezala.“
 „To je vendar od sile, da vse sedaj tišči v kmetu,“ ji je pomagala Klandra. „Prej te pa ni nihče videl. Smrdiš, kmet, so ti rekli in se te ogilni.“
 „Pod zaporo!“ je pomagal Luka. „Kje so pa bili tedaj tisti možje, ko so se mesarji ob suši iz nas norca delali, kje? Mesarje naj bi bili dali pod zaporo. Presneto, pet desetakov mi je ponudil za voleta. In sem ga sam pobil, vsa vas je jedla tako rekoč zastojni meso, jelite, in sem ga še nasolil, pa sem dobil desetak več zanj in kožo povrhu.“
 „Luka, prav imaš. Pred vojsko ni bilo nobene maksimalne cene ne za železo ne za smrdljivce, za nobeno reč. „Kmer, plačaji, če hočeš imeti, to je bila cena, ki so jo bogataši vili, kakor so hoteli. Le čajte, danes jo bo pa kmet vil.“
 Ženske so hvalile Klandro in ji obetale, da jo drugi izvolijo za poslanca. Ko se je šunder poleg, se je oglasil Marinček:
 „Le nikar preveč ne jezikajte, da česa ne iztaknete. Vojska je vojska!“

Vsi so ga pogledali izpod čela in Luka je rekel: „Ali smo kaj rekli, da ne damo cesarju, kar je njegovega? Ali mu nismo dali: sinov, mož, živine - vsega? In če bo treba, še bomo dali, da veš in da ne boš vlekla na ušesa pogovorov kot izdajalec.“
 Marinček se je razburil in planil kvišku. Andrej pa je stopil predenj:
 „Ne, ne, ne, oče! To so besede. Nikoli ni bilo prepira v tej hiši, ali naj ga na Blažovo pogrebščino začnemo? Hudo je za vse - potrpiamo! Saj bo vsega konec. Beseda tudi ni konj.“
 Iz kota pod križem se je oglasil ujec pokojnega Blaža in rekel:
 „Nič se ne čudimo in nič se ne jezimo. Prerokovana je prišla, a še začela se ni. Svet je Bogu potegnil vajeti iz rok in sedaj sam vozi. In vozil bo tako, da bo vse v jarku, potem bo konec, prej ne. Zdjaj pa molimo.“
 Ujec je začel s povzdignjenim glasom, pogrebci so molili za njim, pridružila se jim je tudi Jančarica, ki je bila vsa nesrečna, ko se ni nikomur mudilo.
 Nato je vsak stoje izpraznil kozarec, se poslovil in zahvalil Jančarico ter odšel. Matic se je pa izmuznil za njenim hrbtom iz hiše, šel v hlev, naglo opazil, da je živina žejna, vzel škap in šel k vodnjaku.
 „Poglej ga,“ je rekel nekoliko vinski Luka, „kako je domač. Kmalu bo Jančar.“
 Tudi drugi so se ozirli nanj, ko je trombal vodo, in glave so se šepetaje stikale, posebno ženskam. Jančarica jih je s praga gledala in pekoča jeza jo je pograbila. Poklicala je Ferjana:
 „Brž pojdi tja in reci Matiku, naj pusti živino pri miru. Bomo že sami vardevali.“
 Ferjan je stekel čez dvorišče k vodnjaku:
 „Mama je rekla, da hitro pri miru pustite našo živino, bomo že sami brez vas.“
 Maticu je obstala roka. Pogledal je proti veži, kjer je stal Janezek in mahal z roko: „Pustite, tlic Matic - tlic Matic!“

France je prijel za škap in bušnil vodo iz njega po tleh, ga postavil nazaj in naglo odšel.
 XIV
 Noči, tako trpljenja polne, Matic še ni preživel. Težki je bila tista, ko se je vrnil iz zapora in je našel Francovo poročeno. Toda takrat je bil mlad. Zarobantil je, se zari v seno in zaspal. Nato je nekaj dni popival in trpljenja je bilo konec. Po vsem tem, kar je doživel na dan pogrebščine, ni robantil, ni popival. Kot senca se je vlačil okrog voglov, brez veselja je delal, zjutraj je vstajal z rdeče obrobjenimi očmi, jedi se je samo pritikal, da ni žalil sestre Lojze. Ta ga je skrivaj opazovala s skrbimi polnimi očmi in prvi dan uganila, kaj mu je. Tiho mu je stregla, prepričana, da se zdravi iz tega nepotrebnega trpljenja, kakor je sodila sama, ki ni bila skušana še nikoli. Tudi dekla Francka ni imela zavezanih oči. Toda še malo ni slutila, kaj bi utegnili biti gospodarju. Vso njegovo malobesednost, njegov upadli obraz in čudno zadirčnost je začela pisati na svoj rovaš. Zakaj njena ura se je bližala. Zato je prosila Lojzo, ko sta bili sami:
 „Jaz grem poiskat stanovanja.“
 „Zakaj?“ se je začudila Lojza in pogledal izza živana, ko je zvečer delala krstno oblekico za otročiča.
 „France me takó težko vidi.“
 „Saj ni res. France je -“ Hotela ji je kar razodeti, ali naglo si je premislila in razlagala: „France je včasih čuden. Nič ne maraj za to in bodi prepričana, da ti nisi vzrok. Kar sva obljubila, sva obljubila. Francka, ti boš pri nas in potem naj bo, kot je božja volja.“
 Francka jo je hvaležno pogledala in spet sta molče šivali drobno perilo za otročiča. In tudi tedaj, ko je stopil France, ni bilo nikogar, ki bi začel pogovor. France je sedel k peči, gledal v mračno, z rdečim zastorom zavešeno okno in molčal. Niti k mizi ni pogledal, kaj ženski delata. Ko je sodil, da je iz gole vlnudnosti zadosti dolgo

posedel, je rekel: „Molimo, no!“ in takoj nerodno pokleknil k peči, stisnil glavo med široke dlani in nerazločno žebrel molitev za Lojzo.
 „Lahko noč,“ je voščil nato, nobene pogledal in odšel. Lojza pa je šinila za njim, ga prestregla v veži in mu pošepetala: „Počakaj.“ France je pokorno sedel na ognjišče in brskal s trsko po tlečem pepelu.
 Ko je Lojza odpravila Francovo spat, je sedla k njemu na ognjišče in pričela:
 „To ti moram povedati, France, dnevi Franckini potekajo. Kajne, da ostaneva mož beseda in da naj bo pri nas?“
 Brat se je stresnil, kot bi ga bil kdo poklical od daleč.
 „Seveda, seveda,“ je hitel.
 „Saj sem vedela, da si za to. Ali vidiš, Francka je žalostna in se te boji, ko si tako čuden. Misli, da si zaradi nje, da ti je napoti, in hoče stran.“
 Brat je zdrsnil z ognjišča.
 „Nikamor ne pojde, le povej ji, tukaj bo, kakor sem rekel.“
 Nato je spet sedel na ognjišče in globoko vzdihnil.
 Lojza ga je pomenljivo pogledala:
 „France, ne ženi si tako k sreč. Saj ni vredno.“
 Brat je vprašujoče pogledal sestro:
 „Kaj?“ je počasi izpregovoril, da bi tajil.
 „Saj vem! Jančarica!“ Vtem se je predrljivo ozrla v njegove oči, ki jih je povsili in zaeno ves zardel.
 „Poglej, mislim, da nihče ne ve, ali jaz vem, prvo uro na pogrebščini sem vedela, ko sem vide-la tebe in njo. Izbij si jo iz glave. Če ti ni namenjena, kaj moreš za to?“
 France je stisnil ustnice, pogledal v dimnik, zob je škrtnil ob zob, na licih so mu trepetale mišice.
 „Imaš čisto prav, Lojza, ali pomagaj si, če si moreš. Ko bi ti jaz eno noč dal tole, kar me grize tu notri in mi pije kri, pri vsej svoji pobožnosti znoríš, da veš, zmeša se ti.“



Povprečno se da živeti

Statistika govori, da je v novomeški občini povprečna plača, če uporabimo ta bolj ljudski izraz za osebnih dohodek, nekaj čez 3.000 dinarjev. Neka druga statistika pa poudarja, da je v novomeški občini zaposlenih blizu 50 odstotkov žensk. Ni torej naključje, da smo tokrat „pogledali v lonec“ novomeški družini, v kateri ona in on prejmeta povprečne novomeške osebnih dohodke, imata dva otroka (punčko in fantka), gradita hišo ter imata avto.

Renata in Marjan Bevc imata skupaj 59 let, on (tako se boja spodobi) nekaj več kot ona. Renata je industrijska šivilja v Labodu, Marjan pa avtomobilski mehanik v brežiškem Agroservisu. Plači, kot že rečeno, na ravni novomeškega povprečja, doma hčerka Darja (kmalu 6 let) in sinček Marjan (2 leti). Otroško varstvo zagotavlja pri babici. V hiši, ki jo skupaj z njenimi starši še dograjujejo (oh, koliko stvari še manjka!), so tudi avto, veliki in mali gospodinjski stroji ter, seveda, televizija.

„Ko smo začeli graditi hišo,“ pripoveduje Renata, „sva bila z možem večkrat lačna kot sita. Ob poroki sem imela, ni me sram povedati, eno samo prešito blazino. Kaj hočemo, takrat sem veliko dajala za obleko. Če ne bi bilo pomoči mojih staršev, se z Marjanom najbrž nikoli ne bi lotila hiše, zdaj pa je kar prav, da jo imamo.“

Moje delo? Zadovoljna sem. V Labodu šivam žepe, vsitke in ovrtnike na srajcah, včasih tudi kaj drugega. Nekako ponosna sem, da

največkrat šivam ovrtnike in žepe; veste, od njiju in še nekaterih malenkosti je največ odvisen videz srajce. V službo sem šla s 16 leti in pol, poročena pa sem 9 let.

S plačama shajamo od meseca do meseca, vendar smo zadovoljni. Za hrano gre najmanj 2.000 dinarjev, otroka potrebujeta beljakovine in vitamine, tudi posojila je treba odplačevati. Mož je dobil za graditev od svojega podjetja 20.000 dinarjev, za 25.000. Nekaj je treba dati tudi babici-varuški. Ne, ker bi ona zahtevala, enostavno se spodobiti.

Doma se odpočijem, čeprav me čaka veliko opravkov. Rada imam čisto, otroka rada lepo oblačim. Mož gleda televizijo, jaz pa likam ali kaj podobnega. Za televizijski spored nisem prikrasana; delo si znam tako urediti, da se lahko dodobra spočijem. Pri dvoizmenskem delu v službi je to včasih potrebno. Da, služba! Včasih se v podjetju tudi sporečeš, nato pa se čez noč pomiriš. Najbrž je povsod tako. Sicer pa lahko rečem, da imamo v naši šivalnici v povprečju zelo dobre medsebojne odnose.

Konjički? Zelo rada imam rože in knjige. „Angeliko“ sem prebrala na dušek, doma imamo tudi kanarčka. Da, pa veliko željo imam! Po 9 letih zakona z Marjanom še vedno nimava spalnice. Pa bo tudi ta kmalu na vrsti. Včasih sem rada kegljala, zdaj pa ali ni časa ali pa je tovarniški klub na smrtni postelji. Pa bo tudi za to še čas. Najhuje je za nami.

MARJAN BAUER

(Nadaljevanje z 1. str.)

Prvi dan Tedna slovenskega filma v Novem mestu bosta na sporedu dva filma. Za popoldanski predstavi je predviden eden najuspešnejših mladinskih filmov „Kekec“, v večernih urah pa bo na sporedu film „Med strahom in dolžnostjo“.

Drugi dan, 17. februarja, si lahko ogledate film Matjaža Klopčiča „Sedmina“, ki je nastal po istoimenskem romanu Bena Zupanciča. S tem filmom smo Slovenci dobili delo, ki skozi prebrisane neznosti izriše podobo nasprotij v posamezniku, ki

AVTO V PEŠCA – PEŠEC MRTEV

65-letni Anton Kos iz Ločne 37 je šel 7. februarja ob 18. uri peš po magistralni cesti Ljubljana – Zagreb od Mačkoveca proti Otočcu. Med hojo ga je dohitel voznik osebnega avtomobila Miro Milovanović iz Panjave (SR BiH), ga zadel s prednjim delom vozila in zbil po tleh.

KAMION Z ŽIVINO V JARKU

3. februarja dopoldne se je pri vasi Račica zgodila nesreča, ker je bila cesta poledenela in je niso posipali. S kamionom, naloženim z živino, je iz Sevnice proti Loki vozil Jože Zakšek s Pokleka, na valovitem cestnem terenu pri Račici pa ga je začelo zanašati. Avto se je prekučnil. Živini ni bilo hudega, pač pa je nastalo za 25.000 din grotne škode na kamionu.

VESNA JE V BOLNICI

7-letna Vesna Udovič, učenka I. razreda osnovne šole Katja Rupena iz Novega mesta, je 9. februarja zjutraj šla v šolo. Na Cesti herojev je pri trgovini Dolenjke stopila s pločnika na cesto ravno takrat, ko je mimo pripeljal z avtom Novomeščan Branko Premeli. Ta je punčko zadel in zbil na tla, nakoč so jo s poškodovano nogo in pretresom možganov odpeljali v bolnišnico.



Sevniški kipar samorastnik Rudi Stopar je v nedeljo slavil na boštanskem odru, sedaj kot član igralske skupine Prosvetnega društva Anton Umek-Okiški, 30-letnicu odrskega nastopanja. Svojo amatersko odrsko pot je pričel v 2. razredu osnovne šole v igrari Princeska in pastirček. Pred 30 leti in tokrat je igral pod režiserskim vodstvom Minke Gale. Na sliki: Rudi Stopar v prizoru iz Gumba. V soboto gostuje boštanski igralci s še dvema Nušičevima komedijama, Brzjavom in Analfabetom, ob 17. uri v Krmelju. (Foto: Železnik)

V enem tednu devet filmov

sta ga čas in dogajanje vrgla v vrtnec nasilja in upora.

18. februarja bo na sporedu „Čudoviti prah“ scenarista in režiserja Milana Ljubiča. Film je zasnovan po istoimenskem romanu Vjekoslava

Slab nadzor

3. februarja se je pred senatom okrožnega sodišča v Ljubljani zagovarjal 27-letni Zvone Puš, nekdanji komercialist pri AVTU Kočevje iz Kočevja. Puš je bil obsojen zaradi grabeža na tri leta strogega zapora. Sodba še ni pravomočna.

Od decembra 1973 do 14. maja 1975 je Zvone Puš postopoma oškodoval podjetje za prek 80.000 dinarjev. To je napravil tako, da je ob sprejemanju naročil za prevoze, ki jih je opravilo podjetje za zasebnike, prejemal od strank denar za opravljene prevoze, namesto da bi jih napotil k blagajni podjetja.

Sodišče mu je izreklo tudi varnostni ukrep. Po prestani kazni ne bo smel dve leti opravljati službe, v kateri se razpolaga z družbenim premoženjem.

Puš je dejanje v celoti priznal, vendar ga je skušal omiliti z izjavo, da je bil zaradi popravila avtomobila v denarni stiski.

Ta grabež je še en dokaz, da je v podjetjih slab nadzor.

L. P.

Kaleba. Pripoveduje o dveh osamljenih, ki se po razbitju partizanskih borcev prebijata skozi zasede, borita z lakoto in pomanjkanjem ter sanjajo, vendar ostaneta dejavna in zvesta revolucionarni akciji. Po predstavah tega filma se bosta obiskovalcem predstavila režiser Milan Ljubič in igralec Ljubiša Samardžić.

„Vesna“ bo na sporedu v četrtek, 19. februarja. Film je ob nastanku požel nedeljene simpatije obiskovalcev kinematografov zaradi lahke pripovedi o naši mladini v času vojne graditve.

Zadnji dan, 20. februarja, se bo Teden slovenskega filma zaključil s predstavami filma „Samorastniki“, ki mu je predloga ponudila založnica slovenske književnosti, točneje povest Prežihovega Voranca. Ker gre za literarno delo, ki je večini Slovencev dobro znano, bo morda zanimivo ob filmu primerjati specifičnost dveh umetniških medijev.

Osnovnošolcem so možni ogledi filmov „Kekec“, „Dolina miru“, „Ne joči, Peter!“ in „Nevidni bataljon“. Predstave teh filmov bodo po dogovoru.

Teden slovenskega filma je za vse ljubitelje filma izredna priložnost, da se seznanijo z domačim filmom, da spoznajo njegove dobre in slabe strani ter tako dobe dovolj izčrpen vpogled v slovensko filmsko ustvarjalnost. Temu namenu ustreza tudi sestavljeni program. Škoda je le, ker ni mogoče prikazati tudi nekaj kratkometražnih filmov.



TRIJE NAJHITREJŠI: Peter Henčič, Janez Novinec in Slavko Medle (od leve proti desni). (Foto: I. Krasko)

Fricov pokal vnovič gozdarjem

Rekordna udeležba – Najhitrejši Janez Novinec – Prvič na progi tudi ženske

Na tekmovanju dolenskih gozdarjev in lesarjev, ki ga prizadevni organizatorji pripravljajo neprekinjeno že celih 21 let, so novomeški gozdarji zopet odnesli pokal.

Po lepem in sončnem vremenu se je v soboto, 7. februarja, zbralo nad 70 tekmovalcev, kar je rekordno število v teh 21 letih. Tekmovanje je potekalo prvič v štirih kategorijah. Tekmovalci so namreč tudi ženske. Moški so tekmovali v kategoriji do 30 let, med 30 in 40 leti in nad 40 leti. Za udeležbo v Fricovem pokalu se seštevajo časi prvih dveh v vseh kategorijah.

Prvi so štartali najstarejši tekmovalci. Teh je bilo kar 10. Na skrajšani stezi je zmagal Alojz Serini (GG Novo mesto s časom 20 sek. Drugi je bil Jože Rade (GG), 3. Jože Kure (GG), 4. Slavko Kregar (Novoles), 5. Janez Šebenik (GG), 6. Franc Knez (GG), 7. Adi Štor (GG), 8. Stane Suln (Novoles), 9. Janez Tavčar (Novoles) in 10. Zmago Novak (Novoles).

V kategoriji od 30 do 40 let je zmagal Slavko Medle (Novoles), 23 sek. 2. Peter Henčič (Novoles) 23,8, 3. Igor Slak (Novoles) 26,6, 4. Dušan Iskra (GG) 28,0, 5. Andrej Grabrijan (GG) 29, 6. Stane Zunič (GG) 29,2, 7. Boštjan Japelj (Novoles) 30,0, 8. Zvone Peterlin (Novoles) 30,2, 9. Slavko Vidmar (Novoles) 30,8, 10. Vili Pavlič (Novoles) 31,0, 11. Ivan Jereb (GG), 12. Slavo Petek (GG) in 13. Jože Butala (GG).

V kategoriji mlajših od 30 let je prepričljivo zmagal Janez Novinec, ki je tako še enkrat potrdil, da sodi v razred zase. Od drugouvrščenega je bil boljši za eno sekundo. Vrstni red: Janez Novinec (Novoles) 22,0, 2. Viktor Turk (GG) 23,2, 3. Primož Bognar (GG) 24,0, 4. Zdene

Dular (Novoles) 24,1, 5. Brane Zupancič (GG) 25,0, 6. Stane Pirc (GG) 25,2, 7. Marko Švent (Novoles) 25,8, 8. Andrej Kastelic 26,8, 9. Mirko Jarc (GG) 27,0, 10. Brane Vidmar (GG) 27,2 itd.

Letos so prvič tekmovali tudi ženske. Vrstni red 1. Marija Erbežnik (Novoles), 2. Jasna Serini (Novoles) in 3. Ivica Jakše (Novoles).

Na koncu tekmovanja so vsi udeleženci dobili priložnostna darila.

J. KRASKO



Prejšnji četrtek so se na šentjernejskem živinsko-kramarskem sejmu zbrali sejmarji od blizu in daleč. Ponudbe in povpraševanja je bilo precej, tako da tudi tisti, ki so le „oči pasli“, niso prišli zaman. Med živalmi je bil deležen največjega občudovanja žrebec Mihaela Škofljanca iz Breg pri Krškem. Tri leta je star in tehtal 775 kilogramov, tokrat pa ni bil naprodaj. Prepust je tu in lastniki bodo vedeli, kam je treba voditi kobile „možit“. Kmetovanje ni enostavna reč, zmeraj mora biti pri roki primerno orodje. In slednjega je bilo zadnjič v šentjerneju na pretek. Veliko kupcev je imel kovaški mojster iz Jagnjenice pri Radečah, saj so šle motike za okopavanje vinogradov v denar kot – sveže zemlje. (Foto: Polde Miklič)



TO PA JE BILA SKUPŠČINA, KAJNE?

V Hitrotkalu, ki se je raztezal tam na obronkih Repičeve drage, so zaposleni domala podivjali od jeze, ako jim je kdo samo omenil Organizacijo za pomoč zaposlenim.

Bes se je loteval Hitrotkalcev zato, ker organizacija, odkar so jo ustanovili pred petimi leti, ni naredila prav ničesar, da bi denarno ali kako drugače pomagala delavcem, so pa do poslednjega moža vsi plačevali članarino, ki res ni bila pretirano visoka, pa kljub temu omembe vredna. Po vseh sestankih je bilo slišati ostre besede na fakturo

Organizacije za pomoč zaposlenim in sekretar podjetja je enkrat celo vzkliknil: „Če bo šlo tako naprej, bomo prisiljeni izvoliti novo vodstvo. Tako!“ In je sedel.

To pa je bilo več kot dovolj, da so se predsedniku Organizacije za pomoč zaposlenim Jožiču Repiču zatresle hlače. Z dvema prstoma je natipkal vabila za letno skupščino z dvanajstimi točkami dnevnega reda, pripravil izčrpano poročilo in naročil v menzi bogato večerjo, ki so ji sicer v vabilu dala ime „skromna zakuska“. Posebno zadnje besede so pripomogle k mno-

žičnemu obisku.

Letna skupščina je tekla kot po loju: delovno predsedstvo je bilo enoglasno izvoljeno, poročilo predsednika Jožiča Repiča o preteklosti in o načrtih za v prihodnje je bilo mojstrsko spisano, da so sekretarji in predstavniki drugih organizacij poparjeni gledali v mize, na katerih so zvezele skodelice s črno kavo. Nato se je razvila živahna razprava in govorniki so si bili edini, da je letna skupščina Organizacije za pomoč zaposlenim lahko za zgled vsem drugim tako po pripravljenosti kot po tehtnosti obravna-

vanih problemov in nakazanih rešitev. Piko na i pa je postavil sekretar Hitrotkala, ki je rekel: „Današnja letna skupščina nam je dokazala, da si takšne organizacije, kot je naša, lahko samo želimo!“

Dolgo ploskanje je zrak ponesele tja do menze, kjer pa so že rožljali krozniki, vilice in noži, čakaje članstvo, ki se bo po nekaj kozarcih vina prišlo okrog vratu v prijateljsko verigo. In proti polnoči se bo Jožič Repič nagnil k sosedu in bo solzan dahnil:

„To pa je bila skupščina, kajne?“

TONI GASPERIČ